

ఆంధ్రమిత్ర

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూలై నెల 29 వ తేది మంగళవారము
MADRAS, TUESDAY 29th JULY 1930.
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సావత్తర శ్రావణమాస శుద్ధ చతుర్థి

సంచిక ౯౭
No. 97

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల తొరదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

సంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీనా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు,
తేజ

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు - బొంబాయి

తక్కువ ధరలు
అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవణి దేవి చంద్,
నగలవ్యాపారం-21-నవాబజాగ్, మద్రాసు.

ధరల బారితా ఉచితము.

ల కోటా ప్రశ్న
అయిదు ప్రశ్నలు వ్రాసి కడపల్లో ఉండి వైస్ కిట్లవేసి మాకు
పంపిం, మీ కిట్ల 3 వరుసు చింతకాయ పూజచేసి ఫలితములను
వ్రాసి సదరు ఫలితములను మీ కిట్ల కరకును కలిపి రు 1-4-0 లకు
పి. పి. గా పంపుదుము. దినచర్య సాక్షర ఫలితం రు 2-0-0
శ్రీనరసరాజు జ్యోతిషాలయం, కాకినాడ.

గవర్నమెంటు హామీ
రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.
తత్తణం మీ జీవితములను మా కరవెనీలోనే భీమాచేయండి.
ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్,
బాదరు.

మదనకామేశ్వరి లేవ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిర్మాళ, నిస్సత్తువ, శుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచిబలమును, శీర్ష్యుధిని, సంభోగశక్తిని, సంశాసము గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీ రు 1-4-0

పాలసుగంధి లేవ్యము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠ ఘృణము. సహామేహము, మేహపాడబ్బువుచ్చులు, యుతరచర్యలోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీ రు. 1-0-0. పి. పి. ఖర్చులు కేర, పి. సి. పి. అండు కో, ఆయిర్వీదసహజం, పెరిరేపి-నెలూరికల్లా.

ఆయుర్వేద వైద్య శాస్త్రము	8-0-0
చరక చింతామణి	6-0-0
ఆంధ్రవైద్య శాస్త్రము	2-0-0
శాస్త్రము శ్రీరామకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.	

రసాయన చాయశాల
మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెలను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీనుగా చిక్కును.

పిక్చర్యాలుము మా రకములను ఉపయోగించినవాడు, మా రంగునూలు వినా, మరి దురద రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ఆంధ్రపత్రిక చందావివరములు

నెలసరి చందా	రు	2-2-0
మూడుమాసములకు	"	6-4-0
అర్ధసంవత్సరమునకు	"	12-0-0
సంవత్సరచందా	"	24-0-0

సకాలములో మనియార్డర్లు పంపియెడల చందా సొమ్ము పి. పి. ల మూలముగా వసూలు చేయబడును. అధికము 0-కి-0 చార్జీ అగును.

మనియార్డర్లు వైరేట్లచొప్పున పంపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

హిందూదేశములోని స్థితిగతులు

మాంఛెర్లుగార్డయక్ సత్తిక

జూలై 26-వ తేదీ యిట్లు హిందూదేశమున కమీషన్ నివేదిక రెండవ సంపుటమునకు హిందూదేశమున అనుభవించినదానికన్ని సంతకము అనిష్టము సుప్రసిద్ధించినది. మిక్కిలి దురుదాని, అల్పసంఖ్యాకులుగాని ఒక్క-మంచిమాటైన వచించుచు. తిరస్కారపుహోమయొక్క అన్ని కంఠములనుండి బయలుదేరినది. రానున్న అక్టోబరు రౌండుటేబిలు సమావేశము నకు దీనికీ ప్రతిగా యొట్టిపంచివాడుగాని నాయకులెవ్వరును ప్రయత్నింప లేదు. పరిస్థితులునుడువలసిన లండన్లో మరల భారతజాతిహవాదహోమనుంచి ఏమైన ఫలదాయకమైన విశేషములు దయించు నాయకులు సంతక యాపుదము. అయినప్పటికి, రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు మించి ఆశోకక్రొత్తి కన్నట్లు ఈ దేశముల పరిస్థితి గోల పెట్టు హిందూదేశపు గొంతులో నైజాన్ సాఫ్టులను (సర్క్యులరులు) లేదు. కేలము కత్తిపై సాధారణ హిందూ దేశమును పరిపాలించుట సాధ్యమైనదానికాదు, అట్లు చేయుట ఈ దేశముల కిష్టముకాదు. ఈ రెంటికీ మధ్య సామరస్యము, రాజీయే తరహావాదులు. కాని జాతీయవాదులు, తమ సాంప్రదాయసారముగా, రాజీ ఖిష్టమొనరులేదు. మితిమీరిన తమ వాంఛితములతో మొదటికి వాదోపవాదములలో పాల్గొనుటకే వారు గగ్గోలు పెట్టుదురు. వారి నట్టి మరతులతో సమాహ్వానము చేయుట, మోసకార్యము. హిందూదేశమునకు తత్వము సప్రతి పాలన మొసగుట అసాధ్యము నియోల్ల రక్షకును విడితము. రే పో, పదిసంవత్సరములతో, ఇటువంటిసంవత్సరములతో అమలు జరుపుటకు సాధ్యమున స్వాతంత్ర్యసంవిధానము హైందవజాతీయ వారు లేర్పరతులేని, హిందూదేశమున డెట్లో, అట్లే యిచట సైతము ఉత్సాహముతో దానిని పరిగ్రహించుదు. కాని అట్టి సంవిధాన మెదియులేదు. నైజాన్ కమిషన్ తమ కత్తికొలిది పాటుపడి, అట్టి సంవిధానమును తుడిచిది.

ఆచరణలోని ప్రతిబంధకముల నన్నిటిని గమనించు ధైర్యమును చూపిననే స్వపరిపాలనాపథము దీర్ఘమైన దనికమిషన్ గ్రహింపగలదు. జాతీయవాదు లన్ననో, అంతరాయములను సరకుగానూ, జాతీయక తమదృష్టిని సారించరు. ఆశయము విస్తృతమైనదియే. నైజాన్ మొదటిసంపుటమువలన, ప్రారంభము మాదా విస్తృతమే. కాని మధ్య భాట సంశయసందోహసమితియై యున్నది. జోస్యము చెప్పరాని సాంశ్యములై భావిపరిణామము నలవియున్నది. హిందూదేశమెప్పటికీ, ఎంతతరగ సంతక్షణమైనదానినూ సమకూర్చునో సాంఘికవిభేదము తప్పటికీ పరిహారమునో ఇవి యెవ్వరు చెప్పగలరు. ఈలావుగా ఇండియా ప్రభుత్వమున కొక ముఖ్యరహస్యముకలదు. దేశండు క్రమమును, కాంతిని సమర్థించుట దాని కిరముపై గలదు. అరాజకము, అధికారభంగము నీటి వలన నీటిం చున దేమియు లేదు. అది దృఢము. ఈ ధర్మమును నిర్వహించుట లో కాంగ్రెసుపక్షమున ప్రబలమైన చర్యలు ప్రభుత్వమువారు జరుపవలసివచ్చెను. కాంగ్రెసు జాతీయసంస్థ యైనందువలన యిట్టిని జరుపట డలేదు. అవలంబించిన విధానము హిందూదేశ స్వపరిపాలనాపథమున కంతరాయము కల్పించునై యున్నందుననే దై చర్యల కివసరమున అవకాశమును కలిగెను. ఆరికదుస్థితిని సంక్రమింపజేయుట, పట్టుపట్టి దేశమునందు అరాజకాంధోళనమును విస్తరింప జేయుట ఇవి ఎల్లరకున నష్టదాయకమే. కాని కాంగ్రెసుపక్ష మిట్టిదానికే పాటుపడెను. మోతీలాలు నైజాన్ వంటివారు తమ విశేషమును తొలగిద్రోసి అట్టి పద్ధతిని చేపట్టినారు. వారు ఆశోపహతులై దేనికొకటైనైయు యావజ్జీవమును పాటుపడుచుండినో దానినే విడనాడినారు. ఈతరములోపల ఇంగ్లాండు హిందూదేశముపట్ల పూర్వపుదృష్టిని మార్చుకొననదని వారు గ్రహింపలేరా? ఏమిడి కెడు మందియో తప్ప సామాన్యముగా ఇచట యెవరును హిందూదేశమును చేతిక్రింద శృంఖలబద్ధగా పెట్టుకొన జూచుటలేదు. అట్టిపద్ధతి కిది కాలముకాదు. మా సామ్రాజ్యవిపాసకు తనివి కల్గినది. నూరుమంది ఆంగ్లేయులలో ఒక్కరుకూడ హిందూదేశము భూగోళపటమున ఎట్లాగా చిత్రించి యున్నదా లేదా యనుట పాటించరుకాని, హిందూదేశము అనాగరికతను దూరీభూతముగాంచి అంతర్జాతీయ సత్తను పద్ధతిని విరియింప జేసి, జాత్యభిన్నుత్తి నందవలెనని అందరు ఆంగ్లేయులును మిక్కిలి కోరుచున్నారు. ఇట్టి ప్రభుత్వమును చేపాల్చుటకే పయిముక్ కమిషన్ శ్రమపడినది. ఇట్టి సద్భావసంజనిత మనియే ఆంగ్లేయ పక్షములన్నియు దానిని కోనియొండెను. హిందూదేశమున బ్రిటిష్ రాజ్యమును చిరస్థాయి కావించుటకు కృత్రిమమైనందున కాదు. నైజాన్ నివేదిక పవిత్ర గ్రంథము కాదని పయిముసగాకే పలుమారు నుడిచియు న్నారు, కాండు టేబిల్ సమావేశములో ఆదికొంతము క్లి

స్థానము నాక్రమింపక తప్పదు. కాని జాత్యతా యుక్తుడైన హైందవనాయకు డెవడెనను దీనిని విమర్శించి, మార్చి, చేర్చి, దిద్దితీర్చవచ్చును. వేరొక రాజ్యాంగమును చేతనైననో, నిర్మింపవచ్చును.

కాంగ్రెసునాయకు లేల విప్లవక్రమమునకు కడంగిలో ఊహించుట కష్టముకాదు. పూర్వకాలమున నిరంజిత ప్రభుత్వము బలప్రయోగముచే పలుమారు మాలిపోయెను. వారు ఇటలీ విధాండు రహస్యదేశములను మనకు నకు చెచ్చికొని స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు సక్రమముగ పాటుపడుచున్నా మనుమనోభావము న నైకత్వము పొందుదురు. అవును, ఈ భావము చులకనగా దేము చిత్తమున కెక్కినది. బుద్ధివేత్త కెట్లు కిం దేమియులేదు, సాహసవంతమైన భావమే. కాని నిరంజితవిధానము ప్రకృతమునలేదని వీరుగ్రహించుటలేదు. వీరు ఈకాలపు మనుష్యులు గారు రాక్షసులని వాల్మీకీహామోఘలిక యంత్రముల ప్రతిఘటిం చిన అల సెయి ను పురుషుడు క్విక్స్టేటివలె వీరును లాకర్ లాముక్, రాధర్ మియ డలను సామ్రాజ్యతాకియల దైత్యయుకాలుగ తలంచుచు న్నారు. ఈ లాకర్ లాముక్, రాధర్ మియరులు తమ రెక్కల నిలునటు సాడించుచున్నారు. వీరు పిండికృతము చేయునదేమి యాదృశ్యముకాదు జాతీయవాదులు, హిందూదేశమున అరాజకమును ప్రబలముచేసి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమును మోకరింపజేయ బూనుచున్నారు. బాప్టిస్టు చెరను కూల ద్రోసి లూయీ చక్రవర్తిని విసమితాంశుగా నొసరిన ప్రాంచి మూక ప్రయత్నమువంటిదే వీరి ప్రయత్నమును కాని రామ్మే మెర్డో నాల్లుగాని, వారి మంత్రప్రముఖునివా రెవరుగాని లూయీకి ఊరెను దూరమందెనలేదు. కావున లూయీతో జయప్రదమైన యుద్ధము వీరి చిత్తమున మగింత కర్కశోపేతము చేయుటకే సాధనములగును. కాంగ్రెసు నాయకులు తెలివితో నైమను శిష్యానులను ఒక్క-మారు విమర్శించుట వారి సహాయనిరాకరహోద్యమ మంతటికన్నను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు నచ్చును. భారతజాతీయత జాతీయత యైనంతవరకును ఎల్లరసాను భూతిని మారగొనదగదు. కాని ప్రాతవట్టివనుటచే అంతముట్టుకు తన కార్యమును కలచివేచినది. ఇప్పటికిని విలచిపోయినది లేదు. కాబోచితముచ ప్రకృతోద్యమమును, పూర్వపుదానివలెనే, దేశభక్తియంతమైన దానిని సమర్థింపదగదు. పూర్వపు కలకలమువలన గాక నిర్వాణభావనా నిలంబనమే దానికి బహిరంగర సాధనము ఊరకేస్వాతంత్ర్యము కావలెనను కోరిక నిచ్చుమోజునమైనది, కొంతకాలమునంచి, భారతీయులు స్వాతంత్ర్యము కావలెనని ఘోషించుచున్నారు. మన మందరమును వారితో నేకీభవించు స్థితికి వచ్చినారము. ఇప్పుడు, ఎట్లు స్యతం క్రులముగా గలము. స్వాతంత్ర్యముననే మి, యని వారు తమ్ముతాము పుచ్చించుకొనదగదు. ఇది చాలకష్టమైనదని కానిదీనిని భారతజాతీయవాదులు నిర్వహింపజాలక, క్రుపపట్టి న తమకవచమును, కాలదోషము పట్టిన తనఆయుధములను త్యజింపక, యిటులే సాగింతులేని, ఇప్పటికి వారిపక్షము ఆశోపహతము కాగలదు. పూర్వపు జాతీయత పూర్వపు సామ్రాజ్యతవలెనే దోషయుతమైనది. సత్యమునకు ఒకదాని కొకటి పుట్టినది. రెంటిని వదిలితేయుట సాధ్యమే. రెండును ప్రపంచమునకు వినుపు పుట్టించినవి.

ఆరీపూరుజెయిలులో నిరశన వ్రతము

నిర్బంధితులలో కొందరు చాలజబ్బుగా నుండుట కలకత్తా, జూలై 28:—ఆరీపూరు కేంద్రకారాగారములో నిరశనవ్రతమును జరుపుచున్న నిర్బంధితులలో కొందరి సీతీ చాలచెడియున్నదని తెలియుచున్నది. వీరిలో కొంతమంది ఆసుపత్రికి గొంపోబడియున్నారు. మధ్యాహ్నముగారికి జ్వరము తగులుచున్నది. జగన్మాధప్రసాద్ గారికి బరువు తగినది. కడచిన శుక్రవారమునందీయు మరొకమిడిమింది రాజీయ నిర్బంధితులు నిరశనవ్రతమును బూనియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

“వశీకర లేహ్యము”

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. నిండుమోతాదాడ గల కత్తి నిచ్చును. సరసారసాఖ్యమును మృగ అనుభవించవలగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గొండ్రెండ్రు సంతానము తొలగించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిందూలయవర్యత వసమూలికలతో బంగారురేణుముడె. వీర్యము లేదన్న వారికి డబ్బు తాపము అరచెదదు. దీక్షాసము వర్ణించుటకు దొరతన మొప్పుకు వాడితీరుదు. డబ్బు 20 రు॥ రు॥ 60 రు॥ 5-8 జర్మను క్యాపుయెలగ గనేయకు 20, రు॥ 2/8. డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సిటీ.

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

జాతీయముహూనభాధ్యతుండు ప్రజల దురభిప్రాయములను బాపుట

పురుషోత్తమదాసుగారికిని వల్లభాయిగారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

బొంబాయి, జూలై 26:—ఈ నెల 26 తారీఖునండి బట్టలబజారున పూర్తిగా మూసివేయవలెనని బొంబాయి శీటిన్ పీస్ సూడ్సు వర్తకసంఘమువారు చేసిన తీర్మానమువలన కాంగ్రెస్ వారి యభిప్రాయమును గూర్చి చాలవంది మనసు లలో దురభిప్రాయములు కలిగినవి. శ్రీయుత సర్ పురుషోత్తమదాస్ తాకూర్ దాస్ గారి కిని భారతజాతీయ మహాసభాధ్యక్షుడగు వల్లభాయి పశ్చిమాగారికిని నడిచిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవలన కాంగ్రెస్ వారి వైఖరి స్పష్టపడుచున్నది.

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి లేఖ

కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షునికి సర్ పురుషోత్తమదాసు గారు యీ క్రింది లేఖను వ్రాసిరి:—

ఆర్యా,

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితులకు దోహద మొసంగుటకు గాను బట్టలబజారు మూసివేయుట యెంతమాత్రము ఆవసరము లేదని మీ యభిప్రాయమైనట్లు ఉదయమున యిద్దరికి జరిగిన సంభాషణ వలన నాకు స్పష్టమైనది. మీ ఉపన్యాసము లన్నియు విదేశవస్త్రముల అమ్మకమును బహిష్కరించుటకు గల యావశ్యకతను మూత్రమే స్పష్టముచేయుచున్నవి. కాని బట్టలబజారును మూయవలెనని కాంగ్రెసువారి యభిప్రాయమైనట్లు బొంబాయిలో నొక దురభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. ఇందువలన మిల్లు పరిశ్రమయును శ్రద్ధ గైకొనువారికి ఆందోళన కలిగినది. గుడ్డలను ఉత్పత్తిచేయు వారును, అమ్మువారును గూడ యీ విషయమై ఆదుర్దమవుచున్నారు. కావున మిల్లుబట్టల వర్తకమును అటంకపరచు విషయమై కాంగ్రెసువారి యభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలియబరతురని కోరుచున్నాను.

బొంబాయి మిల్లులలో చాల బట్టలమ్మకము కాకుండా మిగిలిపోవుటవలన మిల్లులను తెరచియుంచుట చాలకష్టముగుచున్నదని మీ రెరుంగుదురు. మిల్లుపరిశ్రమ నాశముచేయుటకు తోడ్పడుట కాంగ్రెసువారి యుద్దేశ్యము కాదని నేను నిశ్చయముగా తలచును. కావున కాంగ్రెసువారి యభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలుపవలసినదిగా కోరుచున్నాను. ఇతర పరిశ్రమల విషయమై గూడ మీయభిప్రాయము వ్రాయగోరుచున్నాను. హరతాళములమూలకముగా నాజీజ్యమును నాశముచేయుట కాంగ్రెస్ వారి యుద్దేశ్యము కాదని నేను తలచును. మీ ప్రకటనను ప్రజలు చాల పూజ్యభావముతో జాతురనుట నిస్సంశయము.

(సంతకము) పురుషోత్తమదాసు తాకూర్ దాస్ వల్లభాయిగారి లేఖ

పైలేఖకు వల్లభాయి పశ్చిమాగారి కిండి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

ఆర్యా,

మీరు 22 తారీఖున వ్రాసిన లేఖ అందినది. బొంబాయిలోని గుడ్డల బజారును యెంతకాలమైనగాని మూసివేయుట నాయభిమతియు కాదు. ఇట్లు బజారును మూసియుంచుట రాజకీయోద్యమమునకు యెంతమాత్రమును సహాయకారి కాబాలదు. విదేశీగుడ్డలను దిగుమతి చేయరాదనియు అమ్మురాదనియు కాంగ్రెస్ వారు కోరుచున్నారు. ఇది లోకవిప్రతమే. నాకు తెలిసినంతవరకు బొంబాయిరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘము వారు కూడ మిల్లుగుడ్డల అమ్మకమునకు ప్రతిహేళముగా లేరు. గుడ్డలబజారు మూసివేయుట కాంగ్రెస్ వారికి అభిమత మని యెట్లు ప్రజలలో వ్యాపించెనో నాకు తెలియదు. దానిలో సత్యమేమియు లేదు. అట్టి యభిప్రాయమే ప్రబలియున్ననో దానిని పోగొట్టుట కర్తవ్యము. మిల్లు పరిశ్రమకు హానికరమగు పనులను కాంగ్రెస్ వా రెన్నడును చేసేయొండలేదు. ఇకముందెన్నడును చేయదలచుటలేదు. విదేశవస్త్రములను బహిష్కరించుటకు కాంగ్రెస్ వారు చేయుచున్న తీవ్రప్రయత్నమువలన, భారతదేశమునందలి మిల్లులు (యితర ప్రతిబంధకములు లేనిచో) తమ గుడ్డలను శీఘ్రముగా అమ్ముకొన వీలుకావలెను.

ఇతర పరిశ్రమలలో హరతాళములనుగూర్చి మనము చర్చించలేదు. ఆవిషయమై నాకు బాగుగా తెలియ గాన ఆ ప్రశ్నకు యిప్పుడు ప్రత్యుత్తర మియ్యజాలను. కాని హరతాళములద్వారా వ్యాపారమును అపివేయుట కాంగ్రెస్ వారి యుద్దేశ్యముకాదు. కొన్ని సమయములందు హరతాళములు చేయించునాకు కాంగ్రెస్ వారి కుండవలెను. ఇదివరకు కాంగ్రెసు వారు అట్లు చేయుచుండిరి. కాలపరిమితి విషయముయొక్క ప్రాముఖ్యముమీద ఆధారపడియుండును. ఈ ఉత్తరములో కాంగ్రెసువారి అభిప్రాయములను స్పష్టము చేసెదనని తలచును. (ఆ. ప్రె.)

జాబులు

కొవ్వూరు

కొవ్వూరు తాలూకా యర్నూడం శివారు కృష్ణం పాలెం గ్రామంలో ఆ గ్రామకాపురస్తులు శ్రీయుత దోనే పూడి లక్ష్మయ్యగారిని ప్రెమిల్ లా ఎమెండుమెంటు ఆర్డు ప్రకారం 27-8-1980 నాటికి ఆర్డు చేసి తీసుకువెళ్లి కొవ్వూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో 24-వ తేదీని విచారణ చేశారు. మానయులు కలిసి క్లౌసు యిచ్చి రాజమండ్రి జైలుకు పంపినారు. నేరము ఒప్పుకొనలేదు. వాదనచేసు కొనలేదు.

ధుమంతరావు వెంకటసుబ్బారాయుడు

దోనేపూడి:—26-7-80

మా గ్రామమునందు నిమ్మగడ్డ నాగభూషణం చౌదరి గారు, మొన్నటివరకును, కాంతి సత్యాగ్రహోద్యమమునందు వాలంటీరుగా ప్రచారముచేసి, తుదకు యీనెల 16 వ తేదీని ఆర్డుచేయినారు. ఈనెల 22 వ తేదీన తెనాలి తాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణ సలిపి ఉ. చొ 74 క్లౌసుక్రింద 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించినారు. వారు "సి" క్లౌసులో చేర్చబడిరి. వెంటనే రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలుకు పంపబడిరి. ఇంకను కొంతమందికి నోటీసులను అందజేసిరి.

ఆర్. వి. ఆర్. చార్వలు.

బౌద్ధవాద్యులబ్రహ్మ దుగ్గిరాల

బలరామకృష్ణయ్యగారిని సందర్శించుట

బలరామకృష్ణయ్య గారు ప్రస్తుతము రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలులోనే యున్నారు. 24-7-80 తేదీని నేను వారి సోదరులగు దుగ్గిరాల రామకౌటయ్యగారు ఉమర్ ఆలీచాగారు మేము మాస్టరు రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలుకు వెళ్లి బలరామకృష్ణయ్యగారిని సందర్శించితిమి. వారు కొంతకొన్ని తెలుగు ఇంగ్లీషు బంగాలీ పుస్తకములు నిత్యకృష్ణములకు కావలసిన కొన్ని పేజువారి సామానులు యిచ్చితిమి. మేము తీసికొని వెళ్లిన సామానులో నోట్ బుక్స్ కలము ఇవ్వవలెనని బలరామకృష్ణయ్యగారు నమ్రమాగానే ఆశీర్వాదముగానే యున్నారు. మిత్రులందరకు వందనములు చెప్పుచున్నాను.

తిరిచేర్చేని లక్ష్మీనారాయణ,

కృష్ణసాపకుడు మానవాదరత్న గ్రంథమండలి.

గ్రామాధికార్ల నభలు

ఈదిగవ ప్రాంతము ప్రకారం సభలు జరుగును. గనుక యావచ్చుది సోదరులు తప్పక దయచేయి కొరెదము. చిత్తూరు జైలుములు పంపగోరువారు 10-9-80 తేదీలోగా చేరులాగున పంపవలెను. చర్చించవలసిన విషయములు చాలాగలవు. ఈసభలో విలేజ్ పాడి మనులు మాత్రమే పాల్గొనవలయును. సభలు జరుగుటకు కలెక్టరుగారి పుత్రులకు పొందియుంటిమి. తాలూకా కార్యదర్శిలు సంఘ రికార్డుతో చందాచెక్తోను దయచేయి కొరెదము.

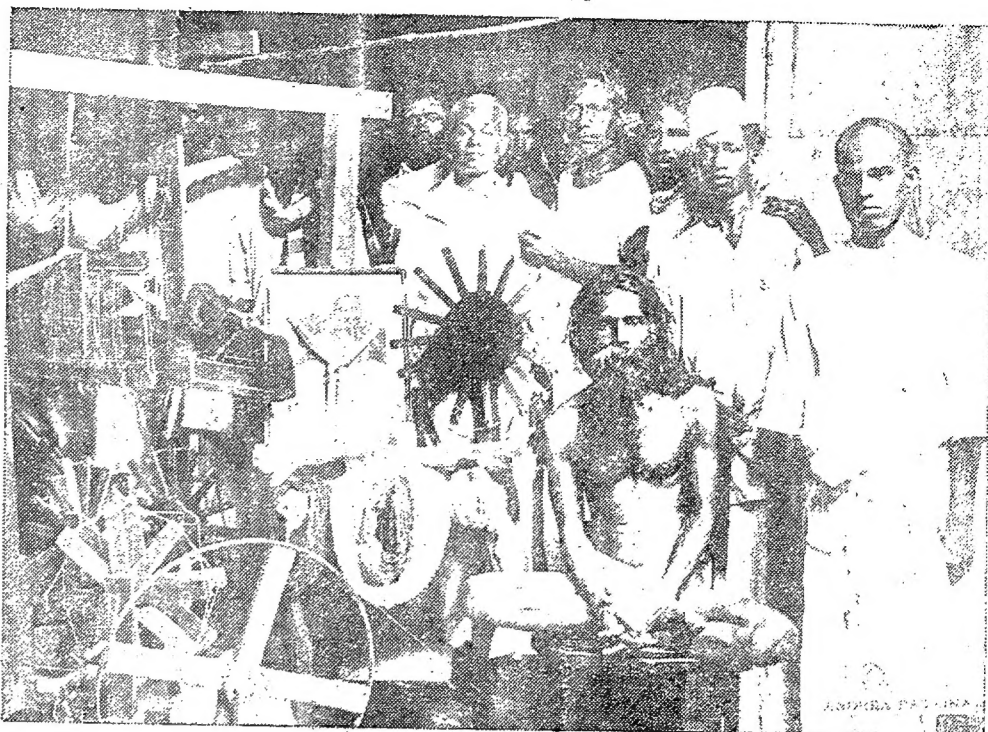
- 12-9-80 8 ఉద దివిరాలూకా చల్లపల్లిలో
- ,, 2 సాయం బండరుతాలూకా బండరులో (రంగ నాయకస్వామి కో వెల)
- 18-9-80 8 ఉద గుడివాడతాలూకా గుడివాడలో (భజన సమాజం నందు)
- ,, 2 సాయం గన్నవరంతాలూకా తరిగొప్పలలో
- 14-9-80 8 ఉద బెజవాడతాలూకా బెజవాడలో (మై లవరం చౌల)
- ,, 2 సాయం కృష్ణామండల సభ
- 15-9-80 8 ఉద } ఆంధ్రరాష్ట్ర సభ
- ,, 5 సాయం }
- నడివాడ } బౌద్ధసాటి పూర్ణసుందరావు,
- 25-7-80 } జాయింటు శ్రేణులారి.

ప్రశ్న

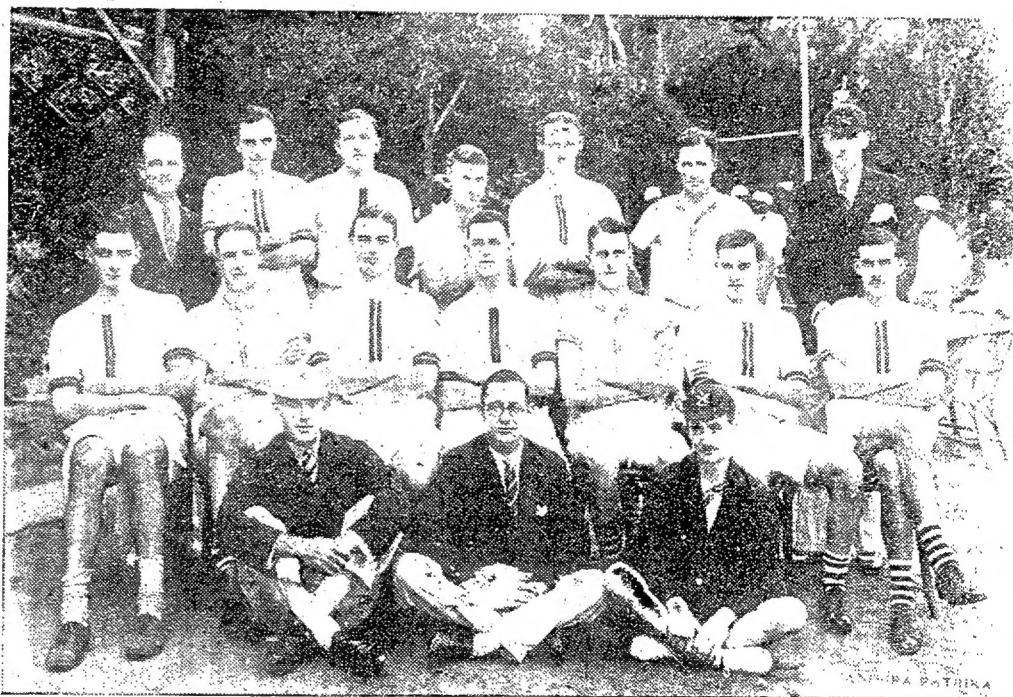
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలు బదులు వ్రాయుటకు ధృ. 1-0-80. ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనియం, తిరుత్తణి. P. O.

శ్రీ శ్రీ ఖద్దరు సంస్థ

చింతాద్రిపేటలో ఈ సంస్థను లోకోపకారీపత్రికా సంపాదకులగు పి. యస్. పల్లయ్యప్పపిల్లెగారు 27-వ తేదీని ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. స్వామి లక్ష్మీ ఆంధ్రస్వామిగార, పిల్లెగారు మున్నగువారు యిందు గలరు. (పి. యస్. ఎ.)

అడయూరు బోటు క్లబ్బు

పై కల్లబ్బువారి యావద్భారత (పడవ నడపు) పోటీపండుమలందు మనరాసువారు విజయ మొందిరి. పోటీయందు పాల్గొనినవారు ఇందు గలరు. (సె. ఛో. వి.)

శాసనసభలు - జమిందారుల పోటీ

శాసనసభలలో జమిందారులకు ప్రత్యేకస్థానములు విధి జింపబడి యున్నవి. గాని కొంతమంది జమిందారులు ప్రజా ప్రతినిధులమని ఆక్కడక్కడ పోటీచేయుచున్నారు. జమిందారులు ప్రజలకు మేలొనర్చులరా? ఎన్నటికిజరుగదు. పర్లా కిమిడిలో ఖద్దరును గూర్చి జరుగుచున్న విషయములు పత్రికా పాఠకులకు విదితమే. పర్లాకిమిడి రాజాగారు గూడ ఎన్నికలలో గంజాంజిల్లాలో అభ్యర్థిగ ఒకడగుచున్నారు. ఓటర్లకుము ఖ్యముగా మనవిజేయునదేమనగా జమిందారులకు ఎంతమాత్రము ఓటులు యివ్వరాదు. జాతీయభావములు గల ప్రజాప్రముఖులకే ఓట్లున్నవలెను. ఆంధ్రరాష్ట్రములో యిప్పటికి కృష్ణాజిల్లాలోను గంజాంజిల్లాలోను నెల్లూరుజిల్లాలోను జమిందారులు పోటీచేయుచున్నారు గనుక ఓటర్లు తమవిధిని నెరవేర్చుట గాక! జప్తి సుపక్రమవారు తమ పక్షమువారిని బలపరచుచున్నారు. జప్తి సుపక్రమము ఎన్నడును ప్రజాపక్షముగాదు. ఉద్యోగముల కొరకు దేర్చబడిన పక్షముగాన ఓటర్లు యెప్పుడు యీ పక్షమువారికే ఓట్లు యియ్యగూడదు. ఓటర్లు ప్రతిపక్షపక్షమువారికే ఓట్లు నివ్వవలెను. ప్రస్తుతపరిస్థితులు విషమముగ యున్నను జాతీయపక్షమునకు జెందిన విద్యాధికులు తప్పక శాసనసభలలో ప్రవేశించి ప్రజలకు చేయదగుమేలు యొనర్చగోరెదము.

ఎ. శేషాద్రిశర్మ, నేటపాలెం.

నెల్లూరు అరెస్టులు శిక్షలు

నెల్లూరు, జూలై 28:— శ్రీయుతులు నూకలపాటి లక్ష్మీరెడ్డి (కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు)యారంరెడ్డి కోదండరామరెడ్డి (సత్యాగ్రహ నాయకుడు) గార్లకు చెరినాలుగునెలల కఠినశిక్షయును రు 500 జరిమానాయును విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించకపోయినచో మరి 6 వారములు జైలులోనుండవలయును. కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత నిడిముసలి బలరామరెడ్డిగారికిగూడ నాలుగునెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. (స్వ. వి. తంతి.)

కావలెను

ఒక ఆస్తిపై యె. ఇంజనీరు 200/- జీతము పీక్చర్డ్ ట్రావెలింగ్ బత్తరు 60/-లున్ను, ఇరువురు జీవర్ సీరులు రు 80/-ల జీతమున్ను, ఫీల్డింగ్ ట్రావెలింగ్ అల వె క్స్ రు 20/-న్ను, నలుగురు జీవర్ సీర్లు రు 60 యి జీతమును, సుప త్వరమునకు రు 20/- చేర్చి యిక్కబడెను. బ్రిడ్జి డిస్కెన్ల యనుభవముగల వారి దరఖాస్తులకు ప్రత్యేకముగ యోచించబడును. ఎవరైతే తృప్తికరముగ పనిచేయుచురో వారిని మాత్రమే ఖాయపు ఉద్యోగుల శాఖిత్వంలో చేర్చబడుదురు దరఖాస్తులను. 15-8-80 తేదీనగాని యంతలోగాగాని పుచ్చుకొనబడును. ఎన్నుకొనబడిన దరఖాస్తుదార్లు క్రింద సంతకము చేయబడిన వారినందఱుంకి యార్జునవచ్చిన పదునెదు రోజులలోగా బదులుదేరి వచ్చుటకు సిద్ధముగ నుండవలెను.

తూర్పుగోదావరి } ఎమ్. పల్లంరాజు,
కాకినాడ } వైసిడెంటు, జిల్లాబోర్డు
26-7-1980 } తూర్పుగోదావరి.

దేశీయ ఎరువుల సమస్యలు

ఎరువుల కమిటీ వారి కర్తవ్యము

వి. రామదాసు పంతులు గారి సింహావలోకనము

సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధక మండలి పథ్యమును, ఎరువుల విచారణ సంఘ పథ్యమును అనుసరించుచు రామదాసు పంతులుగారు దేశీయ ఎరువులపట్టిని, వాని సమస్యలను సింహావలోకనము చేయుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

ఈ దేశమున లభించు, వ్యవసాయపు ఎరువులపర్యాయములను పరిశోధించి సమస్యలను పరిశీలించుటకు నియమించబడిన ఉప సంఘము దిట్టముగా పనిచేయుచున్నది. ఎరువులను సమకరించు పర్యాయములు ఇతర విధములకు పారుచుపోవునట్లు సేకరించుట, దేశీయ ఎరువులను సమకరించుట నలవాటును వ్యాపింపజేయుట, ఎరువులపర్యాయ తత్వమునుగూర్చి పరిశోధనలు గావించుట కొక కొరతగాను సేర్పరుచుట మొదలగు కార్యములు కీ యుపసంఘము ప్రాధాన్యము. వ్యవసాయపు రాయలకమిషనువారి శిఫార్సుల ననుసరించి సాహిత్యపరిషత్ సామ్రాజ్య వ్యవసాయపరిశోధక మండలి వారిచే నియమించబడిన మూడు ఉపసంఘములలో నిర్వహించి, మరొక ఉపసంఘము, చెరకు పత్తెర పరిశ్రమనుగురించును, ఇంకొకటి మైలుబాధించు మినుకల దండుల నివారణనుగురించును పరిశోధనలొనర్చుటకు నియమించబడినది. ఎరువుల సమస్యనుగురించి పరిశోధన లొనర్చుట కుపసంఘమును నియమించబడినది నూతన శ్రోత్రిగాదు. 1912 లో "ఎగ్రికల్చరల్ బోర్డు" వారు మొదలు నీ సూచనలు గావించిరి. తిరిగి 1921 లో బోర్డువారు సమగ్ర శిఫార్సును ప్రసవించిరి. 1922, 23 సం॥లలో గావించబడిన ఈ శిఫార్సులలో నొక విచిత్రము గలదు. దేశీయ ఎరువుల పర్యాయములు, ఈ దేశపు రైతులకుండు బాటలలోనుండునట్లు, రక్షణము నొసగుట ఆవశ్యమని తమ నిశ్చితమును నభిప్రాయముగ బోధించును 1917, 1919 సం॥లలో ప్రకటించిరి. కాని 1922 సం॥నుండియు శిఫార్సునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుటకు 1922 సం॥ నుండియు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచుండుట శోచనీయము. కాని ఒక్క మాత్రాగ నాకస్మిక మనవిట్టి విరుద్ధవిధానము నంగీకరించుటకు వీలుకాదు గనుక 1922 లో, ఒక విచారణసంఘము నియమించ నిశ్చయించిరి. కాని ఈ సూచన 1929 సంవత్సరాంతమువరకు కార్యరూపమును దాల్చలేదు. ఈ సంఘము, మొట్టమొదట 1930 సం॥ జూన్ 15 తేదిన సమావేశమయ్యెను. (1) గైర్తము ఎరువులు (2) పచ్చిఅపలు యెరువులు, (3) నూనెకేక తేలికపిండి ఎరువులు, (4) చేప ఎరువులు (5) సూర్యకారము మొదలగు పదార్థులు, ఉపయోగమును గురించి, ఇవివరకు గమనీయమైన విషయములు (2), ఈ ఎరువులను సేకరించి, వ్యవసాయకుల కందుబాటులోనికి చేర్చు సూచనములు (3), దేశీయ యెరువులను చక్కగా నందుబాటులోనికి చేర్చి వానిని విరివిగ నుపయోగించుటకు లాభకరపద్ధతులు మొదలైన విషయములగురించియు (4) దేశీయ ఎరువుల సంగతుల ఆభివృద్ధికి చేర్చుపద్ధతుల గురించి గావించబడు పరిశోధనల గురించును ఈ విచారణసంఘము ముఖ్యముగ నాలోచింపవలెనని కమిటీవారు నిర్ణయించిరి. దీనినిబట్టి జూచినయెడల ప్రస్తుతమీ కమిటీకిని, 1922 సం॥ న నియమించబడిన కమిటీకిని ఎటువైపును వేరుపరచుట అవసరము.

కమిటీవారియెదుట నుంచుబడిన విషయములు

1905-వ సం॥ వ్యవసాయశాఖ సంస్కరింపబడినప్పటి నుండియు వ్యవసాయ పరిశోధనాలయములయందు పనిచేయుచున్న శాస్త్రజ్ఞులందరూ ఎరువులగురించి పరిశోధనలను గావించి తెల్పి విషయముల గ్రహించి సేకరించిరి. ఈ విషయము సేకరింపబడిన విషయము లెంతవరకు శాస్త్రీయముగా పరిశోధింపబడినది, వానినుండి ఏయే సారాంశముల నిర్ణయించుటకు వచ్చెను అను విషయముల నీ కమిటీవారు మొట్టమొదట పరిశీలించిరి. దేశీయ రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన శాస్త్రజ్ఞులలో భౌతిక శాస్త్రమునకు చెందిన విషయములపట్టి జూడగా ఎరువులగురించి ప్రతి రాష్ట్రమునందును భౌతికశాస్త్రమున వచ్చించి చాల పరిశోధనల జరిపినప్పటికిని వ్యవసాయమునకు సమర్థముగ గట్టి సలహాలు నొసగు వీలునంత మునిగమునభివృద్ధి చేయరగ జూరడంవరకు. ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన శాస్త్రజ్ఞులకుండు, మదరాసు రాష్ట్రమును గురించి, మదరాసు ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయ రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు, ఎగ్రికల్చరు, శాస్త్రజ్ఞులగుట, ఫలితముల సేకరించి అందుకు సంబంధించిన విషయములను కమిటీవారి యెదుట నుంచెను. ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన, వ్యవసాయ రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులును, దీర్ఘకాలిక శాస్త్రజ్ఞులును, ఆయా రాష్ట్రములలో ఎరువుల సమస్యలను గూర్చి వ్రాయబడిన పరిశోధనలను, వాని ఫలితములను గూడ కమిటీవారికి వివరించిరి. కాని ఆ విషయములన్నియును పరస్పర సంబంధరహితములై వర్తమానులగుటచే నుం

డెనే గాని, వాని వాదారవరముకొని తరువాత విషయముల పరిశోధింప దగినంత సమగ్రముగ లేవు. అందుచే కమిటీవారు తాము గావించవలసిన ప్రధానముగ విచారణను, అవసరముగ ప్రాధమిక వివరములను నిర్ణయించి సేకరించు వరకు నిలపి యుంచవలసివచ్చెను. అందుచే, నీ యెరువుల సమస్యలను సంబంధించిన, విషయముల నన్నిటిని త్వరలో సేకరించి అకమానులలోగా తమ కంఠజేయుట సినదని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారిని కమిటీవారు గోరియుండిరి. ఈ విషయములన్నిటిని సేకరించుటకు వేర్వేరు రాష్ట్రములందలి వ్యవసాయపరిశోధనాలయములకు కొంత ఆర్థికహాయముగావలసియుండును సామ్రాజ్య వ్యవసాయపరిశోధకమండలి వారామొత్తము నొసంగుటకు వెనుకంజ వేయరని నమ్మెదను.

దేశీయ ఎరువుల స్థితిగతులు

ఈ గ్రామ కమిటీవారు సమావేశమై, ఈ దేశమున లభించు ఎరువులపర్యాయములు, పూర్వోపదంబు నిలబడి, చక్కగా రైతులకు లభించునట్లు లాభకరముగ కలంబింప వలసిన మార్గముల గురించి చర్చించిరి. ఎరువులసమస్యకుం దించుకొన్న గ్రామ ప్రజాసామాన్యమునందు మిక్కిలి ప్రయోజనకరముగ దేశీయపు ఎరువులగురించి పట్టి శ్రద్ధయు గైకొన బడుటలేవలయు, రసాయనికపు ఎరువులను సమకరించుచుండుటకు గాన, వ్యూహపరులగు గొప్ప విదేశీయ వ్యాపారులు చాల ప్రయత్నించుచున్నారనియు నొక యభిప్రాయము విశేషముగ వ్యాపించియున్నది. ఈ యభిప్రాయము చాలవరకు న్యాయమైనదేనని నాయభిప్రాయము, మన భూములకు ఎంతయో లాభకరముగ ఎరువులుగ నుపకరించు పర్యాయము తెన్నియో ప్రతివత్సరమున విదేశములకును తమదేశమునకును విదేశములకును చేయుచున్నది. అట్టివానిలో ముఖ్యముగ

(1) నూనెగింజలు, వానినిండి, (2) ఎముకలపొడి ముఖ్యమైనవి. ఇవి, మనదేశపు పాలములకు ముఖ్యముగ గావలసివచ్చును. ధాన్యములను, నైట్రిజనును విశేషముగ నీ సగును. ఈ పర్యాయములగుంచి వేర్వేరుగా నిండుక వివరించినయెడల నీయెరువుల సమస్యయొక్క కీన్హనీతి బాగుగ దెలియగలదు.

1. నూనెగింజలు - మిక్కిలి:- భారతదేశమునుండి ప్రతివత్సరమున కొట్లాటలపర్యాయముల విలువగల నూనెగింజలను ఎగుమతిచేయుటవలన, భారతదేశపు రైతులు, కావలసినంతవరకు వివిధ సరకులను గోల్పోవుచున్నారని విషయము నిర్వివాదము. ప్రపంచములోకెల్ల నూనెగింజలపర్యాయముగండించు దేశములలో మన దేశము ముఖ్యమైనది. చెనా, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములుగూడ నీ ధాన్యమును విశేషముగనే పండించుచున్నవి. కాని అవి భారతదేశమునకు తరవాతనే వచ్చును. 1927 సం॥పు తెగ్గల ప్రకార మవత్సరమున భారత దేశము 6,680,000 టన్నులను, చెనా 5,279,000 టన్నులను, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు 5,139,575 టన్నులను పండించెను. ప్రపంచపు తెగ్గలను పోల్చుచుండగా, ఆముదముగింజలు, నవ్వులు, వగైరాలను పూర్తిగ, నొక్క భారతదేశమే పండించుచున్నట్లు స్పష్టపడగలదు. వేరుకనగంటలు యందుగూడ మనదేశ ఆగ్రహానము. ప్రపంచపు మొత్తపు వేరుకనగంటలలో నూటికి 28 వంతులు భారతదేశము పండించుచున్నది. ప్రతిగింజల పంట యందు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లగ్రహానము పండించుచుండగా, భారతదేశము తండుపన్నాము పండించుచున్నది. ప్రపంచమునందంతటను ఉత్పత్తియగుచున్న ప్రతిగింజలమొత్తములో నాలుగవంతు మనదేశమున పండించుచున్నది. 1927-28 సం॥న భారతదేశమునుండి మొత్తము 1,212,267 టన్నుల నూనె గింజలు ఎగుమతియయ్యెను. ప్రపంచమున నుత్పత్తియగు మొత్తము ఆముదపుగింజలలో నూటికి 9 వంతులు ఈదేశమున పండుచున్నవి. కాని వానిలో 90 వంతులు ఆనగా ఇంచుమించు పూర్తిగ విదేశముల కెగుమతియగుచున్నవి. భారతదేశ వికాసపండించు, వేర్వేరుగ నూటికి 25 వంతున, (Line seed) లో 66 వంతును గింజలయోగముననే ఎగుమతిచేయుచున్నది. ఇక ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల జూడుదు. 1928 లో ఆమెరికా మొత్తము పంటలో 8862 టన్నులు నూనె గింజలనుమాత్రమే ఎగుమతిజేసెను. చెనాదేశము "సోయాబీన్" లను నూనె గింజలనుమాత్రమే ఎగుమతిజేసెను. ఆనగా ఆమెరికాదేశము తాను పండించునట్లు, ఇంచుమించు, అంతయు తానే ఉపయోగించుకొనుచుండగా, చెనాదేశము అన్నిరకములను దాను ప్రయోగించుకొని ఒక క్లా

రకపుగింజలను మాత్రమే ఎగుమతి చేయుచుండగా భారతదేశము మాత్రము తానుత్పత్తిచేయు అన్ని విధములను నూనె గింజలను చాలభాగము విదేశముల కెగుమతి చేయుచున్నది. నూనెలను భారతదేశ ముపయోగించు కొనకాలకు పోవుటచే వీని నిటు లెగుమతి చేయుచున్నది చెప్ప వీలగునా? కాని, మొదటినుండియును భారతదేశము నూనె విశేషముగ తయారుచేసి ఉపయోగించుకొనుటకు ప్రసిద్ధి పొందినది, అసలు సంగతియేమనగా దేశమున ప్రజల యావశ్యకతలతో నెట్టి నిమిత్తమును లేకుండగనే ఈనూనెగింజలు విదేశముల కెగుమతి చేయబడుచున్నవి. ఈగింజలనుండి నూనె దీయుటవలనను వానిని విక్రయించుటవలనను వచ్చు ధనభాగము భారతీయుల కేమాత్రమును ముట్టుటలేదు. ఇంతకుండు వివాదకరముగ విషయమేమనగా ఈవిధముగ నూనెగింజలను విశేషముగ ఎగుమతి చేయుచుండు భారతదేశము ప్రతివత్సరమును 6 కోట్లు విలువగల నూనెను, విదేశీయుల నుండి దిగుమతిజేసికొనుచున్నది. ఇక నూనెగింజలనుండి సం॥కు 214000 టన్నులు ఎగుమతియగుచున్నవి. గతరవత్సరముల తెగ్గలనుబట్టి తెలియవచ్చును. ఈదేశమున నూనె దీయు పరిశ్రమను ప్రోత్సహించి వ్యాపకముచేయుటకు అత్యవసరము అందగిని దెలిసివచ్చెను. కమిటీవారి కంఠజేయుటచే ఒక ప్రయత్నమిది కారణముల యిటుల సంగ్రహపరచబడెను.

(1) పంటలపర్యాయముండి నూనెలన్నియు లాంఛ ప్రదేశమునకు ముడిపర్యాయములను గొనిపోవుటకు చక్క చేయుటవలనకర్యము లేకపోవును. ఇతియొగాక తయారైన నూనెను వేర్వేరుప్రాంతములకు పంపుటకు రైల్వే యధికారులు చాల మోపు చాట్టిలను విధించుచుండుటచే పెద్దపర్యాయ కిది లాభకరముగ నుండకన్నది.

(2) నూనె నియంపించుటకు, చక్కనిరీతులకు తగినపాత్రలు లభింపకుండుట. ఇట్టిపాత్రలు తయారుచేయు పరిశ్రమ లేదేశమునలేదు.

(3) నూనెలన్నియు ప్రయోజనములైనను, సామాన్యమైనను విధింపబడుచున్న దిగుమతిపర్యాయము వానిని విలువలందు ప్రోత్సహనము దీనినిపోవుటకుసమర్థము మొదలైనవి.

(4) తయారైన సరకులను విడుదల చేయుటకు సమర్థముగ కేంద్రవిక్రయములు లేవనట్లు (5) విదేశీయులపొట్టి.

ఈ సమస్యను సంబంధించిన విషయములన్నియును వ్యవసాయపు రాయలకమిషనువారికి నివేదించబడినది. కమిషనువారు విషయములనుగురించి తమదేశీయలో కొంతవరకు చర్చించిరి. రాయలకమిషనువారు సాక్ష్యమొసగినవారిలో పెక్కుమంది నూనెగింజలను పండియు నీధముగ విదేశీయుల కెగుమతియై పోవుచుండుటవలన వ్యవసాయమునకు గలుగుచున్న ఆపారమును నవ్వును, వివరించి, ఈ యెరువులను సేవోకొంతవరకు నైనను నిరోధించుటయొక్క అవశ్యకతనుగురించి కమిషనువారికి వచ్చుకొనిరి. కాని కమిషనువారు, వాస్తవములన్నిటిని విచారించి, ఈదేశమున నూనెపరిశ్రమ సమాజముగ నభివృద్ధిపండుట కొకటే ఈసమస్యను పరిష్కరించు మార్గమని నిర్ణయించిరి. "సమాజముగ" నని నుడువులు లో కమిషనువారు, ఈ పరిశ్రమకు ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికసహాయ మొనర్చిగాని మరేవిధముగనైన గాని రక్షణ మొసగురాదని యుద్దేశించిరి. నీ సమకొనెదను. ఏమైనచేసి, తుదకు కమిషనువారి విషయము పోరామికశాఖను సంబంధించినదిగాని, వ్యవసాయశాఖను సంబంధించినదిగాదని జెలుపుచు, దీనితో సంబంధమును తుడిచి వేసిరి. భారతదేశపు రైతుల కీ విషయమంత ముఖ్యమైనప్పటికినిగూడ, రాయలు కమిషనువారివిషయమై యెట్టి శిఫార్సును గావించక విరమించుకొనిరి.

ఈ విషయము నీవిధముగ వదిలివేయుట, ఎరువుల కమిటీవారి కిష్టమునుబట్లు గన్పించదు. ఆయా రాష్ట్రములభౌతిక, నూనె దీయుట కలంబింపబడుచున్న పద్ధతుల గురించియు, నూనె పండి, ఎటుల వినియోగించబడుచున్నదియును, వేర్వేరు రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు కొంతవరకు కమిటీవారి కెరిగించిరి. కమిటీవారి కీవిషయమున, వివరములన్నియు సమగ్రముగ లభించలేదు. కాని దేశమున దన్ని ప్రాంతములయందును ఉత్పత్తిచుట నూనెలన్నియును నెలకొల్పట వలన నూనెపండి ఎరువును ఇప్పటికంటె చాలవర కిదేశముననే నిలువజేసి, రైతుల కందుబాటులో నుంచు వచ్చునని మాత్రము కమిటీవారి కొక భలముగ నభిప్రాయము కలిగెను. కాని, సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధక మండలి వారిదివరకే, నూనె దీయు పరిశ్రమను గురించి విచారణ చేయుటకొక ప్రత్యేకసంఘము ను నియమించి యుండుట చే - వేర్వేరు రాష్ట్రముల యందలి వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞుల యాప్రాంతముల యందు నూనె దీయు పరిశ్రమ నెటుల భిన్నభిన్నపరచవచ్చునో దెలుపుచు, సడరు కమిటీవారికి నివేదికల సంకలనపరచునట్లు ఎరువుల కమిటీవారు నిశ్చయించెరి. అందుచే, నదిరకాలములోనే, ఈ సమస్య సమగ్రముగ వివరములతో ఎరువులకమిటీవారి యెదుటకు వచ్చును. అప్పుడు వారు తగ్గ శిఫార్సుల గావించగలదు.

27. ఎముకలపాడి:—దక్షిణ భారతదేశంలోని భూములలో తరుచు “ఫాస్ఫేటు” పదార్థము లోటుగ గన్పించును. ఈ లోటును పూరించుటకు, ఎముకలపాడి మంచి విలువ యగు ఎరువు. భూములయందు నీ త్రవ్వని తగ్గిపోయినపుడు ఎముకలపాడి, ఆలోటును దీర్చును. అందుచే నీదేశపు వ్యవసాయకలకు, ఎముకలపాడి చాల విలువగల ఎరువుగ నుపకరించునని వేరుగ నుడువ నక్కరలేదు. నత్రజని విశేషముగ గల తెలిక పిండిపదార్థము వలె నీ విదేశముల కనుమతివలన, నీ దేశము చాల ఎముకలపాడిని గోల్పోవుచున్నది. ప్రతివత్సర మెంతెంత ఎముకలపాడి ఎగుమతియై పోవుచున్నదో వ్యవసాయపు రాయలు కమిషనువారు తమ నివేదికయందు తెలిపిన సంఖ్యల నిచట పొందుపరచుచున్నాను. వారి లెక్కలప్రకారము 1924-25 ముతో ముగిసిన 5 వత్సరములలోను, సగటున ప్రతివత్సరము రు 96 లక్షల విలువగల 8781 టన్నుల పాడి యెగుమతి యయ్యెను. 1925-26లో రు 89 లక్షల విలువగల 8487 టన్నులును 1926-27 లో ౯8 లక్షల విలువగల 10005 టన్నులును యెగుమతియయ్యెను. దీనిని పొడిచేసిన పిమ్మటనే ఎగుమతియగుచున్నదిగాని ఎముకలపాడిపనున ఏమియు ఎగుమతియగుట లేదు. ఈ దేశమున ప్రతివత్సరము నేకరింపబడు ఎముకలపాడి నెన్నవంతయు ఈ దేశమున రైతుల యుపయోగార్థము వినియోగింపబడుచున్నదో, సరిగా తెలియదు. ఇది నూటికి 10 వంతుల కంటె నధికముగ నుండును.

కమిటీ సమావేశమయియు జరిగిన చర్చలను బట్టి బాడగా, మదరాసు, బొంబాయి, సంయుక్త పరగణాలు, బీహారు, ఓరిస్సా, ఆస్సాము రాష్ట్రములయందు, ఎముకలపాడి చాల లాభకరమున ఎకవుగ నుపకరించుచున్నదని, స్పష్టమయ్యెను. కాని, ఫాస్ఫేటులు, భూమిలో తక్కువగా నున్న ప్రాంతములయందు మాత్రమే, ఈ యెరువు రైతులకంత సౌలభ్యముగ లేదు. ప్రస్తుతము దేశమందు ఎముకలపాడిచేయు విలువలన్నియును విదేశీయుల క్రింద నున్నవి. వారూ మిల్లలను కోస్తాపట్టణముల యందు నెలకొల్పి ఎముకలనప్పటపాడి చేసి సరాసరి విదేశీయుల కనుమతిచేయుచున్నారు. మదరాసు నందు సమద్రమనకుమారుముగనున్న ప్రదేశములయందుగూడ నప్పటపట మిల్లులు గలవు కాని వాని సంఖ్య అత్యల్పము. సమద్రతీర పట్టణములయందు, టన్ను 1 కి రు 75 మొదలు 85 వరకును, ధర చేసి ఎముకలపాడిని విదేశీయుల కనుమతిచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. టన్ను 1 కి రు 95 లు ధర చేసికొనినను రైతులకు నష్టములేదని, వ్యవసాయకాభివృద్ధి కారులు కొందరు తెలిపిరి. కాని మదరాసు నగరమునందు టన్ను 1 కి రు 120 లు చొప్పున విక్రయించుచున్నారు. ఇంత ధర పెట్టికొనినయెడల, నీయెరువు రైతులకు లాభకరముగానుండును. కనుక, నష్టకరముగాని ధరకు, ఎముకలపాడిని, రైతుల కందు బాటులోనికి చేర్చు విషయమును కమిటీవారు ముఖ్యముగ నాలోచింపవలసి యున్నది. వ్యవసాయపురాయలు కమిషనువారివిషయమును గూడ, శ్రద్ధగ నాలోచింపక, నులభముగ నాట్టుమాటలతో త్రోసివేసిరి. తాము, యెన్నియో మాసము వీదేశీయుననండి విచారణ గావించియును, ఈ విషయమున నూచనల గావించుటకు, అన్ని విషయములను సమగ్రముగ తమ యెదుట లేవరి నుడువును “ప్రైవేటు వ్యక్తులు ఎముకలపాడి చేయు విలువలను సాపించుటకు బూసుకొనుటకు పూర్వము, అట్టి పరిశ్రమయొక్క లాభాలభమును గురించి సమగ్రముగ విచారణ జరుగవలసియున్నది.” అని రాయలు కమిషనువారు హెచ్చరించిరి. ఇందు కపరమును విరమముల నన్నిటిని, నేకరింపలేనని, వ్యవసాయ కాఖవారిని గోరిరి. వారిదేశమున విచారణచేయుచున్న సభయముననే, వ్యవసాయ కాఖవారి నిటు లెందుకు. గోరలేదో విచిత్రముగ నున్నది. రాయలు కమిషనువారు నివేదికను గావించిరి వత్సరములైనను, ఈ కాలములో వేర్వేరు రాష్ట్రములందలి వ్యవసాయకాఖవారి విషయమున అసరముగ పరిశోధనలను గావించునటులగూడ గవ్వడను. కమిషనువారి నూచన గమనింపవలసినదిగ వారు భావించియుండదు.

తగ్గినంత ముడిపదార్థము నులభముగ లభించుప్రాంతముల యందు చిన్న ఎముకల పాడిచేయుమిల్లుల నేర్పరచుట దుస్తరముగ న్నాటకములు లేనవి ఎరువులకమిటీవారు చాటించిరి. సరియైన సంబంధించిన రాష్ట్రీయకాఖలు ప్రాథమికావస్థలందు కొంతభవనసహాయము చేసినవారును. 28-9-1929 న డా|| యు. రామారావుగారు ప్రింటుకొన్నింటిలో “నూనెగింజల ఎగుమతికై నుంకమిధింపవలె”నని తీర్మానము నుపపాదించగా ప్రభుత్వపక్షము ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఆశ్చర్యకరముగ నీ క్రిందివాక్యమును నుడిచెను. నీటిసహాయముతో నుత్పత్తి చేయబడిన విద్యుత్తు క్రిందియైన ప్రదేశములయందు మాత్రమే ఎరువు కొరకు ఎముకలపాడిచేయు యంత్రముల నేర్పరచుటకు సాధ్యమగును. అదృష్టవశమున ఎరువుల కమిటీవారియభిప్రాయముతో నేర్పరచించుటలేదు. ఎముకల పాడిచేయుటకుగాను చిన్న

యంత్రమును తయారుచేయుచు నెడల చాలయుపయోగకరముగ నుండునని వీరియభిప్రాయము. ఎముకలను నులభముగ పొడిచేయుటకుగాను, ఎముకల మెత్తపరచుటకేదన యుపాయమును గనుగొనుటకు వారిశోధనల జరుపవలెనని గూడ కమిటీవారిభిప్రాయపడుచున్నారు. వేర్వేరు ప్రదేశములయందు చిన్న, ఎముకలపాడిచేయు విలువలనేర్పరచుటకు సంయుక్త పరగణాల ప్రభుత్వమువారు ప్రైవేటువ్యక్తులకు ధోరణియొ మొనర్చుచున్నారని గూడ తెలియుచున్నది. ఎద్దులపహాయముతో గాని, చిన్న ఇంజనుల సహాయముతో గాని ఎముకలను పాడిచేయుటకు చిన్న యంత్రమును కనుగొనిన వారికి రు 800 ల బహుమాన మొసగెదమని ప్రకటించవలసినదని కమిటీవారి, సామ్రాజ్యవ్యవసాయ పరిశోధక మండలివారికి శిఫార్సుచేసిరి. ఈ శిఫార్సును మండలివారి సమాధించెద రుటకు సంబంధము లేదు.

ఎరువుల సమస్యను గురించి ప్రసంగించిన ప్రతివారును, యెరువులను రైతులకు చవుకగా నందుబాటులోనికి చేర్చుటకు సహకారసంఘములు చాల దోడ్పడగలవని ప్రకటించిరి. ఇది సహకారములకు మదానమును విషయము. యెరువుల కమిటీవారిభిప్రాయము, ఎముకల పాడిచేయు యంత్రాలయముల నెలకొల్పవలయు సహకారసంఘములకు, పారిశ్రామిక కాఖలవారు ఆర్థికసహాయమును, ఇంజనీయరుల సలహాలను ఒకపలసినదని శిఫార్సు గావించిరి. ఇట్టి పన్నులకొరకు సహకారసంఘములు వ్యక్తుల కొసగు ఋణ మొత్తములను ప్రభుత్వమువారు “పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వ సహాయకాసనము” క్రింద చవుకనడ్డీకి మజరా యొసగవలెనని వీరు శిఫార్సు చేసిరి. కనుక, సహకార సంఘము లీ పరిశ్రమను గురించి శ్రమ గైకొని, ఆలోచించి, పారిశ్రామిక సహకారసంఘముల నేర్పరచదగును.

గెత్తము ఎరువు ఇతరవిధములను దేశీయ ఎరువుల గురించిన చర్చ ఇంత క్లిష్టమైనది గాదు. గెత్తము ఎరువుయొక్క ప్రయోజనమును గురించి ఈ దేశపు రైతులకు బాగుగ తెలియును. దాని ప్రయోజనమును గురించి ఎరువును యెట్టి పంచేమామున లేదు. ఈ సంబంధమున వేడను, పిడుకలుగ చేసి కాలటవలన, చాల విలువగల ఎరువును దుర్వినియోగ మొనర్చుచున్నారను విషయమును గుఱించి చాల వేడగొలుపు చర్చలుజరిగెను. పంచాంగప్రభుత్వ వ్యవసాయక రసాయన శాస్త్రజ్ఞుడు, వేడను పిడుకలుగచేసి వంటచేరకుగ నుపయోగించుటయే ఎక్కువ లాభకరమని గట్టిగా వాదించెను. రు 1-4-0 విలువగల కర్ర బొగ్గుగాని, ఆ 8 విలువగల రాక్షసి బొగ్గుగాని ఎంత వేడి నొసగునో, ఆ 4 విలువగల పిడుకలు అంత వేడి నొసగునని వీరు నుడిపిరి. ఒక్కొక్క క్షణములము సగటు 24 టన్నుల పిడుకల నుపయోగించినయెడల 6 టన్నులకుననియు, వీరు నుడిపిరి. దీని నెరువుగా నుపయోగించినయెడల సగటు రు 52 లు ఆదాయ మధికముగ వచ్చును. కాని దానిని ఎరువుగ నుపయోగించినయెడల, ఆ కుటుంబము వారు బొగ్గు కొరకును 84 ల వెచ్చింపవలసియుండును. అంతియగాక, పిడుకలు నిలిచి సమానముగా కాలాను, బొగ్గు తక్కువముగ కాలి చల్లారిపోవును. కనుక బొగ్గుమొదలైన వానికంటె పిడుకల నుపయోగించుట ఎక్కువ లాభకరము అని అతడు వాదించెను. ఇట్టి బలముగ వాదన నాకు, మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును గలిగించెను. వేడను పిడుకలుగ నుపయోగించు పద్ధతిని ప్రోత్సహించుట చాల ఆత్మేపణి యనునయ్యు, పంచాంగ రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు, తెలిసినవిషయముల వాగ్దత్త పరిశీలించినవేగాని అంగీకరింప వీలులేదనియు, నాకును, కమిటీయందొకరు చాలమందికిని దోచెను, వే

స్టోన్స్ లినిమెంటు కీళ్ల నొప్పులను బోగొట్టును

స్టోన్స్ లినిమెంటు సర్వవిధములైన కీళ్లనొప్పులను కొలది నిమిషములలో బోగొట్టును.

కొద్దిగా దినమునకు రెండు పర్యాయములు నొప్పి యున్నచోటుల వ్రాసిన, తక్షణమే బాధ తొలగును.

Sloan's Liniment kills pain!

డను పిడుకలుగ నుపయోగించు పద్ధతిని తగ్గించి, వంటచేరుదు కొర కితరపదార్థముల నన్వేషించుట ఉచితమయ్యు, అంతియగాని వారు తమ నిబంధనల పడలించవలెననియు పెక్కుమంది వేర్వేరు అభిప్రాయముల వెల్లిబుచ్చిరి. ఇంతియగాక, వేడ మెదులలనా నివో, చాల లాభకరమగు మిశ్రితమైయు ఎరువులనుగూడ, తయారు చేయ వీలున్నటుల గన్పించుచున్నది. మదరాసు రాష్ట్రమున, గెత్తము ఎరువుల తయారు చేసి నిలువచేయి దగ్గ తులగురించి చాల పరిశోధనలు జరిగినవలన, మదరాసు వ్యవసాయరసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు వివరించెను, గడ్డి, చెలకలు, చెత్త, బ్రహ్మజెముడు, మొదలగువానితో మంచి మిశ్రితపు ఎరువుల తయారు చేయు విషయమున చాల పరిశోధనలు జరిగెను. ఇట్టి మిశ్రితములకు, పశువులవేడ, మూత్రము తప్ప అపూరియించ సల్పేటు, కాన్సియంసి న మైదు మొదలగు పదార్థముల చేర్చుట అనవసరము, మదరాసు వ్యవసాయ రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు తెలిపెను. కొంచెము వేడ, ఎముకలపాడి కలిపిన చాలను.

సూరేశ్వరము

ఈ దేశపు సూరేశ్వరమును ఎరువుగా నుపయోగించు విషయమును కమిటీవారు లేటికా త్రోసివేసినని నాయభిప్రాయము. ఇది, ఎరువుగ నంతగ యుపకరించదని వారి యభిప్రాయము. వైద్యజ్ఞు, ఫాస్ఫేటులవలె, సూరేశ్వరములను వంటలు హెచ్చవని, శాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయము. అంతియగాక ఈ దేశమున సూరేశ్వరము తయారుచేయు పారిశ్రామికము, విదేశీయ పారిశ్రామికలతో పోటీచేయ బాగున్నాడు. ఈ దేశమున తయారు చేయ బడు సూరేశ్వరము టన్ను 1 కి రు 271 ల వోలె విక్రయించ బడుచున్నది. దీనిని ఎరువుగ నుపయోగించునెడల టన్ను 1 కి రు 157 లకంటె అధికముగ నొసగుట, రైతునకు లాభకరముగాదు. అందుచే దీనిని ఎరువుగ నుపయోగించుటకు వీలులేనంత నున్నది కాని ఈవిషయమై యింకను పరిశోధనల నొనర్చినయెడల ఉత్పత్తి ఖర్చుల తగ్గించవలసినను బహుదా ఖర్చుల తగ్గించియు దీనిని ఎరువు పదార్థముగ నందుబాటులోనికి చేర్చుటకు పరిశోధనల జరుపుట మంచిదని నాయభిప్రాయము. సూరేశ్వరమును తయారుచేయుట కీదేశమున కాంబలినెంటి ముడిపదార్థము గలదు దీనినుండి సూరేశ్వరము తయారుచేసి వేర్వేరు ప్రాంతములను రవాణా చేయుటకు రవాణా ఖర్చులు చాల అధికముగ చెల్లింపవలసియుండుటచే మన దేశపు సూరేశ్వరము విదేశీయులది దిగుమతియగు సరకుతో పోటీచేయవలయు నున్నదని వేడయ వచ్చుచున్నది. రైల్వేఆధికారుల సూరేశ్వరముమీదకన్నా నియం సల్పేటుపై కంటె రవాణాచార్జీని అధికముగ వసూలు చేయుచున్నది. ఇట్టి కారణములచే సూరేశ్వరము ధరప హెచ్చుగ నున్నది. ఈ విషయములను కమిటీవారు విచారింపవలెను.

గట్టికి తెలము డబ్బి 1-3 0-4-0
ఈ తెలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గడ్డి, చివ్వి, దిలుము, జీల మొదలగునవి నరించును. తద్వారా పనిజరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1980 సం. జూలై నెల 29 మంగళవారము

1. ధాన్యములు

లింగుముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలివి ,, చ 45 కలది	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరివి ,, దిటో 42	12 14 0	18 0 0
ఫిల్లి ,, దిటో 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 184 బస్తా 1-8	8 12 0	9 0 0
శుభ్రము ,,	17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము పవ్వలు

కందులు బస్తా 1-8 ర 205	12 12 0	14 0 0
నెనగలు ,, దిటో	18 4 0	15 0 0
నెనలు ,, దిటో	18 4 0	14 0 0
మెనుములు ,, దిటో	15 4 0	16 0 0
ఉలములు ,, ర 195	7 2 0	7 4 0

3. నూనెపప్పులు

శుభ్రమునా బా 1-8	105 0 0	110 0 0
నెయ్యి మ 1-8	14 0 0	19 0 0
నెరునెగపప్పు బా 1-8	86 0 0	88 0 0
నెరునెగనూనె గానగ బా 1-8	86 0 0	88 0 0
అనుదము బా 1-8	86 0 0	88 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-8	86 0 0	89 0 0
హారపసుపు ,,	88 0 0	90 0 0
మిరపకాయలు (నంటారు) బా 1-8	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-8	28 0 0	35 4 0
నంటారుపాయకట్టు నీటిమండ మునుగు 1-8 ర 40 45		
బెల్లము బా 1-8	24 0 0	40 0 0
అస్కాచక్రైర బస్తా 1-8	28 11 0	28 14 0
చింతపండు బా 1-8	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

శుభ్రకం బా 1-8	80 0 0	81 0 0
చదరం ,,	24 0 0	30 0 0
రవ్వండు ,,	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నెం 20 పెన్ని సింహం యాటె	6 4 0	
నెం 6 ,, కటారి	8 6 0	
నెం 20 1/2 రట్టలేడి	5 12 0	
నెం 40 రాణి	7 10 0	
నెం 4 పెన్ని మసీద	8 0 0	
45 నాందో	4 10 0	
నెం 20 1/2 జమ్మర	5 10 0	
నెం 20 1/2 చీలిగ్గ	5 14 0	
నెం 20 1/2 లిరుచురు	5 14 0	
నెం 24	6 6 0	
నెం 28	7 0 0	
నెం 30 (చిన్న పెట్టె) ల్రిరుచు	8 10 0	

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-8	48 4 0	51 9 0
బంగారు కులం 1-8	21 8 0	21 18 0
వరకు 1-8		18 10 6
ఇత్తడి బా 1-8	208 0 0	210 0 0
రాగి బా 1-8	265 0 0	270 0 0

8. రంగులు

అతిమేలు సిల్వర్ బలండు అలిజరంగు సింహంబు		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రకులు	1 10 8	
,, 28 రకులు	1 0 9	
,, 55 రకులు	1 8 0	
,, 1 అందరు	1 8 0	
తగ్గుటుపొట్టుపొట్టు-రేట్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 8 8	1 0 8	
రేట్	1 2 0	

వ్యవసాయము

కర్నూలు

వర్షము

కర్నూలు, 26-7-80. కడవిన రాత్రిమాటా వర్షించెను, రాత్రి 1 1/2 గంటల వర్షము ప్రారంభించెను. 3 నుండి 4 గంటలవరకు బలముగా వర్షించెను. తరువాత పొడిచినుములు రాలుచున్నవి. నిన్న ఎండ ప్రకాశముగా నుండెను. నేడు ఎండలేదు. ఆకాశము మేఘవృక్షమైనది. వైరులు శుష్కించుచున్నవని గ్రామములలోని రైతులు చెప్పుచున్నవయినను ఈ వర్షము మిక్కిలి శుభదాయకమైనది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, జూలై 26:—శ్రీమత పురాణము కృష్ణమూర్తి పంతులుగారిని తిరిగి కృష్ణా కో ఆపరేటివు బ్యాంకుకు అధ్యక్షులగ నిన్నటి సాయంకాలము జరిగిన బ్యాంకు డైరెక్టర్ల సభలో యెన్నుకొనిరి.

బాధ అస్సాసియేషను సాధారణ సమావేశమును అస్సాసియేషను కార్యదర్శి కోరికమీద తిరిగి యూ నెల 29 వ తేదీని జరుగుటకు యేర్పాటు చేసికొనిరి.

బందరు, జూలై 27:—బందరు ఫ్రెంచిపేట యేజంటు అగునిమ్మల సీతారామస్వామిగారిని కొట్టి నందుకుగాను యానాంకోర్టులో లేబడిన అభియోగము జూలై 22న తేదీని యానాంజడ్జిగారికోర్టులో విచారణ కాబడి ముద్రాయలలో నొకరగు కరకు వెంకటరమణయ్యగారికి 16 ప్రాంతములు, రెండవము ద్వాయ యగు కరకు తిరుమలరావు గారికి 20 ప్రాంతములు జరిమానా విధింపబడెను. ఈ కేసుసందర్భమున అయిన ఖర్చులన్నియు ముద్రాయలే గవర్న మెంటువారికి యిచ్చుకలుగూడ తీర్మానింపబడెనని తెలియుచున్నది.

నెల్లూరు

శిక్షలు, నోటీసులు

ఇసనాక రంగారెడ్డిగారు

ఇసనాక రంగారెడ్డిగారు యల్లాయిపాలెంలో గొప్ప ధూస్యవి. వీరు సత్యాగ్రహాలకు అన్నముపెట్టివారను నేరము క్రింద 157 శెక్కు ను నమసరించి కావలిలో 5 మాసములు కఠిన శిక్ష విధింపబడినది. బి. క్లాసు నోసంగిరి.

తూమాటి మల్లారెడ్డిగారు

తూమాటి మల్లారెడ్డిగారు నెల్లూరుజిల్లా కోనాపరేటివ్ పాలెటికి డైరెక్టరు, కోనాపరేటివ్ యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షుడు. వీరు సత్యాగ్రహాలకు నివాసస్థలము నోసగివారను నేరమును ఈ నెల 30 తేదీకి వాయిదావేసినారు.

బద్దిపూడి వెంకటనారాయణ రెడ్డిగారు

బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు సత్యాగ్రహాలకు అన్నముపెట్టినా రను నేరముపై 157 శెక్కును క్రింద ఈ నెల 30 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది.

శ్రీయుత తిరుమూరు కృష్ణారెడ్డిగారు

శ్రీయుత తిమ్మిరెడ్డి రమణారెడ్డిగారు

వైవారు చట్టవిధిద్రవైన సభములో నున్నారను నేరముక్రింద నాలుగుమాసములు కఠినశిక్షవిధించిరి. 200 రూపాయలు జరిమానావిధించిరి. చెల్లించకపోయినచో 1 1/2 నెల కఠినశిక్షవిధించిరి.

దొడ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారు

వైవారిపైన 174 శెక్కు ను క్రింద 20 రూపాయలు జరిమానా విధించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొంపులు, పచ్చలు, మంచముత్యములు వస్త్రాలకు

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ బ్యాంకులర్సు లిమిటెడ్

డైమండు మర్చండ్సు, బెజవాడ.

ఫోటో. సీమ వెండిసామానులకు 1980
వీకంసి చబిల్ దాస్ ఆంధ్ర సన్స్

సీమకమల్సులు, నగలవస్త్రములు

2 112, 113 చైనా బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కొరిమెర్

(గుడివాడ తాలూకా)

జూలై 18:—కొరిమెర్ గ్రామచేత్య కట్టమీద నున్న విశాల మగు పెద్ద ముప్పకముక్రింద, కాసనోల్లంపున నిరసనభరిత సమావేశము చేయబడెను. ఈ సమావేశ సభకు మన జిల్లా కలెక్టరుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండవలసినదని సభవారు కోరిగా సభకు అధ్యక్షతనహించిరి. జిల్లాసూపరింటెండెంటు దొరగారు కూడ సభామండపమున నుండిరి.

పామర్రు డిప్యూటీ కమిషనరీగారును, సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, రివిన్యూ ఇన్స్పెక్టరుగారును, గుడివాడ సబ్ కలెక్టరు ఇన్స్పెక్టరుగారును, గుడివాడ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారును, పామర్రు స్కూల్ హెడ్ మాస్టరుగారును, ఇంకను మరికొంత మంది దొరతనపు టువోగీయులును, తాలూకా జిల్లాబోర్డు సభ్యులలో కొద్ది మందియు హాజరయినారు.

అనంతరము ఆ గ్రామరైతులలో ముఖ్యులగు కరిపినేని రాజయ్యగారును, నల్లూరుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారును, సభకు సమావేశముచేసిన కామినేని గోపాలకృష్ణయ్యగారును, దొరతనము వారు, దేశమునకు చేసిన యువకారముల నుగ్గడించుచు, వారు చేసిన యువకారములను మరవవద్దనియే దొరతనపు చట్టములను ఉల్లంఘించవద్దని ప్రబోధముచేసినారు.

ఆట్రురువాత పామర్రు బోర్డు మిడిల్ స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులు బాధ్యతాయుత పరిపాలన పొందుటకు, మనము విద్యావిధానములో నెన్నియోరెట్లు వెనుకపడియున్నా మని యు ప్రజాబృందమునందు విద్య సంతృప్తిగా వ్యాప్తి నొందిన యనంతరము బాధ్యతాయుతపరిపాలన కర్తవ్యమగుదని మనియు, పెద్దలందరూ, బాలబాలికలకు విధిగా విద్య నేర్పించవలసిన దనియు, అప్పుడు దేశమునకు స్వరాజ్యార్హత కలుగుననియు నెల విచ్చినారు.

దిట్టకవి సత్యనారాయణగారు (పీఠకు) దేశమున కల వరపరచుచున్న కాసనోల్లంపునవస్త్రములకు కష్టములను తెలియబరచుచు, దొరతనమువారు, దేశమున కొసంగిన యువకారముల నువయోగించుకొనవలసినదనియు, నైమను కమిషను రిపోర్టు మంచి తెల్లలను విచారించుటకు రొండుపేటలు సమావేశమునకు రావలసిన దని దొరతనమువారు కొసంగిన యాహ్వానము నంగీకరించి సదరు సమావేశములో పాల్గొనవలసిన బాధ్యత దేశమునకు యెంతేని కలదనియు, నువన్యాసము చేసినారు.

గుడివాడ మితపానప్రచారకులు దొరతనమువారు మద్య నిషేధమునకు పాటుపడుచున్నారనియు, మనకాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయానుసారముగా మన దొరతనమువారు గత వత్సరము 4 లక్షలును, ఈ సంవత్సరము 5 లక్షలును మంజూరుచేసి తెంపరెన్ను సంఘములను స్థాపించి రాష్ట్రములో మద్యనిషేధ ప్రచారముచేయించుచున్నారనియు, ఈ ఆబార్గియాదాయములో నుండియే ప్రజాయత్తకాఖిలుగా నున్న, మంత్రుల యధీనములో నున్న, ఆరోగ్య, వైద్య, పారిశ్రామిక ఇత్యాది సంస్థలకు దొరతనమువారు గ్రాంటు మంజూరు చేయుచున్నారని గాన వెంటనే డిపార్టుమెంటు రద్దుచేయుటకు పిలువదని మన కాసనసభనాథ యంగీకరించివారు అని చెప్పినారు.

అనంతరము యిమ్మూరియేలు, మిమక్క, దేవదానం శివరత్నముగారు ప్రభుత్వమువారు నిమ్మబాతులకును రైతులకును, జేయుచున్న సహాయముల నుగ్గడించుచు కాసనోల్లంపునము దేశమునకు తీరని నష్టము నాపాదించు ననియు ప్రబోధము చేసినారు.

అనంతరము అధ్యక్షులగు జిల్లాకలెక్టరుగారు యిచ్చుట సమావేశమయినవారు, చాల పెద్దలనియు, పెద్దలందరూ పిల్లలకు, యువకులకు కాసనోల్లంపున కార్యక్రమములో పాల్గొనవద్దని ప్రబోధము చేయవలసినదనియు, వారలను సన్మార్గులుగ నుంచుమయ్యుననియు, సభకు జయప్రదముగా జరిపినందులకు సభవారికి కృతజ్ఞతనుచెప్పుచు సభకు జయప్రదముగా ముగించినారు.

(బకవిలేఖరి.)

గుడివాడ (స్వకీయవిలేఖరి)

లోకల్ కోఆపరేటివు యూనియన్

ఈ యూనియను మహాజనసభవారు నూతన సంవత్సరమునకు పాలకసభము నెన్నుకొనుటకును, ఆదాయవ్యయశట్టికను నిర్ధారణ చేయుటకును గత బుధవారం వధ్యాహ్నము యూనియన్ కార్యాలయమున గత వత్సరం అధ్యక్షులగు శ్రీయుత బొప్పన లక్ష్మయ్య చౌదరిగారి అధ్యక్షతన సమావేశమైరి. ఈ దినవ సుదహరింపబడినవారు పంచాయతీదార్లుగ నెన్నుకొనబడిరి.

- 1 శ్రీయుత బొప్పన లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు తమిరిక,
- 2 గడ్డమణుగు వెంకటప్పారావు పంతులుగారు గడివాడ,
- 3 లింగం వెంకటకృష్ణయ్యగారు బొమ్మలూరు,
- 4 లింగం సూర్యులుగారు తుమ్మలపల్లి,
- 5 నూరపనేని అంజయ్యగారు పామలపాడు,
- 6 తిపిరినేని వీరయ్యగారు వెన్నవలూరి,
- 7 దిట్టకవి శట్టాభిరామయ్యగారు ఈడులపల్లి.

కొలది బొప్పన లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు అధ్యక్షులు గను, గడ్డమణుగు వెంకటప్పారావుపంతులుగారు కార్యదర్శి గను, ఎన్నుకొనబడిరి. లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు గత వత్సరమున గూడ అధ్యక్షులుగనుండి ప్రశంసాపాత్రముగ తమ విధుక్రమం ల నెరవేర్చిరి. సభ్యులు మఱల వీరినే అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొని వారియందుగల గౌరవవిశ్వాసములను స్పష్టముచేసిరి.

శ్రీయుతులు కోగటి ఆచ్యుతరామయ్యగారు వెంట్రో బ్యాంకును, వండివాడ వాసుదేవపరబ్రహ్మయ్యారైపంతులుగారు ఆంధ్రసహకార సమ్మేళనమునకును ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

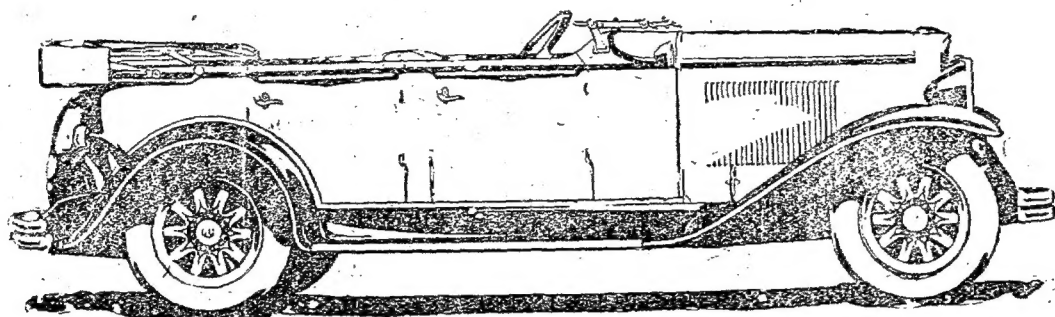
కో ఆపరేటివు ఫెడరేషన్

మొన్నటిదినం పుదమం గం 11 లకు ఫెడరేషన్ సభ్యులు అధ్యక్షకార్యదర్శుల నెన్నుకొను నిమిత్తము లోకల్ కో ఆపరేటివు యూనియనుకార్యాలయమున సమావేశమైరి. 20 వదియంది సభ్యులలోను పదముగ్గురు సభ్యులు సభకు హాజరయిరి. శ్రీయుతులు కాళీశట్టం నరసింహమూర్తిపంతులుగారు (బంపరు) అధ్యక్షులుగను, శ్రీయుత గడ్డమణుగు వెంకటప్పారావు పంతులుగారు (గుడివాడ) కార్యదర్శిగను నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ విద్యామందిరము-ఖాళింకోట

ఖాళింకోట, జూలై 27:—ఖాళింకోట అగ్రహారము లో చెరువుసమీపముం దున్న శంకర వీధిలో మహారాజశ్రీ 1 లంక పంజీవరావు పంతులుగారును 2 తోపల్లి వెంకట్రామ సిద్ధాంతిగారును, కలసి 1927 వ సం॥రం నవంబరునెలలో ఒక మందిరము కట్టించుటకు ప్రారంభించి, స ది రు మందిరమును స్వంతస్వమునెల్లను, చందాలలను పూర్తిచేసిరి. “శ్రీ విద్యామందిరము” అను పేరుతో యీ మందిరమును ధర్మార్థము పాఠశాలకొరకు కట్టించిరి. ఈ మందిరమును పూర్తి చేసిన పిమ్మట ఒక కమిటీ నేర్పరచుటకును, ముందు జరుగవలసిన పనులన్నియు కమిటీ సభ్యులైన కారవేర్పుటకును, ఉభయలకు, బడంబడిక జరిగెను. 1928 సం॥రం జూలై 14 వ తేదీని తోపల్లి వెంకట్రామ సిద్ధాంతిగారు అధికమాసవర్తన గూర్చి ఆంధ్రపత్రికలో ప్రాసిన వ్యాసములో యీ మందిరము పేర్కొనబడెను. ఈ శ్రావణమాసములో కమిటీ యేర్పాట్లు మొదలైనవి జరగు గని తెలిసినది. గణపతి నవరాత్రోత్సవ ములనూడ యీ సంవత్సరమునుండి యీ మందిరములోనే జరిగించెదరట.

వై. వి.

అన్నింటికీని మించినది పూర్తినమ్మకముతో పనిచేయగలుగుటయే

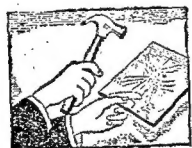
గ్రహమ్ మోటార్ల నిర్మాణమందుగల

ముఖ్యోద్దేశము

కొద్దిధరలలో
శ్రేష్ఠమైన మోటార్లు

ప్రతి గ్రహమ్ సిస్టమ్, యెట్ సంతృప్తముగ సెటర్-ప్రాఫ్ షేట్ గ్లాసును కలిగియున్నవి.

గ్రహమ్ మోటార్లు నిర్భయముగా త్వరితమైన క్రయాణ సౌకర్యముల నొసంగుటవలన ప్రపంచమంతయు చుట్టినచ్చుటకు వీలైయున్నవి.

నిరంతరక్రయాణమందు యివి యెంతయో శ్రమను తొలగించుటయేగాక, ఖర్చునుగూడ సాధ్యమైనంత తక్కువలో నుంచగలదు.

గ్రహమ్ మోటార్ల విషయమై తెలిసినవారు యివి శ్రేష్ఠమైనవని చెప్పగలరు. ఇవన్నియు సౌకర్యము నిచ్చి, సులభముగ నడువతగియుండి, కొద్దివెలలో హెచ్చుపనిని చేయగలిగియున్నవి. నడుచునపుడు మిత వ్యయము గలిగియుండును.

ఈ కారణములవలన గ్రహమ్ మోటార్లనుకొను ప్రతియొకరును గ్రహమ్ మిత్రులు కాగలరు.

మద్రాసు రాజధానికి పంపకదారులు:—

పూడెన్ బెర్క్ ఆండ్ కో. (మద్రాసు)

2/11, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:— ఉదకమండలము, శికింద్రాబాదు.

సబ్ డిలర్లు:— మిస్టర్. వెంకటదాస్, మిస్టర్ కె. కస్తూరిరంగాచారి,

ఏ శెంటు, బర్మా షెల్ ఆయిల్ కంపెనీ,
మచిలీపట్నం.

రంగనాయకులపేట,
నెల్లూరు.

GRAHAM

న ప్రజా జయకరుగార్లు మోతీలాలు జవహర్లాలు గార్లతో

నేడు మరల సంభాషించుట

నెహ్రూగార్ల లేఖలను జయకరుగారు మరల మహాత్మునికడకు గొనిపోవుట

న ప్రజా జయకరుగార్ల రాయబారములను గూర్చి లండను పార్లమెంటు సభలో ప్రశ్నలు

మహాత్మాజీ, మోతీలాలు, జవహర్లాలు, న ప్రజా జయకరుగార్లందరూ నొక్కచోటనే కలసి ఆలోచింపవలె నని ఘెన్నరు బ్రాక్వేగారు చేసిన సూచనను ఇర్విను ప్రభువునకు తెలియజేసెద నని బెన్సు గారు వాగ్దాన మొనరించుట.

నేడు జరిగిన సంభాషణలు

న ప్రజా జయకరుగార్ల ప్రతికర

నేడు మరల 4 గంటల సేపు సంభాషించుట

అలహాబాదు, జూలై 28:—న ప్రజా జయకరుగార్ల సభలో, ఆర్. జయకరుగార్ల, పండిత మోతీలాలు, పండిత జవహర్లాలు, నెహ్రూగార్ల నలుగురు సేతు మరల సయినిటాలు చెరసాలలో సంభాషించిన పిమ్మట న ప్రజా జయకరుగార్ల టిల ప్రకటించిరి.

“నేడు మేము మోతీలాలు, జవహర్లాలు గార్లతో మరల నాలుగు గంటల సేపు సంభాషించితిమి. మాకు తెలిసియున్న సకల విషయములను వారికి దగ్గరికి తెలియజేసితిమి. ప్రస్తుత స్థితినిగూర్చి మేము వారిద్దరితోను సాకల్యముగా చర్చించితిమి. వారిద్దరును కలసి గాంధీ మహాత్మునకు ఒక పుత్తరమును ఒక నోటునుగూడ వ్రాసి మా కిచ్చిరి. జయకరుగారు లేపు ఉదయమున ఆ లేఖను ఆ చీటిని పట్టుకొని బొంబాయిమీదుగా పూనాకు వెళ్లెదరు. ప్రస్తుతస్థితిలో మేమింతకంటె హెచ్చుగా కేమియును తెలుపజాలము” అని న ప్రజా జయకరుగార్ల ప్రకటించిరి. న ప్రజా గారు అలహాబాదులోనే యుదురు. (ఆ. పే.)

మరియొక వార్త

నేడు 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు న ప్రజా జయకరుగార్ల మరల సయినిటాలు చెరసాలకు వెళ్లి పండిత మోతీలాలు, నెహ్రూగార్లతో సంభాషించెదరు. అటుండి గాగానే నేడురాత్రి 7 గంటలకు వారిద్దరును కలసి అనాసియేటేకు వెనువార్తా ఒక ప్రకటనను చేయుదురు జయకరుగారు యెరవాడకుండి మరల గాగానే వీరిద్దరును సిమ్లా కు వెళ్లి రాజప్రతినిధితో సంభాషించెదరు. సందర్భావారములను గూర్చి పత్రికలు అంబరములకు ప్రతికూల విమర్శనమును తీవ్రముగా చేయుదులకు జయకరుగారు చాల సంతసిందిరి. ఎరవాడ చెరసాలలో సోజనీ కమలాదేవిగార్ల దును ఒక్క గదిలోనే యున్నారని జయకరుగారు తెల్పిరి. (హిం. స్వ. వి.)

న ప్రజా జయకరుగార్ల

రాయబారము

లండను పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు

లండను, జూలై 28:—న ప్రజా జయకరుగార్ల రాయబారముయొక్క ఫలితమును మీరు తెలిపెదరా?

వెడ్డేవుడు బెనుగారు (ఇండియా మంత్రి) ప్రస్తుతము నే నేమియును తెలుపకగిరి యుండలేను.

ఘెన్నరు బ్రాక్వేగారు:—గాంధీగార్లతో యెరవాడ చెరసాలలోను పండిత మోతీలాలు, నెహ్రూ, పండిత జవహర్లాలు, నెహ్రూగార్లతో సయినిటాలు చెరసాలలోను, న ప్రజా జయకరుగారు, ఎం. ఆర్. జయకరుగారును విడి విడిగా మాట్లాడుటకంటె వీరైదుగురును ఒక్కచోటనే కలసి మాట్లాడుట లాభకరము.”

బెనుగారు:—ఈ విషయము ఇండియా దొరతనము వారాలోచింపదగినది. గాన మీ సూచనను నేను వాకి తెలియజేసెదను.

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ వాక్సుగారు:—గాంధీగారు చెరసాలలో నుండగా ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు గాంధీగార్లతో సంభాషించుట ప్రభుత్వమువారు తమ అసమర్థత నొప్పుకొనుట యేయవలెను.

స్పీకరు:—ఈ ప్రసంగ ముప్రస్తుతము.

రాండుటేబిలు సభలో చిట్టను ప్రతినిధులు

ప్ర:—రాండుటేబిలు సభలో చిట్టను ప్రతినిధులుగా నెవ్వరుండురు?

బెనుగారు:—నేడు నేనీ ప్రశ్నకు సరియైన ప్రత్యుత్తరము నియ్యజాలను గాని ఆగస్టునెల 1 వ తేదీన సభ యులోపుగా దీనినిగూర్చి ప్రకటన చేయబడును.

ఈనెల 29 వ తేదీన ప్రకటన జరుగనుండుట

“రాండుటేబిలు సభలో చిట్టను ప్రతినిధుల పేర్లను గూర్చిన వేటుమెంటు యీనెల 29 వ తేదీన పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు ముగియగానే ప్రకటించబడును” అని రాండుటేబిలు సభలో తెలిపెను.

అమెరికాలో ప్రచారము

పీటరు మెగ్నోనాల్డుగారు భారతదేశస్థినిగూర్చి అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో చాల ఆహ్వానాలు ప్రబలి యున్నవిగా న య భారత స్థితిని ఆ దేశ కుమందలి ప్రజలకు తెలియజేయుట మాఖ్యము.

బెనుగారు:—దీనిని గూర్చి దొరతనము వారాలోచించుచునే యున్నాము.

వెల్లెడుగారు:—అమెరికా విషయం కెయికుగారు మధురమండి పెడలిపోవలెనని దొరతనము వారాజ్ఞాపించిరా?

బెనుగారు:—నేనీ విషయమునుగూర్చి వాకలు చేయుచున్నాను. (రాయబర)

జనసంఖ్య నిర్ణయించుట

1931 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 26 వ తేదీ రాత్రి

జనాభాగణితి జరుగును

జనాభాను నిర్ణయించుటకు అనుకూలమైన రోజుగాకన బడుటచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆనాడే నిశ్చయించుచు న్నారు. అప్పుడు పండుగ పబ్బములు మున్నగువానినిబట్టి ప్రజలెక్కడినా రక్కడనే యుండుట కెక్కువ యవకాశము కలుగును. సంసాన ప్రభుత్వములను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారును గూడ ఈ తేదీని అంగీకరించిరి. బర్మాలో నుండు భిన్నమైన స్థితి గ కు ల ను బట్టి అక్కడ 24 వ తేదీరాత్రి తగినసమయముని నిర్ణయింపబడినది. పరిశ్రమలలో పనిచేయుచున్నవారి జనసంఖ్యను తెలుపుట కష్టమునకుచే అందుకు ప్రత్యేకముగా ప్రయత్నములు జరుగవు. కాని పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకముగా ఒకకాలం విడిచిపెట్టబడును. ఈ సందర్భమున ప్రతినిధులు యూరపియన్ విజ్ఞానశాస్త్రీశీతల ప్రాధాన్యమును తప్పక సాధ్యమైనంతవరకు పాటించవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు నిమ్మ జాతులవారి సంఖ్యను నిర్ణయించుటలో పారి ప్రస్తుతపరిస్థితులను గూర్చియు భవిష్యత్తులో వారిస్థితిగతులను గూర్చియు తెలిసికొనుట కవకాశముగ గలుగునట్లు రిపోర్టులను తయారు చేయవలయుననిగూడ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. (స్వ. వి. శంక)

బొంబాయిలో సైనిక శాసనము

నమలుజరుపదలచుట

సిమ్లా విలేఖరి పయనీరుపత్రికకు పంపినవార్త

సిమ్లా, జూలై 28:—బొంబాయిలో స్థితిగతులు చాల విషమముగానున్నవని సిమ్లాలోని ప్రభుత్వోద్యోగులు భావించుచున్నారు అని నేనిదివరకే తెలిసియున్నాను. ఇప్పుడు బొంబాయిలో ప్రజలకు ఉపద్రవము మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది. గొప్ప గొప్ప ఎన్నియో వర్తకసంఘములు దివాలా తీయుటకు సిద్ధముగానున్నవి. మిల్లులవారు పూర్తిగా వాతా శులై యున్నారు. నేలకొది మంది మిల్లు పరివాండ్రకు పని లేకుండ పోవుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రచారకు లిదివరకే మిల్లుపరివాండ్రకు దుర్బ్యధనము చేయవారంభించియున్నారు మిల్లుపరివాండ్రు ప్రస్తుతమున్న కొద్దిపాటి ధనముగూడ కొద్దిరోజులలోనే వ్యయమైపోవును. అప్పుడు వారు జీవనాధారమునకు వేరుదారిలేనికారణమున విధిగా సత్యాగ్రహమున చేరవలసినవారగుదురు. అటుల చేరవలెనని కాంగ్రెసువారిదివరకే దుర్బ్యధనము చేసియున్నారు.

ఇట్టి స్థితిలోగూడ దొరతనమువారు బొంబాయిలో తీవ్రతములకు శాసనములను (సైనిక శాసనము) అమలులో పెట్టుకపోవుటకు గల నిజమైనకారణమును రాజనీతిజ్ఞులు సరిగా నే గ్రహించి యున్నారని యిప్పుడు గూడ సైనిక శాసనము నమలులో పెట్టుచో చాల దురాగతము లచట జరుగగలవను నభిప్రాయమిచట చాల ప్రబలమగుచున్నది సత్యాగ్రహసంబంధములకు నల్లరుల నడచివేయుటకు యిప్పటికంటె మిక్కిలి తరుచుగా తుపాకుల నుపయోగించుట కధికారము నొసగుటగూడ తక్కిన సాధనములో నన్నిటిని త్వరగా పరిక్షించుటవలన అనుసూచన సైనిక శాసనము నమలులో పెట్టుట కధికమగు ప్రాశ్నా హము నొసగుచున్నది అని యీ విలేఖరి వ్రాసెను. (పయనీరు)

మీరాబాయిగారు అలహాబాదు

వెళ్లుట

సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఖద్దరు ప్రచారము

అలహాబాదు, జూలై 28:—సభ్యుల ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరి మీరాబాయి నేడుకన్యగారు నిన్న నిచటికి వచ్చిరి. ఇచట కిరోజు లుండురు. సంయుక్త రాష్ట్రములలో సంచారము చేయుచు ఖద్దరు ప్రచారము గావించెదరు. (జి. వి.)

సుధ

రసభరితమగు మాసపత్రిక

5 వ సం॥ 1-8-30 న వెలువడును.

శం॥ చందా రు ౧ మాత్రమే.

(మూరింపత్రిక ఉచితము)

“సుధ” కార్యాలయము తపాలా పేట్ 287, మద్రాస్.

నోటీసు

రాజమండ్రి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 188/30

వాది: బొండ్లపల్లి మల్లిఖార్జునుడు గాని రాజమండ్రి.
ప్రతివాది: పూలదాసు మాణిక్యం

వాది తియిన బొండ్లపల్లి మల్లిఖార్జునుడు ప్రతివాదిపయిని ప్రాసీటునుబట్టి 40 రూ పాయలకు R. D. M. Court లో పయినెంబరున దావా తెచ్చినాడు. సదరు దావా 80-7-1930. తేదీ వాయిదా వేసినారు. అనాయదా రోజున క్రి డి 12 వైనా ఆక్షేపణలు యున్న యెడల కోర్టువారికో మనవి చేసుకొనవచ్చును. లేనియెడల దావా డిక్రీ అగునని యందుమూలముగా తెలియజేయబడెను.

M. JAGANNATHAM,

Rajahmundry.

Pleader for Plaintiff,

సానికవార్తలు

మద్రాసు ఎలెక్షన్లకు ట్రామువే అందు నష్టము
కార్పొరేషను పనివాండ్ల సభుము:—వై స ం ఘ
సభ్యులసభ శేఫు సాయంకాలము 5 గం.కు సంఘభవనమున నెం
1/2 వ్రాసముల్ల ప్రాంతాదునందు శ్రీ యస్. పి. వై. సురేం
ద్రనాథ ఓజెలి ఆర్యాగారి అధ్యక్షతన జరుగును.

చెన్నపురి స్వదేశీనంపు గానప్రదర్శనము:—
80 తేదీ బుధవారం సాయంకాలం 6 గం లకు గోకలేశ్వరంనందు
జరుపబడెను. బ్రహ్మశ్రీ అనంతరామ ఉపాధ్యాయ (ఉడిపి
గారు గాత్ర సంగీతమును, శ్రీయుత బి. కృష్ణరావు (ఉడిపి
గారు ఫీడీలు వాయిద్యమును, ప్రదర్శింతురు.

శ్రీ శ్రీ డి. గణేశ్ బి. ఏ. గారు:—డి. గణే
శ్, బి. ఏ. గారు సహకార సంఘముల సీనియరు ఇన్ స్పె
క్టరు చనిపోయినది తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాము. ఇతడు
ప్రాచీన శిల్ప పరిశోధక కాళుకు సంబంధించిన 'పి. వి. జగదీశ
అయ్యురగారి అల్లుడు. ఇతడు, తన 15 యేండ్ల, వయస్సుగల
భార్యనున్న, తండ్రిని, యితర బంధుమిత్ర వర్గమును శోకము
నకు పాల్పెన విగతశేవు డయ్యెను.

చెన్నపురి స్వదేశీనంపు బహిరంగోప
న్యాసము:—80 తేదీ బుధవారం సాయంకాలం 5-15గంలకు
గోఖలేభవనమున శ్రీయుత కె. టి. పాల్ గారు గ్రామముల
లో ప్రవృత్తమునపయోగపరుచువిధము గూర్చి యొక బహిరంగో
పన్యాస మొసరుదురు. డి||బి||ఎం. రామచంద్రరావు గారు అధ్య
క్షత వహింతురు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 28 వ తే
దీకి ఆంతమైనవారలలో చెన్నపురియందు సంవత్సర సగటున
వెయ్యింటికి 41-4మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనుకటి
వారమున వెయ్యింటికి 41-7 మరణములు సంభవించి యుండె
ను. స్త్రీలకు 16 మందికి తగిలెను. వారిలో 4 గురు చనిపో
యిరి. యెం. టెరికు జ్వరమువలన 6 గురు మలేరియావలన 5 గు
రు యితరజ్వరములవలన 41 మంది చనిపోయిరి.

చెన్నపురి స్వదేశీనంపుము: శ్రీలదినము:—
నిన్న సాయంకాలమున శ్రీ విజయగరం మహారాజగారు చెన్న
పురి స్వదేశీప్రదర్శనమును దర్శించిరి. శ్రీమతి దాదాభాయి
శ్రీమతి అంబుజమ్మగారుచే సన్మానింపబడిరి. ఆ సేకమంది
ఘోషాస్త్రీలుకూడ ప్రదర్శనమునకు హాజరయిరి. వెళ్ళువిధ
ములకు సంగీత ప్రదర్శనములు జరుపబడెను. పిమ్మట స్వదేశీ
తత్వముగూర్చి యుపన్యాసములు తెలుగు, ఆరవము, గజరాతి,
హిందీ, ఆంగ్ల భాషలలోను కొందరు ప్రముఖురండ్రచే నొ
సగబడెను.

రాకపోకలు:—చెన్నపురి, జూలై 29:—డి||బి||
బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు, దత్తమండలమునందు పర్య
టనగావించి నిన్న చెన్నపురికి వచ్చిరి.

గొ||డా||పి. నుబ్బరాయగారు తెనాలినుండియు,
గొ. యస్. ముత్తయ్యమొదలియార్ గారుకర్నూలునుండియు
నిన్న ఉదయము చెన్నపురికివచ్చిరి.

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యురగారు ధర్మపురము
మహామేళ సంధర్శనమున శీటిరాత్రి మాయవరంకును, తిరువా
లూరునకును వెళ్లెదరు.

హిందీ పరీక్షలు:—రాజోవు హిందీ పరీక్షలు అన
గా ప్రాథమిక, మధ్యమ, రాష్ట్ర భాషాపరీక్షలు నెవ్వెంబర్
9వ తేదీ ఆదివారమునాడు జరుగును. ఈ పరీక్షలకు కూర్చొన
దలచు అభ్యర్థులు తమ దరఖాస్తులను రుసుముతో ఆగస్టు 7వ
తేదీ లోపున పరీక్షా మంత్రికి చేరునటుల పంపవలెను. ముగ్గురు
అభ్యర్థులకు తగ్గకుండా ఒక పట్టానుండు అభ్యర్థులుండినచో
ఆపట్టానుండు పరీక్ష జరుపుటకు ఏర్పాటులు గావించబడును.
దరఖాస్తునమూనా పత్రములను యితర విషయములకును
పరీక్షా మంత్రికి (హిందీ ప్రచార సభ తిరువల్లిక్కేణి, మద్రా
సు) వ్రాయవలెను.

శ్రీయుత కాశినాథుని నాగేశ్వరరావుగారు మున్నగు వారిని వెల్లూరు చెరసాలకు మార్చుట

నిన్న 28 వ తేదీని వెల్లూరు చెరసాలకు వచ్చుట
నిన్న 28 వ తేదీని శ్రీయుత కాశినాథుని నాగేశ్వర
రావుగారు మున్నగువారిని తిరుచనాపల్లినుండి వెల్లూరు చెర
సాలకు మార్చిరిని తెలియుచున్నది.
శ్రీయుత ప్రకాశంపంతులుగారు వి. ఎం. కాశ్రి
గారు మున్నగు ఎ. తరగతి ధైరీలందరిని మొత్తము 27 గురిని
సోమవారం మధురా ప్యాకెజులలో తిరుచనాపల్లినుండివెల్లూ
రు తెయిలునకు మార్చినట్లు తెలిసెను. శేడుదయము వారు
వెల్లూరు చేరిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను ఎన్నికలు

జస్తిసుపక్ష అభ్యర్థులు
చెన్నపురి, జూలై 28—రా|| బి|| పి. రంగనాథం చెట్టి
గారు జస్తిసు మ్యునిసిపలు పక్షముయొక్క చీఫ్ విప్రు యిటల
వ్రాయుచున్నారు:
గత 28 వ తేదీని జరిగిన జస్తిసు మ్యునిసిపలు పక్షము
వారి సభ యం దురా బోవు ఆ గ ఙ్గు రి వ తే ది ని
జరుగునట్టి కార్పొరేషను ఎన్నికలలో శ్రీయుతులు
టి. ఆర్. కోదండరామ చెట్టియార్, సి. మునుస్వామి నాయు
డుగారు జస్తిసు మ్యునిసిపలుపక్ష అభ్యర్థులుగా ఎంచబడవలె
ననియు యీ పార్టీ అభ్యర్థులకు ఓట్లు నోసగవలెనని ఓటర్లకు
ఒకవిన్నపము చేయవలె ననియు తీర్మానింపబడెను. ఆ. (వె.)

మదరాసు శాసనసభ
శేను రాజోవు మద్రాసుశాసన సభ యొగ్గిలకలపక్షము
గోదావరిజిల్లా మహమ్మదీయేతనియోజకవర్గము తరపున అభ్య
ర్థి నిలిచెదను.
యం. సి. హెచ్. వీరారెడ్డి,
[వెసిడెంటు, విలేజి పంచాయితీకవిలుం.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఈ మధ్యజరిగిన బి. ఎస్. సి. డిగ్రీఫలితములు:—
రెండవతరగతి
సెంబర్లు, 1, 2, 3, 4, 5, 6.

2 నాటకములు మాత్రమే

బెజవాడ
శ్రీ దుర్గా అమెడూర్పువారు
రాయల్ థియేటరునందు
31-7-30 గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు
శ్రీ కృష్ణ తురాభారము
1-8-30 శుక్రవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు
రత్నావళి

నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.
శ్రీయుత యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు:—
శ్రీకృష్ణుడు, వత్సరాజు.
శ్రీయుత కపిలవాయి రామనాథశాస్త్రి:—నారదుడు
శ్రీయుత ఉప్పలూరినంజీవరావుగారు:—నత్యభామ
శ్రీయుత కె. రఘురామయ్యగారు:—రుక్మిణి.
టిక్కెట్ల ధరలు:—రు. 4, 3, 2, 1 ఆ. 8.
1, 2 వ తరగతి టిక్కెట్లకు టిక్కెట్టు 1కి ఆ 4 లు
ప్రత్యేకముగా చెల్లించిన సీట్లు రిజర్వు చేయబడును.

భావల్పూరు రోడ్డులో బాంబు వేలుట

పోలీసువారి సోదాలు
అమృతసఖ, జూలై 29:—భావల్పూరు రోడ్డులో
బాంబు వేలుటనుగూర్చి అర్ధరాత్రినే ముగ్గురు యువకుల
యిండ్లకు పోలీసువారు సోదాచేసిరి. వారిలో యిద్దరు విద్యార్థు
లు నుసీలకు మార పెనుగు ప్ర, ఆర్యమనిగు ప్ర (విద్యార్థులు)
బోనుగార్ల యిండ్లలోనుండి చాల పత్రములనుగూడ తీసుకొని
పోయిరి. మొదటివారి నిద్దరిని ఆరెస్టుచేసిరి. (ఆ. (వె.)

అటవీ శాసనోల్లంఘనము

అరెస్టులు
సంకుమ్యూర్, జూలై 28:—లక్కూనింగు పరదేసిగారి
సా మాన్యముగా నేనాపతి కాకాసాహెబులు
అని ప్రసిద్ధిగాంచిన పురుషుడు నేడు పి. కో.
379, 143 సెక్షనులక్రిందను, అడవులపట్టుము 26 సెక్షనుక్రింద
ను ఆరెస్టు చేయబడెను. (శ్రీ (వె.)
ఇప్పటికి ఆరెస్టుయిన అద్దరు నాయకులుగాక, మరి
ముగ్గురు వలంజీర్లు ఆరెస్టు చేయబడిరి. నిన్న అడవులపట్టుము
నుల్లంఘించినందులకు 6 గురు వలంజీర్లు పహారాలో ఆరెస్టుచే
యబడిరి. మొదటి 5 గురును 1 సం|| కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.
(శ్రీ (వె.)

“పలేలు” భవనములు

మాయవరం, జూలై 28:—గొ||డా||పి. నుబ్బరాయ
యగారు, గొ|| యస్. ముత్తయ్యుడుడల్లూరు మదరాసు
మండ్రుల చిత్రపటములు కంభకోణసర్కిలు దేవాలయ సంఘ
కార్యాలయమునందు 80 వ తేదీన స్థాపింపబడును. ఆ సాయం
కాలమే మునిసిపలు సంఘ కార్యాలయము నూతన భవనము
నకు డా|| నుబ్బరాయగారి సతి, ప్రారంభోత్సవము జరు
పును. ఈ భవనమునకు అనెంట్లీ అభ్యర్థులు గ
వినతికెక్కిన వి. జె. పలేలుగారి పేరుపెట్టిరి. (ఆ. (వె.)

త్రైప్రవ రాజకీయసభ

ఆఖిలభారత కాశితప (త్రైప్రవ) రాజకీయసభ ఆగ
స్టు 15, 16, 17 తేదీలందు మొంగళూరులో రా||బి||ఎ. టి.
పన్నీరుసెల్వం బారిష్టరు తంజావూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షు
లుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమగును.

ద. ఇ. రైల్వే కార్మికులసభ

దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కార్మికుల ఏడవవార్షిక
సమావేశము ఎస్. వి. అయ్యురగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.
కార్మికులకు 1928 సం|| పూర్వముండెడి సౌకర్యములన్నియు
ఒసంగవలెనని కోరుచు తీర్మానించబడెను. సమాప్తాలకు 5 నిస
వేతనము రూ 28 గ నిర్ణయించినందులకు ఏజంటుగారికి కృత
జ్ఞత చెల్లుచు తీర్మానించిరి. కార్మికుల వేతనములు
గూడ అట్లే నిర్ణయింపగోరిరి. రైలుమార్గమును రైలు ఆస్తిని
చెడగొట్టుటకు కొందరు దుండగిండ్ర యత్నములు నిరసించుచు
తీర్మానించిరి.

గోల్డెనురాజునందు నివసించు ప్రాబువెంటు త్రైప్ర
పుల, ఉపయోగార్థము రూ 22000 వ్యయముతో నిర్మింపనున్న
చర్చి కేంబుస్థాపనమును మదరాసు అర్చిడీకను రెవ క్రేజుగారు
జరికిరి. (ఆ. (వె.)

ద్రవిడరాష్ట్రమున మొత్తము ఆరెస్టులు

900 మందిని ఆరెస్టుచేయుట
తిరుచనాపల్లి, జూలై 28:—ఈనెల 26 వ తేదీ
వరకు మదరాసునగరమునందును ద్రవిడ రాష్ట్రమునందును
సత్యాగ్రహము నిమిత్తము ఆరెస్టుచేయబడిన వలంజీరులమొత్త
ము 900. (శ్రీ (వె.)

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

శ్రీ కృష్ణవిలాస సభ - బందరు
మహాకవి కాళిదాస నాటకం
ప్రదర్శించెదరు
కాళిదాసు:—యడవల్లి కనకసుందరరావుగారు.
భోజరాజు:—తుర్లపాటి ఆజం నేయులుగారు.
విద్యాధరి:—బండారు వెంకటేశ్వరరావుగారు.

కోయంబత్తూరుచీరలు

25-వ తేది గల మద్రాసు ప్రభుత్వ పత్రము మిట్టల ప్రకటించుచున్నది:—

“సత్యాగ్రహోద్యమమువలన గలిగిన ఆటంకములవలన, ఈ రాజధానిలోని నేతపనివారల కేవిధమున నష్టము గలిగెనో, దానివివరములను ప్రజలకు తెలియుటకుగాను, ప్రభుత్వమువారు ప్రచురింపదలచిరి. చాలకాలమునుండియు కోయంబత్తూరు పట్టుచీరలకును, పట్టంచు జరీచీరలకును ప్రసిద్ధి కెక్కియుండెను. స్థానికముగ దేవాంగిళ్లులను నేతపనివారలచేత నివీతయారుచేయబడి బాంబాయికిని, మధ్యరాష్ట్రములకును, కొంతవరకు ఉత్తరహిందూస్థానమునకును ఎగుమతియగుచుండెను. సత్యాగ్రహోద్యమముమూలమున ఆ ప్రదేశములలో గలిగిన విపరీత పరిస్థితులవలన, కోయంబత్తూరుచీరల నిపుడు గోరువారు లేరు. స్థానికవర్తకులయొద్ద సరకు విశేషముగ నిలువయున్నది. వారు దానినమ్మలేకున్నారు. నేతపనివారలకు క్రొత్త ఆర్డరుల నిచ్చుటకు వారు నిరాకరించిరి. దీనివల్ల మేమి? పదివేలకు బైగనున్న కోయంబత్తూరు నేతపనివార లిపుడు పనిలేకయున్నారు. వీరికింకొకటి లేకున్నది. కారణ మేమన, వీరు ఇంకొకవృత్తి నెరుగరు. నేతపనివారలధికముగ గల నేలమునందును స్థితి యిటులనే యున్నది. నేలములో తయారయిన వస్త్రములను కొనువారు లేరు. వర్తకులయొద్ద సరకు చాల నిలువయున్నది. దానిని వారు అమ్మలేకున్నారు. అందుచే క్రొత్త ఆర్డరులను నేతపనివారలకిచ్చుటకు వారు సమ్మతించుచున్నారు. నేతపనివార లందువలన పనిలేకయున్నారు. ముడలాధికారులు స్థానికముగ నివి అమ్ముచుపోవుటకు విశేషప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఉభయప్రదేశములలోను పరిశ్రమను ప్రోత్సహింపవలయునని తలపెట్టుచున్నారు. కాని, పరిస్థితులు చక్కలడునని వారు తలంపజాలరు. దీని కొక్కటే మార్గము గలదు. దేశమందంతటను మామూలుస్థితిని దెబ్బపెట్టుటయే మార్గము. ప్రజలును, అందు ముఖ్యముగ నేతపనివారలను ఆర్థిక దుస్థితికి తాద్యత ఎక్కడగలదో, దేనివలన నీదురవస్థ వాటిల్లుచున్నదో గ్రహించెదరని ప్రభుత్వము వారు నమ్ముచున్నారు.”

అన్ని చెడుగులను సత్యాగ్రహోద్యమమున కంటగట్టుట, రానురాను పరిపాటి యగుచున్నది. కాని, కార్యకారణ సంబంధముగూర్చి తిన్నగయోచించుచో, ప్రస్తుత సమయమున వ్యాపించియున్న స్వదేశీ అభిమానమువలన, రాజధానియందలి పెక్కుతావుల నేతపనివారలకును, నూలు పడుకువారికిగూడ చేతినిడ పనిదొరకుచున్న దని గ్రహింపవచ్చును. విదేశములకును అన్యరాష్ట్రము

లకును బట్టలను ఎగుమతి చేయుచున్న వారికి కొందరు కద్దరు ఉద్యమమువలన నష్టము గలిగియుండవచ్చును. కాని, యిది సర్వత్ర వ్యాపించినదనుటకు వీలులేదు. గుంటూరుమండలమున వేటపాలెంమున్న గుగ్రామములలో నేతపనివారలు ప్రస్తుతోద్యమమునకు పూర్వమే పనిలేకయుండిరి. వీరి సంగతి నప్పుడు విచారించినవారు గనుపింపరు. వీరిపుడు వసుకు నూలును నేసియిచ్చుటకు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. కాని పడుకునూలు ఎగుమతికి కొన్ని యభ్యంతరములు గలుగుటచే, వీరికి కొంత సంతము గలుగుట సహజము. కద్దరు ఉద్యమమువలన నేతపనివారల కధికలాభము గలుగగలదనుట నిశ్చయము. దీనికి తగిన ఏర్పాట్లు జరుగవలయును కద్దరు ఉద్యమమునకై పాటుపడుచున్న వారిలో పలువురు కా రా గృహ ము లం దుండుటచే, దీని కే నం బంధించిన పనులకు కొంత యభ్యంతరము గలుగుచున్నను, ప్రస్తుత నిర్బంధవిధానము తొలగినపిమ్మట, కద్దరు నిర్మాణము యథావిధిగ కొనసాగి, ప్రజలకు విశేషమగు ఉపశాంతి నొసగగల దనుటకు సందియము లేదు. కద్దరు ఉద్యమము మిగుల లాభకారియని మైసూరు ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి, బద్న వేల గాక మరియొక కేంద్రమును గూడ ఏర్పాటుజేసిరి. సహకార సంస్థలకు కద్దరు ఉద్యమమునకు తోడ్పడుటకు స్వేచ్ఛానకాళ మిచ్చినచో, ఈసరికి విశేషప్రయోజనము గలిగెడిది. ఆలమూరు మున్నగు ప్రదేశములలో సహకారసంస్థలు కద్దరు ఉద్యమమునకు తోడ్పడుటకు విశేషప్రోత్సాహ మొసగి, ప్రజలకు పాపశాంతి నొసగి యుండెను. ప్రస్తుత సమయమున సహకారసంస్థలు కద్దరు ఉద్యమమునకు తోడ్పడుటకు నిరోధింపబడుటచే, అవి నిస్సహాయస్థితిలో నున్నవి. కద్దరు ఉద్యమము ప్రారంభ మయినపిమ్మట, నేలంజిల్లా తిరుప్పురుగుండి కద్దరువస్త్రములు బాంబాయి మున్నగురాజధానులకు విశేషముగ నెగుమతి గాజొచ్చెను. కద్దరు వస్త్రవర్తకు లిందుమూలమున విశేషలాభముల గడించుచున్నారు. సత్యాగ్రహోద్యమము ప్రారంభమయినపిమ్మట, తిరుప్పురుకద్దరు చెన్నరాజధానియందంతటను, బాంబాయి రాష్ట్ర మందంతటను వ్యాపించుటయగాక, వీరికి జేరుచున్న ఆర్డరులు మిక్కుట మగుటచే వానిని నిర్వహించజాలకున్నారు. అందుచే ప్రస్తుతోద్యమముమూలమున గలిగిన స్వదేశవస్త్రాభిమానమువలన, తిరుప్పురు ప్రాంతము విశేషలాభముల నిదివరకు గడించెను. ఇప్పుడును గడించుచున్నది. కోయంబత్తూరు పట్టుచీరలవైనను, పట్టంచు జరీచీరలవైనను బాంబాయి యందును, మధ్యరాష్ట్రములందును మోహము దగ్గినచో ఆ ప్రాంతములందు కద్దరుపై నభిమానము ఎచ్చెననియు, తమప్రాంతములకు గావలసినచీరలను అక్కడివారే తయారుజేసికొనుచున్నారనియు గ్రహింపవలసియుండును. ఇందుకు సంతసింపవలయునే గాని, విచారింపవలసిన యంశం ముండదు. కద్దరు ఉద్యమము చేసిన మహాపకార మేది యనిన, ఏ ప్రాంతమువా రాప్రాంతములకు సరిపోయెడి వస్త్రముల తయారు జేసికొనగలరను విషయమును రూఢిపరచుటయే. కోయంబత్తూరు దేవాంగులయినను తమప్రాంతములకు పనికివచ్చునటుల కద్దరుచీరల నికమిడ తయారుజేయుచో, ఇతరుల యభిమానముపై నాధారపడవలసిన యవసరముండదు. చెన్నపురిలో నీనమయమునం దేమూల జూచినను, తక్కిలపై దారమువీయుట ఆచారము నది. ఏకులను తక్కిలను పెక్కు అంగళ్లవారు విక్రయించుచు, లాభముల గడించుచున్నారు. స్వయముగ నూలు తీయుచున్నవారు తమకు కావలసిన బట్టలను తామే తయారు జేసికొనుచో, విదేశ వస్త్ర వ్యాపారులకు తాత్కాలిక నష్టము గలిగినను, జనసామాన్యమునకు విశేషలాభము గలుగుననుటకు సందియములేదు. సర్వజనశ్రేయము నాలోచించినచో, ప్రస్తుతస్థితి ప్రోత్సాహకరముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. కొంతకాలమునకు ఏ ప్రాంతమువా రాప్రాంతమునకు సరిపోయెడి వస్త్రములను తయారుజేసికొని, సంతృప్తులు గాగలుగుదురు. కోయంబత్తూరు నేతపనివార లయినను నూతనపరిస్థితులను గుర్తించి, తదనుగుణముగ తమపద్ధతులను మార్చుకొనుచో లాభము నొందగలరు. ఇంతకుపూర్వము లాంకు మైగు వస్త్రముల మూలమున భారతదేశ వస్త్ర వ్యాపార మడుగంటినపుడు, ఎవ్వ రడ్డుపడిరి? ఇంతకాలమునకు భారతీయులు తమ నిస్సహాయస్థితిని గ్రహించి, తమకు గావలసిన నూలును తామే తయారుచేసికొని, దానితో వస్త్రములను నిర్మింపగలమని, కనుగొనుచున్నారు. ఇక్కార్యముచు జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు, కొంతకాలము పట్టుట సహజము. దేశము నాయ కాభావ మయిన యిక్కాలమున, తగినంతమంది సేవకులు ఇక్కార్యముచు నిర్వహించుటకు లభింపజాలరు. అయినను, స్వదేశోద్యమమునకు సద్బీజములు నాటబడినవి. ప్రస్తుతపరిస్థితులు తొలగగనే, అవి మొలకెత్తి ఫలించుననుటకు సందియములేదు. స్వపరిపాలన మిందుకు తోడ్పడగలదు. శాంతపరిస్థితులు నెలకొనిన పిమ్మట, ప్రస్తుతదుస్థితి దొలగునని ప్రభుత్వమువారు దెలిసిన విషయముతో నెల్లరేకీభవించెదరు. అట్టి పరిస్థితులను నెలకొల్పుటకు వీరి కవకాళములు పెక్కులు గలవు. ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణమును గుర్తింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. కారణము సువిదితమే. ప్రజలకోర్కెలు సఫల మగుచో, శాంతి తప్పక నెలకొనును. మూలకారణమును నివారించక, అశాంతి చిహ్నములనుమాత్రము అణచివేయ యత్నించుట వలన ప్రచూజనముండదు. ఇటీవల అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమానులసంఘపు అధ్యక్షులు గూడ మహాత్మునితో సమాధానపడుటయే, శాంతికి మార్గమని చెప్పిరి. అనుభవనీయులగు బాంబాయి వర్తకులు గూడ నిటులనే దెలుపుచున్నారు. ప్రజాభిలాషలు సఫలమగుచో, ప్రస్తుత విషమస్థితి దొలగి, దేశశ్రేయము గలుగును. స్వపరిపాలనసంపాదనమునకు పిమ్మట, దేశము స్వయం ప్రోషకస్థితి గాంచును. పరిశ్రమలు వర్ధిల్లి, విదేశముల కేగుచున్న ధనప్రవాహ మూగి, యీదేశము సందే సంపద యంతయు నిలుచును. అట్టిపరిస్థితులు త్వరలో చేకూరి శాంతి నెలకొనుగాక యని ప్రార్థనెల్లరును గోరుచున్నారు.

సంధిరాయబారము

సంధిరాయబార మే మగు నను ప్రశ్న దేశ మం దంతటను ప్రతిస్పందించుచున్నది. గౌరవప్రద మగు సమాధానము గురువలయునని, భారతీయు లెల్లరును మనఃస్ఫూర్తిగ వాంఛించు చున్నారు. సప్తా జయకరుగార్లు మహాత్మునితో ముచ్చటించిన పిమ్మట, నానిటాలు జయింపకు వెడలి, పండిత. నైహూగార్లను సందర్శించిరి. నైహూ గార్లతో నిన్నను మొన్ననుగూడ నాల్గుగంటల సేపు ముచ్చటించి, యొక ప్రకటన గావించిరి. తమకు దెలిసిన సంగతుల నన్నిటిని వారికి దెలిపితి మనియు, ప్రస్తుతస్థితిగూర్చి వారితో దీర్ఘ కాలము చర్చించితిమనియు, నైహూగార్లు తమకొక లేఖను మహాత్ముని కిమ్మని యొనగి రనియు, జయ కరుగా రీలేఖను దీసికొని తిరిగి పూనాకు బోవు చున్నారనియు, సప్తా జయకరుగార్ల ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. వీరికిని మహాత్మునికిని మధ్యగాని, వీరికి నైహూగార్లకు మధ్యగాని ఎట్టి సంభాషణము నడిచెనో, మహాత్ముడు నైహూగార్లకును నైహూ గార్లు మహాత్మునకును ఎట్టి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపిరో యింతవరకు బయల్పడలేదు. బయల్పడనం దులకు చింతింప నవసరము లేదు. మహాత్ముడును నైహూగార్లును దేశగౌరవమునకు ఏమాత్రము భంగము కలిగింపరను నమ్మకము, భారతదేశ ప్రజలకు కలదనుటకు సందియములేదు. సప్తా జయకరుగార్లు పిమ్మట రాజప్రతినిధిగారితో ముచ్చ టించెదరని తెలియుచున్నది. వీరల రాయబారము హిందూదేశస్వాతంత్ర్యమునకు దోహద మొనగు గాక యని కోరెదము. కామన్వెల్థలో నీవిషయ మై నిన్నటిదినము ప్రశ్న లడుగబడెను. సప్తా జయకరుగార్ల రాయబారపు టభివృద్ధిగూర్చి తా మేమియు జెప్పజాల వని, ఇండియామంత్రి యగు వెడ్జివుడ్డు బెన్నుగారు పలికిరి. భారతదేశనాయకు లతో విడివిడిగ సంప్రతించుటకు బదులు, గాంధీ, నైహూలతో ఏకస్థలమున గలిసి సంప్రతించుట కేర్పాటుల జేయుట మేలని, బ్రాక్స్లేగారు సూచించిరి. ఇండియాప్రభుత్వమువారి యిష్టముపై నిది యాధారపడుననియు, బ్రాక్స్లేగారి సూచనలను తాము వారికి తెలిపెదమనియు బెన్నుగారు దెలిపిరి. బ్రాక్స్లేగారి సూచన సమంజసముగ నున్నదనుటకు సందియము లేదు. గాంధీమహాత్ము డున్న ప్రదేశమునకే నైహూల నిరువురును దీసికొనివచ్చి ఏకకాలమున సంప్రతించి యున్నచో, సందర్భములు వారికి త్వరితముగ గోచ రించెడివి. ముప్పురును కలిసి విచారించి, తమ యభి ప్రాయమును మితవాదనాయకులకు దెలుపుటకు వీలయ్యెడిది. ఒకరియభిప్రాయము నొకరి కెరిగించు ఘోర గల శ్రమ దప్పిపోయెడిది. ఇప్పటికయినను బ్రాక్స్లేగారిసూచనను కొనసాగింపవచ్చును. ఖిత వాదనాయకులును, గాంధీ నైహూగార్లును, ఇర్విను ప్రభువుగారును కలిసి సంప్రతించుచో, సమాధానము గురువల కనుకూలావకాశ మేర్పడును. ఆల్ఫ్రెడు నాక్సు అను కామన్వెల్థభ్యుదయ గాంధీమహాత్ముని తో సంప్రతించుట, ప్రభుత్వమువారిపట్ల బలహీనత యనిపించుకొనడా యని యడిగిరి. దేశనాయకు లతో సమాధానపడుట బలహీనత యని తలచు

వారు లేకపోలేదు. అమెరికాలో హిందూదేశస్థితి గూర్చి ప్రబలిన దురభిప్రాయములను తొలగించు టకు ప్రయత్నింపవలయునని, వీటకు మాక్షణాల్లు గారు గోరగ, ఈ విషయ మాలోచింపబడుచున్న దని, బెన్నుగారు నుడివిరి. ఇందుకొక్క టేమార్గము గలదు. భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యమును ప్రసా దించినవెంటనే, అమెరికాలో ఇంగ్లండుపట్ల ప్రబ లిన విముఖత దొలగిపోగలదు. శుష్కప్రచారము వలన ప్రయోజన ముండదు. సంధిరాయబారము లను సఫలము గావింపవలసినబాధ్యత ఇండియా మంత్రిగారిపైనను, ఇండియాప్రభుత్వమువారిపైనను నిలిచియున్నది. వీ రీరమయమున తగినదూరదృష్టిని చూపెనరో లేదో యని, భారతదేశమేగాక, నాగ రికప్రపంచ మంతయు ఎదురుజూచుచున్నది.

కీ. శే. డాక్టరు కుగ్గరుగారు

గుంటూరులో స్త్రీలకు వైద్యశాలను స్థాపించి, ఆంధ్రదేశమునకు విశేషముగ నే వ నా న ర్చి న డాక్టరు కుగ్గరుగారు గుంటూరునందే అనువులబాసి రని వినుట కెంతయు చింతించెదము. నలువదిసంవ త్సరములకిందట, నీమె అమెరికానుండి వచ్చి, స్త్రీలకు వైద్యసహాయము సలుపునిమిత్తము తదేశ దీక్షతో పాటుబడిన విధమును స్మరించినవారికి, ఈమె నిరుపమానసేవాసక్తి విశద మగును. ప్రపవ సమయములందు ఈమె ఆంధ్రదేశ స్త్రీలకు అద్భుత రీతిని సహాయముజేసి, ఎందరప్రాణములనో కా పాడెను. ప్రభుత్వమువారు గూడ తలపెట్టజాలని, మహాకార్యమును ఈమె స్వశక్తిమూలమున నొ నర్పగలిగెను. ఈమె సహజశాంతస్వభావురాలు. ఈమెకు చక్కని వక్రత్వసామర్థ్యము గలదు. ఈమె గావించిన విన్నపములకు పాశ్చాత్యులును భారతీయులును గూడ తోడ్పడిరి. భారతీయులలో తోడ్పడినవారిలో, రాజామంత్రిప్రగడ భుజంగరావు గారగగణ్యులు. డాక్టరు కుగ్గరుగారి నామము ఆంధ్రదేశమం దెరుగనివారుండరు. ఆమె స్వదేశ మును వీడి, తన నివాసస్థానమగు గుంటూరునందే మరణించి, తమకేరీరమును గూడ ఆపురమున కర్పించెను. ఈమెపట్ల శృతజ్ఞత జూపుటకు, ఈమె స్థాపించిన వైద్యసంస్థ ఎల్ల కాలము కొనసాగునటుల జూచుటకన్నను వేరుమార్గములేదు. ఈమెకు గల వైషమ్యక్రియే మానవసేవ సల్పుటకు, విశేషముగ తోడ్పడెను. ఈమెయూత్మకు దీనబాంధవు డగు పరమేశ్వరుడు ఆత్మశాంతి నొనగు గాక!

పార్లమెంటు సభ

పార్లమెంటుసభ ఈమారు పదుమూడుమాస ములకు పైగ గూడియుండి, ఈవారముతో ముగియు చున్నది. మరల అక్టోబరు 28 వ తేదీని సమావేశము గాగలదు. ఆనాడు సార్వభౌముడు ప్రారంభ ప్రసంగము గావించి, భావిశాసనకార్యక్రమమును సూచించెదరు. ఈలోపల సెప్టెంబరునెలలో ఇంపీరి యల్ సమావేశమును, అక్టోబరులో హిందూదేశ సమన్వయమిత్తము రౌండుటేబిలు సమావేశమును గూడును. ఈ సమావేశమునందు ఇంగ్లండులోని అన్నిపక్షములవారికిని ప్రాతినిధ్య మిచ్చుట కంగీ కరింపబడెను. ఈరీతిని హిందూదేశసమన్వయ విషయ మున లేబరు ప్రభుత్వమువారు ఇతరపక్షములవారిని

కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 100 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

సమాధానపరుప యత్నించియుందురు. కాని, పార్ల మెంటుసభలో ఇట్టి బలహీనతను లేబరుప్రభుత్వము వారు పెక్కుమార్లు గనుపజచిరి. హైందవ సమన్వయ పక్షప్రశ్న గావింపగూడ దను తలంపుతో, వీ రనేకమార్లు హిందూదేశమునకు వెనుక జేసిన వాగ్దానములను విడనాడిరి. అక్టోబరు 28 వ తేదీని గూడెడి పార్లమెంటు సభలో, హిందూదేశ సంస్కరణములకు సంబంధించిన చట్టమును వీరు గావింపవలసియుందురు. అప్పుడయినను వీరు ధైర్యము వహించి, హిందూదేశాభివృద్ధిములను నెఱ వేర్చుటకు పాటుబడి, తమ వెనుకటి వాగ్దానము లను చెల్లించుకొనుట మేలగును.

దేవిను కప్ప పోటీ

దేవినుకప్ప టెన్నిను పోటీపందెములందు, యీమా రయినను అమెరికా విజయము గాంచు నేమో యను ఆశ పొడమెను. వింబిల్డనుపందెము లలో అమెరికా జయమొందుటయే యందుకు కారణమయ్యెను. కాని బోట్రాను జయించిన టిల్డెను గారుకాచెట్టుగారిదాడి కాగజాలక, యోడిపోయిరి. డబుల్సులో గూడ ఫ్రాన్సు అమెరికాపై విజయము గాంచెను. 1927 వ సంవత్సరమునుండియు ఫ్రాన్సు అంత్య విజయము గాంచుచున్నది. అంతకు పూర్వమును అమెరికా జయము బడయుచుండెను. రాబోవు సంవత్సరపు ఫలము లేటుడునో, ప్రస్తుత స్థితిబట్టి చెప్పటకు వీలులేదు. క్రొత్తనిపుణులు పలుతావుల బదులు దేరుచున్నారు. వీరల శక్తిసామర్థ్యములగూర్చి ఎటుల నిర్ణయించుటకును వీలు గనుమీపదు.

బొంబాయి : మార్షలు-లా

బొంబాయిలో మార్షలు-లాను ప్రవేశపెట్టు నుద్దేశ్యము గలదని, పయోనింగ్పత్రికకు సిమ్లావిలేఖ కుడు దెలుపుచున్నాడు. ఇది నిజమగుచో బొంబాయి పరిస్థితులు మరింత విషమమగుట తప్ప వేరు లాభము గలుగదు. ఇంతవరకు బొంబాయిలో నెట్టి సందిగ్ధపరిస్థితులలో నయినను ప్రజలు అహింసను వీడరయిరి. ఇట్టివారిపై మార్షలు-లాను ప్రయోగించుట దూరదృష్టి గానేరదు. బొంబాయిపరిస్థితులు చక్కబడవలెననిన, హైందవసమన్వయప్రజాభివృద్ధి సారముగ పరిష్కారము గాంచవలయును. అందుకు మార్గమై ముప్ప ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక తీవ్రనిర్బంధ ప్రయోగమును గోరుచున్నది. దీనివలన పరిస్థితులు చక్కబడుటకు సాధ్యమగునని తోచదు.

ఇంగ్లండు-రంగుభేదము

బ్రిటీషుతీరములందు రంగుజాతివారలు నౌకలలో పనిజేయుట, బ్రిటీషుకార్యకులకు గిట్టకున్నది.

వీరి నెటులనయినను బహిష్కరించుట కొక రిజిస్ట్రేషన్ చట్టము దేబడను. అది త్వరలో అమలులోనికి రానున్నది. ఇకమీద శ్వేతేతరకార్మికులు బ్రిటిషునౌకలలో పనిచేయ వీలుండదు. విదేశీయుల పట్ల భారతీయులు ద్వేషము జూపుచున్నారని చాటుడివారు, ఇంగ్లండులో రంగుపనివారలపట్ల జూపబడుచున్న ద్వేషమున కేమని జవాబిత్తురో?

వ్యాయామ క్రీడలు

డేవిస్ కప్ తెన్నిను ఆఖరు పోటీలు

అమెరికా మరల ఓడిపోవుట

ఫ్రాన్సు దేశము డేవిస్ కప్ ను స్థిరపరచుకొనెను

కోపేగారు టెల్లెనుగారిని ఓడించుట

హ్యూస్, జూలై 28:— డేవిస్ కప్ తెన్నిను పంచమ ల ఛా రెం బి రాండు నందు ఫ్రాన్సు దేశము అమెరికాను యావత్పరముకాడ ఓడించెను. ఫ్రాన్సు 4 పోటీలందు గెలిచెను. అమెరికా 1 పోటీయందు మాత్రము గెలిచెను. కోపేగ్రుగారితో గార్ల (ఫ్రాన్సు) విల్బర ఆలిస్ బాన్ వాన్ రయాగార్లను (అమెరికా) ఓడించిరి. 6-8; 7-5; 1-8; 6-2.

కోపేగ్రుగారితో గార్ల, మొదటినుండి అమెరికా యోధులకు వైచేయిగానేయుండిరి. కోపేగారి ఆత్మదృఢత అటుయే తని ప్రత్యర్థులు యెదుర్కొన జాలరైరి.

కోపేగారు, టెల్లెనుగారిని ఓడించుట

కోపేగారు (ఫ్రాన్సు) టెల్లెనుగారిని (అమెరికా) ఓడించిరి. 4-6; 6-8; 6-1; 7-5.

వీరపురకు జరిగిన పోటీ మిగుల ఆకర్షణీయముగ నుండెను. కోపేగారు యానాటిక్రిందట రెండురోజులలో ఆడుటచే కొంత ఆలస్యం జెందియుండినటుల కాన్పించెను. అయినను, ఆతడు తనకు సహజమైన ప్రశస్త్యనుగ అటనుకడి పోటీయందు గెలిచెను. పోటీయంతయులో వీరు ఆ ప్రతిహతులైరి. టెల్లెనుగారు చాలా ప్రయత్నముతో ఆడిరిగాని ఫ్రాన్సుయోధుని జయించుట ఆతనికి అసాధ్యమయెను.

జీకోబర్ట్ గారు (ఫ్రాన్సు) బార్బి యం, జాట్ గారిని (అమెరికా) ఓడించిరి. 5-7, 6-3, 2-6, 6-2, 8-6 లాట్ గారు బర్ట్ గారిని ఓడించెదనని ఊహించబడకుండినను లాట్ గారు మాత్రము తత్పరపాటుజేరిక బాగుగ నాడిరి. ఫ్రాన్సుయోధుడు యితనిని మించెను. ఆతనివాలీలు స్వాభులు అద్భుతముగ నుండెను.

మొదటిరోజున కోపేగారు లాట్ గారిని టెల్లెనుగారు ఓర్ట్ గారిని ఓడించియుండిరి.

* * * *

క్రికెట్టు

4. వ. తెల్లపండెము

ఇంగ్లాండు జట్టు 8 గురికి 151 రన్నులు చేయుట

మాంచెస్టరు, జూలై 28:— వీరు వర్షము కురియుటచే క్రికెటు పోటీ ఎప్పటివలె మధ్యాహ్నము ప్రారంభింపబడుటకు వీలులేకపోయెను. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆట ప్రారంభింపబడెను. టేట్, లేలెండుగారు ఆడిరి. టేట్ గారు 18 రన్ను చేసిరి. వెంటనే లేలెండుగారు, మాకాల్ గారు వేసినబంతిని కొట్టబోయి అవుటు అయిరి. త్వరలోనే టేట్ గారుకూడ అవుటు అయిరి. వీలులుగారు టేట్ గారిస్థానే ఆడిరి, వీరుకూడ త్వరలోనే అవుటుఅయిరి. 30 రన్నులలో మావ్యురు ఇంగ్లాండు ఆటగాండు అవుటుఅయిరి. ఆట ముగియనపుడు ఇంగ్లాండు జట్టు 251 రన్నులు చేసెను.

రన్నుల వివరము

ఆస్ట్రేలియా జట్టు 1 వ ఇన్నింగు 245

ఇంగ్లాండు జట్టు 1 వ ఇన్నింగునందు 8 గురికి 251 రన్నులు.

నవ్వు కముగ పనిచేయుట

మా కాతాదార్లకు నవ్వుచేయు నగలు, వెండిసాముగలందు మా పూర్తివిశ్వాసముంచి వనలుచేయుదుము. మా బేరములన్ని యామాపూచీవైననే యాధారపడియున్నవి. దీనివలన నమకు యివ్వములేని నగలను వాపనము సౌకర్యము కలదు.

మా వజ్రములందు, నగలయందు గల 30 సంవత్సరములయనుభవమును వినియోగించుకొనుటవలన మీకే లాభము కలుగగలదు.

ను రాజ్ మహల్ లల్లా భాయి అండు కో.,

వజ్రముల ఎగుమతిదార్లు, వెండిపనులు తయారుచేయుటయందు నిపుణులు
818, ఎస్.పై.నెడ్,

మద్రాసు.

భారతదేశ పరిస్థితులు

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

(వై.లెస్)

దక్కన్, జూలై 29:— శనివారమునకు భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువా ట్టు ప్రకటించిరి. పశ్చిమోత్తర సహ్యాద్రి రాష్ట్రమున పరిశీలన పరిస్థితులు అనుకూలముగ వీర్వడుచున్నవి. పశ్చిమోత్తర, క్వియాహా తెగలు సత్ప్రవర్తనమునకు పూచీకత్తుల నిచ్చిరి. ప్రభుత్వము విధించు జరిమానాను గూడ ఇచ్చెదమనిరి. ఇతర తెగలవారుగూడ, ఒక్కనిబారు కేహీలువారు తప్పుదారికి వచ్చిరి. తమ తపాకులను హోమీగా మద్యగ నుంచిరి. పెహెరు సరిహద్దులో ఆఫ్రికీలు ఓరాకగాయి దేశములో తిరుగుచున్నారు. ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహతులుగా వీర్వటులను జేయుచున్నారు. దేశములో రిస్థితులు యభివృద్ధి గాంచుచునేయున్నవి. పెహెరుఅల్లరులలో సత్ప్రవర్తనమునకు పూచీకత్తుల నిచ్చినవారు 180 మంది విడుదల చేయబడిరి. బహ్మనగరములో సారాయిదొంగలును (ప్రీలు పికెటు)జేయుచునేయున్నారు. జిల్లాలో పల్లెలందు పరిస్థితులంత తృప్తికరముగ లేవు. ఇండియాలో ఇతర భాగములందు చాలావోట్ల పోలీసువారు, వాలంటీయర్లు డికోసిరి. ముఖ్యముగ పికెటింగులోనే ఇట్లు జరిగెనుగాని అంత విస్తారముగ జరగలేదు. వీరారు ఒరిస్సాలోవలెనే బెంగాలులోగూడ కాసనోల్లంఘన యుద్ధమును తగ్గుచున్నది. ఆస్సాము జిల్లలో గూడ తగ్గునది కాని బెంగాలులో విద్యార్థుల ప్రచలనము మరల కొత్త ఉత్సాహమున కలుగజేసినది. పంజాబులో గతనెలలో నెమ్మదిగానే యున్నదిగాని సిక్కు-పరిస్థితు లింకను అస్థిరముగ నున్నవి. సంయుక్త రాష్ట్రములందు గ్రామములలో ఎక్కువ ప్రచలనముగ నున్నది. బొంబాయిరాజధానిలో గజరాతునందు ఆందోళనము తగ్గుచున్నది. బొంబాయి పరిస్థితులందు మార్పుగన్పించదు. ఈయద్ధమునకువలన వర్తకవ్యాపారములు ఆరుమాడయినవి. పారిశ్రామిక పరిస్థితులు విచారకరముగ నున్నవి. మద్యరాష్ట్రములందు యుద్ధములుబలపడుచున్నవి. కానితగ్గి పోవుచున్నది. మొత్తముమీద కాసనోల్లంఘన నోద్యమవ్యాపకులు ప్రాణము విసిగిపోవుచున్నది. ప్రతిహతు కాసనోల్లంఘనసభలు మండిఫలితముల నిచ్చుచున్నవి. రాజప్రతినిధి 9 వ తేదీని గావించిన ప్రసంగము ప్రతికలమెప్పునుబడెను. మిక్తవాదులకు మరింత చేయూత నొసగినది, కాసనోల్లంఘనచే కలుగ ఆర్థిక నష్టములు ఎక్కువగా చెలియుచున్నవి.

ఆర్ 100 నౌకావిమానము

కనడాకు నేటి యుద్ధమున 8-45 గంటలకు అయిదుగురు అధికారులతో, 32 సిబ్బందితోను లండన్ నుండి బయలుదేరెను.

భారతదేశ పరిస్థితులు

యుద్ధనివారణ సంఘము

రాండుపేటలు సభ భారతజాతీయవాదుల

సమ్మతిని బడయు రాజ్యాంగవిధానము

తయారుచేయనిచో?

(రాటరు)

లండన్, జూలై 29:— రాండుపేటలుసభలో భారత జాతీయవాదులలో ఉత్తమ నాయకుల సమ్మతినిబడయు రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయజాలనిచో కాంతియుతమును ప్రభుత్వము అంతరించుకొని చర్యలను దీసికొనవలసినదన్నవి యుద్ధనివారణ సంఘమువారు భారతపరిస్థితులను చర్చించుచు ఒక ప్రకటనమును గావించిరి. దీనిపై అబ్దుల్ హక్ టార్కరు, కన్వర్తి, పోదుర్నా మున్నగువారు సంతకము చేసిరి.

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

(వై.లెస్)

దక్కన్, జూలై 29:— పోర్టు సెడ్, నూయిజా, అలగ్జాండ్రియా రేవులలో ఆల్లరిగా నుండుటచే బ్రిటిషు యుద్ధనౌక ర్యామిల్లి, పోర్టు సెడ్ రేవును హుటొహడ్ నౌక న్యూయిజాలోను క్విన్ ఎలిజబెత్ నౌక అలగ్జాండ్రియాలోను ఆగినవి. ఈజిప్టులోనున్న విదేశీయుల ప్రాణములు, సొత్తు గురక్షితులగుండు బాధ్యత బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిది యగుటచే ప్రజాకాంతికి భంగము లేకుండ జేయుటకు ఈజిప్టులోనున్న రెండవవత్సముల నాయకులను బాధ్యులుగ జేయుటవసరమని కలంచుకొనియు ఈ సంగతులను స్పష్టముగ చెల్లుపుచ్చువ్వారమనియు డాల్ఫనుగారు విదేశాంగ సహాయకార్యదర్శి కామన్సు పభలో చెలిపెను.

సైమను నివేదికను భాషాంతరికరింప నక్కరలేదు

సైమను నివేదికను యూరపు దేశభాషలందు తర్జుమా చేయించుచో విక్రయాము కాశాలవని యూరపునన్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులుచెలిపిరి. టెన్నుగారు కామన్సుసభలో తెలియజేసిరి.

సావీనో వైమానికుడు

ఆస్ట్రేలియా కెగురకుండుటకే తీర్మానించుట

వెనుకటి యనుభవములు

కరాచీ, జూలై 28:— వర్ష వాయువువలన కలుగగల ప్రమాదమును గమనించి ఇటలీదేశపు వైమానికుడు సావీనో గారు ఆస్ట్రేలియాకు విమానములో నెగురరాదని తీర్మానించిరి. విరుకోజులోనే కరాచీనుండి కోమాపురి గురుటకు వాకు యత్నించెదరు. వచ్చే శనివారమునాడు క్రాక్యా రాచా యను స్టీప్లెను (సముద్రముమీదను ఆకాశముందునుకూడ వెళ్ళగలిగెనని లో వాడు బయలుదేరెదరు. ఈయంత్రమునకు బ్రిటిషువారిచే తయారుచేయబడిన హార్విస్ ఇంజను గలదు.

సావీనో గారు తమ యనుభవముల గూర్చి యిటులబల్కిరి:— జూలై 6 వ తేదీనాడు తాము కోము న గ ము నుండి బయలుదేరిరి. మరుసటిదినము పెట్రోలువంపు చెడిపోవుటవలన యూక్రియీన్ నదిపై నవరీంప వలసినచ్చెను. అలగ్జాండ్రియానుండి బాగ్దాదు వరకునుగల 580 మైళ్లదూరమును నాడుకుంటు, పదినిమిషము లలో ప్రయాణముచేసిరి. బాగ్దాదునుండి 4 వ తారీఖు యుద్ధయము బయలుదేరి, పర్షియనుగల్గు ననునకించి 850 మైళ్లదూరము చిక్కునుగల్గించు వాతావరణస్థితిలో తామెగిరియుండిరి. చీకటివలన బుందరబానుకు సమీపమున తాము ఎడారిలోనికి దిగవలసినచ్చెను. ఆరాత్రియంతయు తామెంటరిగానుండి, యంత్రమును సంరక్షింపవలసినచ్చెను. తమ కాలికి దెబ్బతగిలి నందువలన, దాహము వలన ను తాము బాధ పడిరి. మరుసటిదినము దయము న తాము పొందామై వైపున కెగిరి, ఆహారపదార్థములను సేకరించిరి. కాలిసనను కట్టించుకొనిరి. నాటిమధ్యాహ్నమే తాము బుందరబాగ్దాదునకు వెళ్లిరి. అచటికి 20 మైళ్లదూరమున వెనుకటికారణము కొరకే దిగవలసినచ్చుటయు, భయంకరములగు సముద్రకరంగములవలన తమయంత్ర మేనిమిషమున విరిగిపోవునో యనుభయముతో నొకరాత్రియంతయు గడుపుటయుజరిగెను. పదునొకండువ తేదీ యుద్ధయమునకు యంత్రముయొక్క అగ్ని ఎలయు సాధనసంపత్తియు, యంత్రసహాయమును లభించెను. ఆనాటిమధ్యాహ్నమే తాము కరాచీకి బయలుదేరిరి. చీకటివలన తాము చార్పారులో మరల దిగవలసినచ్చెను. పెద్దకెరటమొకటి యంత్రమును పాడుజేసెను. ఇందుచే, తాము కరాచీకి 19 వ తేదీనాడు స్తీమరులో వెడలవలసినచ్చెను. చెడిపోయిన స్టీప్లెనులో సహా తాము 21 వ తారీఖుదయమున కిచటికి చేరుకొనిరి. (ఆ. (వె.)

చిటగాంగు విశూరి కేసు

సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సాక్ష్యము

చిటగాంగు, జూలై 28:—విశూరి విచారణలో నేడు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సంతోషానుగారు ఏప్రిల్ 18-న తేది వారి చిట్టయందైన వాళ్ళులనుబట్టి పట్టుకు ప్రాసిక్యూటరుచే తరీ తీయబడిరి. కాల్పులనలనను సంఘాతరం ధ్యానములనలనను విశూరిదారులు స్వదేశీ విప్లవకారులని సాక్షి తలచెను. రాత్రి ఒంటి గంట వరకు విప్లవ కారుల చట యొడిరి. తరువాత సాక్షి పరిశీలించగా, ఆయుధాగారపు తలుపు బ్రద్దలయి యుండెను. రివాల్యరుల పెట్టియుండిన కొయ్య పెట్టి పగులగొట్టి ఖాళీచేసియుండిరి. కాపలా మనిషి గుండు దెబ్బలవలన మరణావస్థయందు పడియుండెను. ఆయుధాగారము తరలబడుచుండెను. ఆయుధము లన్నివంకలను చెల్లాచెదురుగా పడియుండెను. 56 చిన్న కుప్పాకు, 2 రివాల్యరులు, 8000 సార్లు కాల్పుటకు చాలినవందల విప్లవకారుల కొంటాయిరి.

ప్రతిపక్షకు జవాబిచ్చుచు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు వాగ్ గారు అతిపులనబట్టి విశూరిదారులు చెంగలీలనియు, విప్లవ కారులనియు తాను గుర్తించినట్లును కంఠమునబట్టి యువకులు గా తలంచిననీయు చెప్పిరి.

ఛామూ చిత్రకారుడు శశిభూషణదాసు గుప్తగాన జలాబాద్ కొండూడ తాను సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసరు తోటి పోయి, 11 మంది ఛామూచిత్రముల తీసికొని చెప్పెను. వీరిలో ఒకరు మరణావస్థయందుండిరి. మిగతవా రప్పటికే మరణించియుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

“అప్రూవరు చెప్పిన వివరములు”

చిటగాంగు, జూలై 28:—విశూరి కేసులో నిందితు లలో నొకడగు సకే ఆప్రూవరుగా మారినట్లు తెలుపబడెను. తన ఆరెస్టు కాగానే, అతడి క్రింది నివేదన గావించెను.

పకేరు చంద్రసేక్ లేక కంభుసేక్ మే 5 వ తేది తన మేనమామ యింటిలో దాగియుండగా ఆరెస్టు చేయబడెను. మ్యూనిసిపల్ పాఠశాలలో అతడు 9 వ తరగతియందు చదువుచుండెను. అతడు యువజనసమితిలో సభ్యుడయ్యెను. ఆనంత సింగు క్రింద వలంటీరుగా పనిచేయుచుండెను. విధుభట్టాచారి యు ఇతరులు కొందరును అతనితో హింసాత్మక విప్లవమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. అంతట అతడు నిర్భయ సంఘమున చేరెను సాదరభట్టును కీరీరవాయియను మండలిలో అతడు సభ్యుడయ్యెను. చర్యలరహస్యమును వెల్లడింపవలెనుటకును, నాయకులయందు భక్తి విశ్వాసములు కల్పియుండుటకును, అతడు ప్రమాణ బద్ధుడాయెను. అతడు గణేశ్ గోస్వామి, మరి కొందరు నిర్భయసంఘ సభ్యులతోను పరిచయము డయ్యెను. గణేశ్ ఘోష్ గారి గృహమున నొకగదిలో వేర్వేరుగా సభ్యులను తీసి కొనిపోయి ప్రసంగించుట మామూలు. విప్లవసంఘమునకు గణేశ్ ఘోష్ గారి గృహము కేంద్రము. షార్జాసేక్, అంబికాగారులు సంఘమును బుద్ధితై భిషముకొలిపి నడిపించుచుండిరి. గణేశ్ ఘోష్ అనంతసింగుగారిలు నాయకులుగా ప్రవర్తించుచుండిరి. విధు భూషణ్ తంకు పిస్తోలు ప్రయోగమును కార్టంక కొండపై నేర్పించెను. గ్రామములోని విద్యార్థులకేసలీ సంఘమున సభ్యులుగా నుండి రని అతడు చెప్పెను. నిర్భయసంఘుని కతనిని ధనవహాయము చేయు మనిరి. తాను తన తండ్రినుండి రు 200 అవహరించి సంఘమున కిచ్చెను. ఇతరసభ్యులుకూడ నివేరితని ధనము సంపాదించిరి. పోలీసుల చర్యల పరిశీలించుటకై తన్ను నియోగించిరి. హిమంచూ, మెనగుప్త గార్ల గృహముందు పిటూరి జరుగు వరకు తానుంచబడెను. ఏప్రిల్ 18న తేదిని హతేశరాయిగారు తనకు మెనగుప్తగారి గృహమున బాంబు చూపెను. పోలీసు బారాన్సుపై దాడి వెడలవలెనని పలుమారు తనతో వారు నడిచియుండిరి ఏప్రిల్ 18న తేదిని చీకటిపడ్డవెనుక సహాయరామ్ తన తొకడుమును తొడిగి అనంతసింగుయొక్క చేబి అప్పికె కారులో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు కొంటాయెను. అచట 15 మంది బాలురు ఇవేరితని లోపల ఉడుపు ధరించి వైన భోషి కట్టియుండిరి. సహాయరామ్ గారి గృహమున తన్ను నిలిపి యుంచి పోలీసులైనాలో గుర్తు కన్నడుటకు లేపుచు చెప్పిరి. నిర్ణయించిన రీతిని వారు పోలీసులైనయొద్దకు వెళ్లిరి. పందేమాతరం అతిపులు వినబడి కాగడాలవెల్లుకు కన్నడగానే వారు తైసుల వంక పరుగెత్తిరి. కాపలాపాడు గాములు తగిలి పడియుండెను. అనంతసింగు ఉడుపును ధరించి ఆయుధాగారమునుండి తుపాకుల బయటికికొనివచ్చుచుండెను.తనసమీపముననే ఆయుధాగారపు తాళము బ్రద్దయి చేయబడెను. 5 లేక 6 నిమిషములైనవంటనే అనంతసింగుగారి చేరి అప్పికె కారు నుత్తై, సమ్మెటలను కొనివచ్చెను. తరువాత కొంతసేపటికి, లోకనాథబాబ్ గారిని మరి 20 లేక 25 మందిని ఎక్కించుకొని రెండుయూను కారులు వచ్చెను. దీనికిముందే సహాయరామ్ సాఫలముపైదాడ దాడి జరిగెనని తనకు తెలియవచ్చెను. అందరూ ఆయుధాగారమునకు ముందు సరసగా నిలిచి గణేశ్ ఘోష్ గారి ఆజ్ఞ మేరకు కాల్పురి. స్వదేశరాయిగా రావెనకవచ్చిరి. జలంత్రము దిక్కు

నండి లూయీకాపాకి కాల్పుబడెను. దీనికి బదులుగా తామును కాల్పురి. హిమానుకు పెట్రోలవలన నిప్పుంటున్నెను. ఆపా తిసింగు అతనిని కారులోని కెక్కించుకొని గణేశ్ ఘోష్, నూఖ్ ఆనందగార్లతో వెడలిపోయెను. అందరికీని తూ ఒక చిన్న తుపాకి ఒక రివాల్యరు తోటాలు ఒసగబడియుండెను.

అంబికాగారి నాయకత్వమున అందరూ రాత్రి ఒకటి న్నర గంటకు పోలీసులైనవల వధలివచ్చిరి. దోపలో ఒకపాలము నుండి దోసపండ్లు కొనికొనిరి. రైల్వే కమ్మలు దాటి ఉత్తరమునకుపోయి అచట కొండయందు 19-న తేదియంతయు దాగియుండిరి. రాత్రి వారు బయటికి వచ్చిరి. కొందరు పోయి లాలియారుహోలందు విస్తృతముల కొనితెచ్చిరి పరిసరములన్నియు తనకు తెలిసినవే. తనచేతిలో 5 రూపాయలతోను పెట్టి ఆహారపదార్థముల కొనితెచ్చుచి చెప్పిరి. ఒక లేతుకునుకాణ మందు తాను నోటును చూపుచు. ఒక గృహమునకు తాను పోగానే తన కొరకు పోలీసులు వెదకుచుండిరి తెలియవచ్చెను. తరువాత మరల తాను తన సహచరులను కలిగివలెదను. ఆరెస్టు చేయబడెను.

అనంతలాల్ సింగు వ్రాసిన లేఖ

చిటగాంగు, జూలై 28:—విశూరి కేసులో నిందితుడగు అనంతలాల్ సింగు గారు ఆరెస్టుకలకు పూర్వము లోమ సి గారికి వ్రాసిన లేఖ యిదియని తెలియుచున్నది (ప్రియమైన లోమన్ గారికి జాను 28వ తేదిని నేను మిమ్ము కలిసికొనెదను. అచటనే ఆపుడే నన్ను ఆరెస్టు చేయు అవకాశమును మీరు కొల్పోరని తలంకును. నేనును అందుకు సంసిద్ధుడను. నేను మీకు లొంగిపోవుచున్నానని తలంపకదు. ఒక మానవుడు లొంగిపోలేమి? దిక్కు తోచక తప్పించు కొను మార్గములేక ఆపహాయుడైవుడే మానవుడు లొంగిపోవును. నేను ఇప్పుడు ఆ సహాయుడ నా కాదు. నిత్యముగా కాదు. నన్ను సంరక్షించుకొనుటకు ఆయుధములు కలవు. అవసరమైనయెడల ఖర్చుచేయుటకు విశేషముగా ధనము కలదు. పహాయము చేయువారికి కొడువ లేదు. చెంగాలనందును దానికి బయటకు దేశాంతరములందును తప్పించుకొని బ్రతుకుటకు మార్గములేకపోలేదు. ఇప్పుడు నేను నా స్నేహితులను కలిసికొని ఎంత భద్రముగానున్నాను? కాని మీకు నన్ను ఆరెస్టు చేయుట కవకాశ మిచ్చుచున్నాను. ఎందుకొ తెలియునా? నాచర్యము నేను పశ్చాత్తప్తడనని తలంకురా? కానే కాదయ్యి పశ్చాత్తప్తమనన దిందుకయే నన్నుంటును. ఎవరైనా అధికారులు నన్నిట్లు చేయుచుని బహువంతులైనందుకొకాదు. నాస్వంతవిషయమునకే నేనిట్టి కార్యమునకు గడంచుచున్నాను. ఇట్లు, విశ్లేషనీయుడు.

విప్లవకారుడు అనంతలాల్ సింగు.

(ప్రీ. ప్రె.)

నాదిరుఖానుగారు ఆరోగ్యముగ నున్నారు

బొంబాయి 28:—నాదిరుఖానుగారు కలరా తగిలి ఆస్పత్రు తగ నున్నారనవార్త ఆసత్యమని ఇండియన్ డెయిలీమెయిలు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఆఫ్ఘన్ రాజాగారు మరణితుడు గ నున్నారు. బాదా సాహెబ్ గారి అనుచరులు యెక్కువగనున్న కొహిదురును ప్రాంతములందు యీ వార్త బయలుదేరినందున ఆసత్యమని పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

లిబర్టీ ముద్రణాలయపు ధరావతు స్వాధీనమగుట

శ్రీ స్వాతంత్ర్యోద్యమము, వైదీల విభజనము మున్నగు వ్యాసములను పత్రికలలో వ్రాసినందులకు లిబర్టీ పత్రికలో జూలై 10, 15, 19, 20, తారీఖులందు శ్రీస్వాతంత్ర్యము, వైదీలవిభజనము మున్నగు విషయములను గూర్చి వ్యాసములను ప్రకటించినందులకై 2000 రూపాయల ధరావతు ప్రభుత్వస్వాధీనము చేయబడినదని తెలియజేయుచు ఇండియన్ డెయిలీస్టాఫ్ ముద్రణాలయాధిపతి యగు హేమేంద్రనాథబాగ్ బిగ్గరై నోటీసు జారీ చేయబడినది. ఈ ముద్రణాలయములో లిబర్టీ, బంగబాణి, నబత్ క్రియను పత్రికలు ముద్రింపబడుచున్నవి. (ప్రీ. ప్రె.)

కొవ్వూరు

ఈ గ్రామములో 26-6-30 తారీఖున సాయంత్రం 5 గంటలకు కొవ్వూరు రివ్యూడివిజనల్ ఆఫీసరుగా రైన మహారాజ శ్రీ కె. మల్లికార్జునం బి. యె. గారు సహకారవాడులసభ జరిపిరి. ప్రస్తుత దేశీయందోళనను గురించియు, ఆహారయోధ్య ము వల్లనిరాకరణ పన్నుల నిరాకరణయొక్క నష్టకష్టములను గూర్చి సవిస్తరముగా నుపన్యసిందిరి. ఈ గ్రామస్థులను యితర గ్రామస్థులును చాలామంది సదరు సభకు దయచేసిరి. సభ జనుప్రథముగా జరుపబడెను.

చెదలవాడ గోపీనాథం,

క్రీడకు.

ఆలిపూరు చెరసాలలో నిరశన ప్రతము ముగియుట

కష్టములు తొలగింపబడునని అధికారులు తెలియబరిచిరి

వైదీల కష్టములు తొలగింపబడునని అధికారులు తెల్పుటచే ఆలిపూర్ సెంట్రల్ జైలులో నిరశన ప్రతదిక్షబూనిన ముఖ్యచంద్రబోస్ ప్రభృతులు దీక్షనుమా రని తెలియుచున్నది. కాని యిదేవల నిరశన ప్రతమాని పరచుపదిచిన బులం దమర్ కాంగ్రెస్ నేతగు మరణమునకు తమ సానుభూతి తెలియబరుటకుగాను వారు ఒకరోజు నిరశన ప్రతము గావించుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ జైలులలో నిరశన ప్రతదిక్ష

కలకత్తా, జూలై 29:—ఆహారము వాసలేపండుట వలనను, చోటుచాలక పోవుటచేతను, చాలమంది (సి) తరగతిలో వేయుటచేతను, విచారణలోనున్నట్టియు, శిక్షవిధింపబడినట్టియు వైదీలు 50 మంది జూలై 27 సోమవారమునుండి నిరశన ప్రతదిక్షను ప్రారంభించినట్లు తెలియుచున్నది. వీరిలో బారి సాల్ వాస్తవ్యులగు సతీష్ నేనుగారు ముఖ్యులు. (ప్రీ. ప్రె.)

ఇద్దరినీలి విషమముగా నుండుట

కలకత్తా, జూలై 28:—విచారణ సమయములో ప్రెసిడెన్సీ జైలులలో నుంచబడిన శ్రీయుత సతీష్ నేనుగారు ఈ రోజునూడి నిరశన ప్రతదిక్ష గైకొన నని తెలియుచున్నది. చెంగాల్ దేశములోని విద్యార్థులు యింకను చదువునానని కారణమున వారట్లుచేసిరి. 11 రోజులనుండి యింకా ఆరుగురు కాంగ్రెస్ కాంతిసైనికులు, ‘సి’క్లాసులో వేసిన కారణమున నిరశన ప్రతదిక్ష బూనినారు. వీరిలో రాబీరాద్, మనోరం జన్ పాల్ అనువారి స్థితి చాల ఉపద్రవకరముగా నున్నది.

సిన్హాలో ఘోరమరణము

రోడ్డింజనుక్రిందపడి, దానిద్రైవరు, స్టోకరు చనిపోవుట

సిన్హా, జూలై 28:—విదేశస్థవహర, రాజ్యాంగ వ్యవహార కార్యాలయమునకు క్రిందనున్న కాడ్గోడ్డులో స్ట్రీటులో రాకటి పనిచేయుచుండెను. ద్రైవరు యింజనుకు వెనుకకు నడుపుచుండగా నది మిక్కిలి నేగముగా పరుగిడి, చిన్న గోడయొక దానిని డీకొనెను. ఇది విరిగిపోగా, రోలరు లోతు స్థలములలో పడిపోయి, ముక్కలు ముక్కలుగా విరిగిపోయెను. ద్రైవరును, స్టోకరును ఇంజనుక్రిందపడి, నలిగి చనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసు సారెంటు పాడువబడుట

కలకత్తా సంభవము
కలకత్తా, జూలై 29:—నేటి వర్షాశ్శము ఫోర్డును వికాసియను పోలీసు సారెంటొకడు హావిస్కోలో డ్యు లో కత్తితో పాడువబడెను. ఇందువలన నాకెవీపులో నాలుగం గుళములు లోతుగల గాయమేర్పడినది. బుట్రా బజారులో తన నిత్యవిధులను ముగించుకొని యాతడు లాల్ బకారునంలి పోలీసుల కేంద్రకార్యాలయమునకు మరలు చుండెను. వేగోక సారెంటుతనిని వైద్యకళాశాలపై తికి గొనిపోయిరి. కత్తి లాగివేయబడినదిగాని సారెంటుయొక్క స్థితి మాత్రము యాతురత గల్గించునదిగా నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సిన్హా కాల్యారెయిల్వే

సిన్హా, జూలై 28:—వైల్డెస్ లో బాటచెడిపోవుటల నరైల్వే ములువుగా నడుచుచుండుటలేదు. కేవలకై రైలు బాగుచేయబడును. మోటారుకార్లకు చెలామణి విస్తారముగా నున్నను, కావలసినన్ని దొరకుటలేదు. ఆ. ప్రె.

పన్నుల నిరాకరణము

మల్ఖానగర్ యూనియన్ ప్రజలకు నోటీసులు
మున్సి జంగు, జూలై 25:—చాకిదారు పన్నుల నియ్యదని విక్రమపూరు రాష్ట్రీయ సమితివారు ప్రచారము గావించుచేత మల్ఖాన గర్ ప్రజలు యూనైటెడ్ పన్నులను నిరాకరించి నాజ్ 15 రోజులలోగా పన్నుల నివ్వనిచో చూపి జప్తు చేయునని నోటీసులు జారీచేయబడినవి. ఇప్పటివరకు పన్ను ప్రజలు కట్టలేదు ఈ ఆక్రమ ప్రచారమునకై విక్రమపూరాష్ట్రీయ సమితివారు వ్యాసువ్యులకేమకు సంఘీక ప్రకటించబడునని పందిగా నున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

వాప్తు ప్రకటనము

(రూటరు)

కెయిరో, జూలై 28:—వాప్తు ప్రకటనమునకు తేర్చబడిన ఉపాధ్యక్షులు సహా పాపాగారు సంధికముకేసిరి. ఆ ప్రకటనము కట్టు దెబ్బలున్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము రాజ్యాంగ విధానమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినది. పార్లమెంటు మొగమును జూచుటలేదు. (పార్లమెంటు నెత్తివేసిరి.) ప్రస్తుతమును సాగుచున్న ప్రభుత్వము నిరంకుశ ప్రభుత్వముగ నున్నది. ఇప్పుడు పాలనమున తేయుచున్న ప్రభుత్వమునందు మనకు నమ్మకము లేదని తీర్మానించుచు, ప్రజలనుండి పన్నులను జూరాలుచేయుట కధికారములేదు. ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రభుత్వమును సాగించుచున్నపుడే ఈ పన్ను లివ్వబడును. ఈ ప్రకటనమును ఈజిప్టులో నన్ను ప్రకటించరాదని నిశ్చయ పాపాగారు ఇచ్చడన్న ప్రధానామాత్యుడు నిశ్చయించెను.

నిన్న సాయంత్రము పోలీసువారు కిడిస్టు క్లబ్బులో ఈ ప్రకటనములు దొరికినవి. మోయిని పరిశోధించిరి కాని వ్యర్థప్రయత్నమైతి.

పార్లమెంటు ఈవారంతమున

ఆపుజేయబడును

మరల అక్టోబరు 20 వ తేదీన గూడును

(వైర్లెస్)

రెగ్గి జూలై 28:—యుద్ధమొనరిన పరిణామము ఎన్నడును పార్లమెంటు సాగలేదు. 18 నెలలు పార్లమెంటు సమావేశమైనది. ఈవారంతమున పార్లమెంటును ఆపుజేతురు. రాబోవు కొద్దిరోజులలో ఈ పార్లమెంటు కాలములోనే ఎన్నియో సంగతులు ఆమోదమును బడయవలసియున్నవి. ఈజిప్టు రషియా విషయముగూర్చి ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షులు చర్చించుచుంటున్న రేపు విదేశాంగ మంత్రియను ఆలోచించెదరు. పార్లమెంటును ఆపుటకు ముందు సార్వభౌమము కొన్ని చట్టములకు తన సమ్మతి చెల్లుతును. ఇందులో బొన్సుచట్టముగూడ ఉండును. రోడ్డుచట్టముగూడ ఒకటిగ నుండును.

ఈ రెండుచట్టములను గత అక్టోబరుమాసమునండి ఈ పార్లమెంటు దృష్టి నాకర్చించుచున్నది.

పార్లమెంటు మరల అక్టోబరు 28 తేదీని సమావేశమగును.

క్రాంతివాదముల కార్యక్రమమును దెబ్బ పు రాజాగారి యువస్వామ్యమును ప్రకటించెదరు. ఈ నెలవులలో మంత్రులు సామ్రాజ్యసభకై సంకీర్ణముగ నుండుటకు ప్రయత్నములలో నుందురు. సామ్రాజ్యసభ నెత్తెంబకలో జరుగును.

భారతదేశ రాండుటేబిలుసభ అక్టోబరులో ప్రారంభమగును.

యువరాజు బ్రునెల్సుకు నేడేను. ఏంటర్ప్రైజువాజిలో జరుగు శతవాత్సవిక ప్రదర్శనమును జూచుటకు బోవుచున్నాడు. శేషటియదయమున ఆర్ 100 విమానము కనడాకు బయలుదేరునట్లు.

రాబోవు జాతీయమితి అనెంబ్లినభ

ప్రధాన బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

(వైర్లెస్)

రెగ్గి జూలై 28:—రాబోవు జాతీయమితి అనెంబ్లినభను ఆర్యుల హెండర్సన్ విలియం గ్రాహంను సీనియ ప్రభువు గారు ప్రధాన బ్రిటిషు ప్రతినిధులుగా ఏగెదరు. నూనెకాలానెన్సు కన్య, డబ్బుకాగారు హ్యూలెట్ సతి రోడ్కా బక్లెన్, నోయిలు బేకరుగారుగూడ సహాయ ప్రతినిధులుగా బోవుదురు.

ఇటలీలో భూకంపము

(రూటరు ప్రత్యేకతంతి)

ఆలివెనో, జూలై 28:—భూకంపముచే బెబ్బలు తగిలినవారిని ఆస్థానకలకలముల కంపుచున్నారు. ఆ ప్రాంతములందు కాపుర ముండువారును, సహాయము చేయవచ్చినవారిని మాత్రమే భూకంపము కల్గినచోటును ఉండనిచ్చిరి. ఇటలీ రాజ రాజధానికి పుగళిసాడు.

ఈజిప్టు కల్లోలము

ప్రాత ఖైదేవు కారణముట

(రూటరు)

లండన్, జూలై 28:—ఈజిప్టు కల్లోల కంకణము కారణము ప్రాత ఖైదేవు గారే అని యాచుచున్నారు. వరల రాజ్యమును గడించుట కిదిదే ఇట్లు కుట్రబున్ను చున్నాడనుచున్నారు. కొందరు కార్మికపక్షసభ్యులు దీనిని విశ్వసించుచున్నారు గాని పత్రికలు ఈ వాదమును నిరాకరించుచున్నవి.

రాండుటేబిలుసభ

కామన్సునభలో ప్రశ్న

(రూటరు)

లండన్, జూలై 28:—రాండుటేబిలుసభనుగూర్చి యడిగిన ప్రశ్నకు కామన్సునభలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు బ్రిటిషు ప్రతినిధుల పేర్లను ఇంగ్లండు చెలుపజాలనని చెప్పు గారనిరి. కాని పార్లమెంటు ఆగట్టు మొదటి తేదీకి ముగియుటకు ముందు గానే ఒక ప్రకటనమును గావించెద మనిరి.

మారప్రాచ్యదేశము

వర్తకవిచారణ సంఘము

(రూటరు)

లండన్, జూలై 28:—మారప్రాచ్యదేశముకు బోవ నన్న వర్తకవిచారణసంఘము ఇండియాకు బోవలెదనియు అవసరమునో ఇండియాకు ఇంకొక సంఘమునంపు విషయమై ఆలోచించెద మని కామన్సునభలో గిల్లెటు గారు సర్ గ్రాన్టన్ డోయిలుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

భారత రాజ్యాంగవిధానము

పార్లమెంటు సమిష్టి సమావేశములో ఆలోచించెదరా?

(రూటరు)

లండన్, జూలై 28:—రాండుటేబిలుసభలో ఆమోదించబడిన తీర్మానములను పార్లమెంటువారు ఆంగీకరించుటకు ముందుగ పార్లమెంటు సమిష్టి సమావేశమున దలిపెదరా యని బిల్టర్స్ ప్రభు వడుగ చెప్పు గారిట్లు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి—గత అక్టోబరులో న రోజాన్ నై మ్ క మాగ్నోవాల్లు గార్లకు జరిగిన సంభాషణ ప్రకారము రాండుటేబిలుసభలో తేలిక నిర్ణయమును పార్లమెంటుకు అందజేయుటకు ముందుగ పార్లమెంటు జాయింట్ కమిటీకి చెబుటలేదు ఉచిత మనుకొనిరి. రాండుటేబిలుసభ ఫలితము తేలునరకు మొదట అనుకొన్న పద్ధతిని మార్పుట లేదాయన విషయమున ప్రస్తుతము ఆలోచించుటకు అవసరము లేదనిరి.

పిరావురం

26 జూలై 1930:—నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు హైస్కూలును కెయిరుగన న్న గాంధీ మైదానమున దొక బ్రహ్మాండమైన బహిరంగసభ జరిగినది. సభకు సుమారు 4000 జనము వజరయిరి. డాక్టరు కల్లూరి వెంకటసుబ్బారావు గారధ్యక్షత వహించిరి. కాకినాడ నండి శ్రీయత చెలికాని రామారావు గారు, శ్రీమతులు బులును భద్రమ్మ (సాంబమూర్తిగారి భార్య) పాఠశ్రాధి వెంకటరమణమ్మ, వంకాయల సత్యరాజేశ్వరిగారలు ను విచ్చేరిరి. ప్రచారకులు గ్రామమంతయు స్వరాజ్యకీర్తనములు పాడుకొనుచు నూరేరిరి. సభ సరిగా 6 గంటలకు ప్రార్థనతో ప్రారంభింపబడెను.

అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమున స్వరాజ్య నిర్వచనము చేయుచు, ఖద్దరుతత్వము, వద్యపానపేద్రము, రాజభక్తి, దేశభక్తి, బొంబాయి రాజధానిలో ప్రస్తుత పరిస్థితులు, మున్నగువానిని గురించి విపులముగ దీర్ఘముగ నుమారుకొక గంటవరకు ముచ్చటించిరి. సభ్యులను అనేకవిధముల హెచ్చరించుచు ఖద్దరుదీక్ష గైకొనవలసినదనిన్ని ఆగట్టు 4 వ తేదీని జరుగబోవు కల్లుపాటలు పాడవద్దనిన్ని ప్రబోధించిరి. వీరి ఉపన్యాసముచే సభ్యులలో చాల కదలిక కలిగినది. పురజనులందరు డాక్టరుగారి సేనుగరించి మిగుల కొనియాడుచున్నారు. కలవాల వెంకటరమణమ్మ, సత్యరాజేశ్వరి, రామారావు గారలు లాఠీప్రయోగమును నిరసించుచు స్వశిరయోగ్యమును గూర్చి మాట్లాడిరి. అధ్యక్షులతో, వక్తలకు ఎందములతో సభ సరిగా 8 గంటలకు ముగింపుకాబడినది.

(ఒక విలేఖరి.)

దక్షిణాగ్రామ జిల్లా

ఆదిద్రావిడ సమావేశము

ఆదిద్రావిడులకు 'ద్రావిడన్' పత్రికా

సంపాదకుల హితవు

చిదంబరం, జూలై 28:—చిదంబరమునకు సమీపము ననున్న కాట్టుమున్నానదిలో రా. సా. మునుస్వామిశేగారి యధ్యక్షతన దక్షిణాగ్రామ జిల్లా ఆదిద్రావిడుల ప్రత్యేక సమావేశము నిన్నటి దినము జరిగెను.

ఈ సమావేశముయొక్క ప్రారంభోత్సవమును గావించిన 'ద్రావిడన్' పత్రికా సంపాదకులు జే. ఎన్. కన్నప్పయ్యగారు ఆదిద్రావిడులకి క్రిందిపాత బోధన గావించిరి:—ఆదిద్రావిడులు తమ యాధికారతనము నభివృద్ధి పరుచుకొనవలయును. తమ మున్ను జాతుల మనివారు నుడువరాదు. తమిళ తలల ట్టు వర్ణించుటకు నువారు సమ్మతించరాదు. జన సామన్యముయొక్క ధనముతో నిర్మింపబడినరోడ్లు, నూతులు, తటాకములు, పాతకాలులు కళాకాలులు మున్నగువాని నువయోగించుకొనటకు వారెట్టి ప్రతిబంధకములను లేనివాళ్ళులను తమహక్కుగా కోరవలయును.

ఆహ్వాన సమాధ్యక్షులను, స్వామి సహజానందాగారు, నిమ్మకాతుల యధ్యక్షులై కె. మిరాసిదారులు (భూస్వాములు) వ్యాయపూర్వకముగా తోడ్చుచుండుటను శేర్మొనిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

తమ అధ్యక్షోపన్యాసములో మునుస్వామిశేగారి క్రిందియభిప్రాయముల వెల్లబెట్టిరి:—తమహక్కులను సంరక్షించుకొనుటకును పెంపొందించుటకును ఆదిద్రావిడులు వారిసంఘ మంతటితరపున వ్యవహరింపగల సంస్థయొందును గల్గియుండవలయును. బ్రిటిషు సామ్రాట్టు నెడలను, వారిచే నియమింపబడిన ఆధికారాలయెడలను ఆదిద్రావిడులు భక్తితో మెలగవలయును. తమ హక్కులకోరకు మత్రము వారు పోరాడునునే యుండవలయును.

రాండుటేబిలు సభకు ప్రతినిధి

రాండుటేబిలు సమావేశమునకు ఆదిద్రావిడుల ప్రతినిధిగా సమావేశాధ్యక్షులను నియమింపవలయునని కోరుచును, రాజభక్తిని ప్రకటింపుచును తీర్మానములు గాంపపబడెను.

ఈ సమావేశము ముగిసినకొంతసేపటికి మద్యపాన నిషేధ సమావేశమొందు జరిగెను. మద్యపాననిషేధ ప్రచారముకోరకై నింకనూ కొంతమంది ప్రచారకులనుగా నియమింపవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు తీర్మానము గావించబడెను. అ. వె.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి

క్రొత్తయుణము

11 కోట్లరూపాయలు ప్రోగగుట

కలకత్తా, జూలై 28:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన క్రొత్త రూపాయి యుణమునకు ఈ నెల 28-వ తేదీ నాటికి 11 కోట్లు కనకలయినట్లు కరెన్సీ కంట్రోలర్ గారు తెలుపుచున్నారు. (అ. వె.)

బొంబాయి

"రివోల్టు" సంపాదకుని అరెస్టు

బొంబాయి, జూలై 28:—నవయానభారతసభ వారి తరపున ప్రతినెలము ప్రకటింపబడుచున్న "రివోల్టు" పత్రిక సంపాదకుని నేడు రాత్రి అరెస్టుచేసిరి. (శ్రీ. వె.)

విద్యార్థులను డిస్మిసుచేయుట

బొంబాయి 28:—బార్తూన్యూ హైస్కూలు విద్యార్థులు బహిష్కరణవారమునందు పాతకాలు రాని దినములగుగూర్చి అటెండెన్సు రిజిస్టరులో హాజరు దినములు అని వ్రాయటచే ప్రెసిసిపాలుకి కోపము వచ్చి కుమారణ కోరకున్నచో పంపి వేయుదునని తెలిపించెను. వారు కుమారణ కోరనందున డిస్మిసు చేసెను. (శ్రీ. వె.)

సహకార ప్రచారము-ఒక సవరణ

మీ 26-7-30 తేదీగల దినపత్రిక 17-వ పేజీలో "ఏలూరు లెల్లాకా సహకార ప్రచారము" బొంబాయి నారాయణరావు అను పేరుతో ప్రచురించినవ్యాసము నేను చూచినాను. నారాయణరావు నా కుమారుడు. వయస్సు 16 సంవత్సరములకురవాడు. అందులో వ్రాసినసంగతులు నా కుర్రవానికి యేమియు తెలియవు.

బొంబాయి అప్ప. స్వామి

కర్నూలు నగర విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిశాల

గౌ. హెచ్. జి. స్టోక్స్ గారి యువన్యాసము

కర్నూలు నగరమునకు విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ చేయుటకు నిర్మింపబడిన ఉత్పత్తిశాల పవర్ హౌసునందలి యంత్రములు పని ప్రారంభించుటకు గాను ఉపక్రమణోత్సవము గౌ. హెచ్. జి. స్టోక్స్ (మద్రాసు గవర్నమెంటు ఖజానా కాళామంత్రి) గారిచే జరుపబడినది. స్టోక్స్ గారు యీ ఉపక్రమణోత్సవసందర్భమున యీక్రిందిరీతిగా నుపన్యాసించిరి.

నాకును నాభార్యకును మిగుల సత్విన సపర్యలకు నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను. 12 సం॥ముల క్రిందట మిజిల్లాలో నేను ఉద్యోగముచేసియుండినందున నన్ను మిగుల జ్ఞప్తియందును కొని యీ శుభకార్యమునకు నన్ను హాజరుచేయుట నాకు సంతోషకరముగానున్నది. మిజిల్లాలో నేను కలెక్టరుగానుండి పనిచేసిన దినములే నాకు విరమణజీవితములై తలచినప్పుడెల్ల సంతోషవాయికములై యుండును.

కర్నూలు నగరములో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిశాల యొక్క కట్టి నిర్మింపబడినదన్న దని నాకు తెలిసినపుడు విస్మయపడితిని. ఎందువల్లననగా ఇదివరకు నీళ్లపంపు ఇంజనులు ఏర్పాటు చేసి మ్యూనిసిపాలిటీవారు చాల అవసరపడియుండిరి. నా ప్రాతన్నీ హితులును, అప్పుడు చేర్చెడి నుండిన రావుబహదూరు యన్. వి. నరసింహారావుగారును ఇదంతయు ఎరిగియే యున్నారు. ఆయింజనులు ఇవ్వకులనాటినుండియు పనిచేయుచుండెను. కాని, ఆయింజను సమర్థముగా పని చేయుచు నే యుండెను. క్రొత్త యింజనును ఏర్పాటు చేయవలెనని ఎంత ప్రయత్నించినను, ఆయింజను ఇంకను కొంత కాలము పనిచేయుటకై అయ్యర్థాయము హెచ్చింపబడినది.

ఈ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి యంత్రప్రతిష్ఠాపనాప్రచారకను అంచనా లెక్కలను మీరు వివరించి యున్నారు. కాని యీయంత్ర ప్రతిష్ఠాపనయొక్క సామర్థ్యము సాఫల్యము పరీక్షించుటకుగాను ఇంకొక్క వాయిదా గడచిన ఏనుట లెక్కలను పరీక్షించవలెను. త్వరలోనే ఇవంతయు విశదము కాగలదు. విద్యుచ్ఛక్తి సేవనలు దీపములు కర్నూలు నగరమునకు అవసరమైనట్లుగా ఇంకొకచోట అవసరము అంతగా కన్పించదు. సాగుకు మూడు నెలలు అత్యంతోష్ణకాలము ఈ కర్నూలు నగరమునందు కన్పించును. కాబట్టి విద్యుద్విద్యుత్తు మరయు ఈ నగరవాసులకే ఎక్కువ అవసరము. కాబట్టి యీ నగరవాసులకు విద్యుత్తు సౌకర్యాన్ని అభ్యుదయము ప్రజల యందు పెంపొందించవలయును. ఇందువల్ల ప్రజల కష్టసహకారములు ముఖ్యసాధ్యములగుటయేగాక మీ పెట్టుబడిధనమునకు మంచి ప్రతిఫలము రాగలదు. ఎక్కువవిరివిగా మీయంత్రాగార వ్యాపారము సాగినయెడల కష్టసహకార్యతో నిర్వహింపసాగ్యమగును. ఎక్కువలభ్యము కన్పించును.

పూర్వకాలములోవలె కర్నూలు నగర విద్యుత్తు తుంగభద్రానదీతీరముందు మారుమూల దుర్గమముగా నుండుటలేదు. ఒక వైపున నైజామురాష్ట్రమునకు రైలు మార్గము వల్ల అనుబంధింపబడియున్నది. ఇంకొక వైపున ఉత్తర హిందూస్థానమునకు రైలు మార్గమును కలిగియున్నది. నేరొకవైపున జెంగూరునకు రైలుమార్గ సంబంధము కలిగియున్నది. దూది పంట హెచ్చుగాగల ప్రాంతముగుటచే దూది ఏకడి మరల ఫ్యాక్టరీలు విస్తరిల్లి వ్యాపారమునకు ఉనికిపట్టు అగుచున్నది.

ఇచట ఉత్పత్తిశాలకు విద్యుచ్ఛక్తి గృహముల దీపముల కొరకే గాక ఫ్యాక్టరీలు నడిపించుటకు గూడ సప్లయచేయబడును. కాబట్టి యీ మ్యూనిసిపాలిటీవారు దూరదృష్టితో విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటును చేయుచుండ గోరెదను.

ఈ నగరములో ఫ్యాక్టరీల అభివృద్ధిని వ్యాపారాభివృద్ధిని మంచి యవకాశము కలదు గనుక యీనగరమున పెంపొందించి విస్తరింపజేయు విషయములో నే నొక సలహా చెప్పదలంచితిని.

ఈ పట్టణమునకు రెండు వైపుల నదులును, ఒకవైపున కాల్యాయను కలవు. అందువల్ల పట్టణము విస్తరించుటకు ఈ యొక్క నిరోధములుగా నున్నవి. ఉత్తరపువైపున తుంగభద్ర నదునకు విస్తరింప జేయవచ్చును. పడమటివైపున కర్నూలు కడప కాల్య కలదు. హిందీనది యింకొక వైపున కలదు. ఈ మూడునదుల మధ్యస్థప్రదేశమే నగరమును విస్తరింప జేయుట కనుకూలముగా నున్నది.

ఫ్యాక్టరీలనుమాత్రము కాకుండా కానలియొడ్డుననే నిర్మింప కులసియున్నది. అనగా బల్లారిరోడ్డు వెంబడిని కట్టుచుండవలయును. ఈరీతిగా కట్టుటవల్ల రైల్వేస్టేషనునూడ అందుబాటులో నుండగలదు. ఫ్యాక్టరీల కలవరము నగరవాసులను బాధింప జూరదు.

1 శేరు రూ 1-12-
5 శేరు రూ 7-8-0

సాలాషిశ్రీసంజీవి.

(రిజిస్టర్డ్) 1 1/2 శేరు రూ

84 చెల్లె దినములు ఆవు నీయి కలిపిన లేవ్యము. మేహవడలకు సవాయి, స్త్రీల కునుమ వ్యాధులకు ఆమోఘము. దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుక్కనవ్వుము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ. జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోరు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరువాయ నూలురకమున్న నూతనమగు పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. కాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుదు. 182-2

యల్. కె. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు దివులివ్యాపారం, మహల్షిధి, మధుర.

లెటినము, వరము లెటినము

రక్త శోధ

శోధ

Deschiens' syrup

శిశువుల ఆహారము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులు ఆమోదించినది. రెప్పిచ్చు, తాళి, తొక్కిన తొక్కిన, గురువెందుల, ఎక్కువ యుక్తి.

నేను పురనిర్మాణవిద్యలో ప్రవేశించిన కాను. పుర నిర్మాణవేత్తయొక్క సలహాను యీ విషయములో స్వీకరింప వలెను.

నాకు కర్నూలు నగరమునెడల గల అభిమానముచే ఇంత దూర ముపన్యసింది మీకు శ్రమయిచ్చితిని. ఇంతటితో నా యువన్యాసము విరమించి మీ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిశాల యంత్రములపని ప్రారంభించుటకై ఉపక్రమించుచున్నాను.

శ్రీ కస్తూరి దేవి విద్యాలయము-నెల్లూరు

వై విద్యాలయ సహాయార్థము మహారాజు విక్టోరియా హాలులో చెన్నపురి ఆంధ్ర మహాసభవారిచే 9-8-80 శని వారము సాయంత్రము 6 గంటలకు తులాభారము 10-8-80 ఆదివారము సాయంత్రము కృష్ణరాజుభారము ప్రదర్శింపబడును. ఖచ్చులుపోను విగిలిన ద్రవ్యము విద్యాలయమున కొసంగ బడును. తులాభారములో శ్రీ స్థానం నరసింహారావుగారు తెనాలి, సత్యపాత్రధరించి సాయమునర్చుటకు దయతో ఆంగీకరించివారు. రాయభారములో శ్రీకృష్ణపాత్రను బెల్లంకొండ నుబ్బరావుగారు బి. ఎ. బి. యల్ ప్రదర్శించురు. కాన ఎల్లరును మా ప్రదర్శనములకు విచ్చేసి స్త్రీవిద్యార్థివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

కె. వి. రాఘవాచార్యులు
అధ్యక్షులు.

పల్నాడు తాలూకా-గుత్తికొండ

21-7-80 తేదీని మా తాలూకా తహసిల్దారుగారైన మ-రా-శ్రీ పి. గోవిందరాజులనాయుడుగారు సాయంత్రం 5 గంటలకు ఈ గ్రామంలో రాజభక్తి సభ సమావేశపరచివారు. సభకు నుమారు 200 మంది వచ్చివారు. బ్రిటీష్ వారు యీ దేశమునకు వచ్చినప్పటినుండినీ వారు దేశమునకు చేసిన మహా పకారములను గురించిన్నీ వారియొక్క శక్తిసామర్థ్యములను గురించిన్నీ చెప్పి, ప్రజలు రాజానందు మాపవలసిన భయ భక్తులను పురాణములయందుండి ఉదాహరణములతో చెప్పి వారు, ఆసహాయోద్యమమునలనిచేడుగులను గురించి వివరముగా ఉపన్యసించివారు.

అక్కి-రాజు సీతాకాంతము.

అమృతలూరు-(శిక్షలు)

18-7-80 తేదీన శ్రీయుత గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరి గారికి తెనాలి శ్రీ విజయలక్ష్మీ మేజిస్ట్రేటుగారిచే ఒక సంవత్సరం కఠినశిక్షయు 'సిక్నాసు'ను ఇవ్వబడి నాటి రాత్రియే రాజమండ్రి గొంపాబడిరి.

24-7-80 తేదీన శ్రీయుత గరికపాటి సత్యనారాయణచౌదరి 2. శరణు అప్పయ్యచౌదరి 3. పరుమారు కృష్ణ నందంబాదరి 4. ముమ్మసేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి 5 ఈ మని నరసింహాశ్రమిగార్లకు తెనాలి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు 17 శేక్స్ ప్రకారము 6 మాసములు కఠినశిక్షయు నీ తరగతి ని విధించి నాటిరాత్రియే రాజమండ్రి నెంట్లో జైలునకు గొంపాబడిరి.

ఇప్పటికి ఈ గ్రామవాసులలో నిర్బంధభావమునకు గురియై కారాగారవాస మనభవించుచున్న కాంటిస్టెబులు ఇరువదియగురు.

(పురవాసి).

నెల్లూరుజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు డైరెక్టరుకు నోటీసు

నెల్లూరు, జూలై 28:—కోపూరు కోఆపరేటివ్ యూ య్ ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషను, నెల్లూరుజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు డైరెక్టరునకు శ్రీయుత దూమాటి మల్లాదిగారిపై ఆయన తన బావమరది శ్రీయుత బొమ్మ శేషారెడ్డి (4ల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు) గారికిని, ఇతరులు కొందరికిని ఆరిగ్య విచ్చేసను నేరమునకై 157 సెక్షను అనుబంధపడినది. 30వ తేదీనాడు కేసు విచారణ జరుగును. (ప్రీ (వె)

ద్రవిడరాష్ట్రము

సాతూరు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ

కార్యదర్శి అరెస్టు

విరూప్ నగర్, జూలై 28:—సాతూరు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత దాక్తరు నుబ్బరాజు పాండులుగారిని 107 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేసి వెంటనే కేసు విచారణకై ఆయనను శ్రీనిధిపుత్రురకు తీసికొనిపోయిరి. నేడు సాయంత్రము విచారణ జరగవచ్చును. (ప్రీ (వె)

లాక్షల్లిపు సభలో నా ఉపన్యాసము:

ఖడ్గరు పట్ల అభిమానము

పొలకొల్లులో ఈ నెల 18 వ తేదీన జరిగిన లాక్షల్లి సభా విషయములు "ఒక విలేఖరి" మీ పత్రికకు వ్రాయగా మీరు ఆ విషయములను ఈ నెల 22 వ తేదీ పత్రికలో ప్రచురించి, యున్నారు. అందు నా ఉపన్యాసము గురించి కొన్ని సంగతులు వ్రాయబడినవి. ఆవి సరిగ వ్రాయబడియుండలేదు. ఈదిగన నా ఆనాటి ఉపన్యాససారాంశమును క్లుప్తముగ ఇచ్చుచున్నాను దయతో ప్రచురించగలరులకు కోరుచున్నాను:—

ఖడ్గరు ధారణలు అవశ్యకతలనుబట్టి చెప్పినాను. ఖడ్గరు వేరుటకు నాలుగు కారణములు చెప్పితిని:—(1) దేశ వైశిష్ట్యము (2) జిల్లాబోర్డు తీర్మానము (3) ఖడ్గరుయందు నాకుగల అభిమానము (4) సేన, రూరలు నూపరులైన జరగ ప్రజల మధ్య తిరుగు వలయును గాన ప్రజల ఆనందమును బడయుటకు వారిప్రేమ గౌరవములు ఖడ్గరునందు లభ్యమైయున్నట్లు నా అనుభవముల తేలును కొనిన వాడనగుచేతను.

(2) రాజభక్తి లేనివారు కాంగ్రెసులోనూడ కానరాదు. కాని కానరానిక్రమమువల్ల రహస్యంలోవలె కొందరికైనను అట్టి పద్ధతులు అమలునకు తేవలయునన్న ఆశలు జరించవచ్చును. అందుమూలమున లక్షాధికారి భిక్షాధికారి కావచ్చునేమోనని నాకు భయముగనన్నది కాననోల్లంఘనము రాజభక్తికి వ్యతిరేక మని సేననుకొనుచున్నను పెద్దలవారు ఎందులకు దానిని అవలంబించినారో తెలుసుకొనట నాకు దుర్లభముగా నున్నందున సేన దానిని ఖండించబాలను.

(3) కాంగ్రెసులోగాని, జప్తినుపాల్చిలోగాని మరియే యికిర ర జతీయపార్టీలోగాని నాకు సంబంధములేదు. స్కృతులు ప్రసిద్ధులనుబట్టి దైవము, ప్రభువు, దేశము అను నీమూటిని నమ్మి ఇందు ఎవ్వరిపట్లగాని వీదోషమును చేయక సంపదించుటయే నాధర్మము.

ముత్యాల వీరాస్వామి

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

పాటలు

నిన్న 26-7-30 తేదీ కల్లు అంగళ్ల వీలము నెల్లూరు తాలూకా ఆఫీసులో జరిగినది. 44 అంగళ్లలో 7 అంగళ్లను మాత్రమే పాడివారనియు తెలియచున్నది. ఈ సందర్భము లో వి. శారాయణరావు, కనుమూరు చంద్రా రెడ్డిగార్లను అరెస్టు చేసినారు.

భారతకాననసభ

నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాలపక్షమున భారతకాననసభకు శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారు యం. ఎ. (వి. ఆర్. కాలేజీ ప్రెసిడెంట్) నిలిచెదరు.

క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టు

నెల్లూరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు తిరుమూరు కృష్ణారెడ్డి, రిమ్మిరెడ్డి రమణారెడ్డిగార్లకు కాంటిన్యెన్సలలో నున్నారను సేరమునైన నాలుగు మాసముల కఠినశిక్షను 20 రూపాయలు జరిమానాను చెల్లించకపోయినచో మరి ఒక టిన్నరనెల శిక్షను విధించిరి.

అల్లూరులో సోదాలు

కోపూరుతాలూకాలోని అల్లూరుగ్రామమున అల్లం పొటి రమణారెడ్డిగారి గృహమును పోలీసువారు సోదాచూచి రలు. ఏమియు దొరకలేదు.

ప్రెస్ ఆర్డినెన్సు 131 కాదు 132

ఆస్సెంబ్లీలో హోంమెంబరుగారి స్టేటుమెంటు మొత్తము 181 పత్రికలపై ఆర్డినెన్సు అమలు జరుపబడినది - అని ఆంగ్లపత్రికలో కలదు. అందులో మదరాసుపత్రికలో నెల్లూరులో "రామకృష్ణప్రెస్"నకు ధరావత్తు కొరబడినది. యిది ఏలూకో కనుపించలేదు. ఇది చేసినయెడల 182 అగను.

మార్పులు

శ్రీయుత ఒకగంటి రామచంద్రయ్య,
1. ఎనమండ శివకామయ్య,
2. అల్ల బాలకృష్ణారెడ్డి గార్లను
నెల్లూరు జైలునుండి తంజావూరు జైలులకు పంపినారు.

భీమవరపు శేషప్పనాయకుగారిని చింతలపాలెం గ్రామ పాను 49 మరియు యెద్దరిని నెల్లూరు జైలునుండి నెల్లూరు జైలు లకు పంపినారు.

వెంగోలను

(ఒకవిలేఖరి)

జూలై 28:— యీనెల 21 వ తేదీ సాయంత్రము తిర్య్యూరు తాలూకా పంచాయతీల ఆవరణ ఆర్డెనె జరగరైన డాక్టరు శంకర నరసింహారావుగారు వెంగోలను గ్రామంలో పంచాయతీని స్థాపించుటకుగాను బోర్డునుగూడలో పంచాయతీ ఎన్నికలు జరిపిరి. నూరురు 200 మంది గ్రామములు హాజరయి ఎట్టిపాటిలేకుండగనే ఏ మిల్లిమంది పంచాయతీ మెంబర్లను ఎన్నుకొనిరి. ఆర్డెనె జరగరైన శంకర నరసింహారావుగారు పంచాయతీలు వాటి యొక్క పునయోగముల గూర్చిని అందు విషయములో ప్రభుత్వమువారు యిచ్చుచున్న ధనహాయకును గూర్చిని వివరముగా గ్రామ స్థలను బోధపడునట్లుగా చెప్పి ప్రజలందరును రాజభక్తి కలిగి యుండవలెననికొరిరి. పంచాయతీదార్ల ఎన్నికలు పూర్తి అయిన తరువాత ప్రెసిడెంటు ఎన్నికనుగూడ జరిపించిరి. అందు వెంగోలను జమీందారుగారి కుమారులైన శ్రీయుత తోలేటి పురుషోత్తమరావుగారు ఏకగ్రీవముగా పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి. మహానదిదినము పుడయము కి గంటలకు పంచాయతీ మీటింగును ఆర్డెనె జరగరారు జరిపించిరి. అందు యిదివఱలో యీగ్రామంలో పున్న గ్రంథాల యమును పంచాయతీ వారికి జమీందారుగారు విప్పగించి ప్రభుత్వమువారిని యీ గ్రంథాలయమున నిర్మించేయటకుగాను గ్రాంటు యిప్పించవలసివడిగా కొరమూ తీర్మానమును పాఠ్యము చేసి కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి పంపిరి.

వెంగోలను, జూలై 28:— ఈ నెల 28 వ తేదీ రాత్రి 7 గంటకు తిర్య్యూరు తాలూకా పంచాయతీల ఆవరణ ఆర్డెనె జరగరయి డాక్టరు శంకర నరసింహారావుగారు వెంగోలను జమీందారుగారి దివాణంలో ప్రభుత్వ సహకారసభ ఏర్పాటుచేసిరి. ఈ సభకు వెంగోలను యస్టేబు జమీందారులయిన శ్రీయుత తోలేటి శ్రీరామనందరావు జమీందారుగారు అధిపత్యమువహించిరి. ఈసభకు తిర్య్యూరు తాలూకా డిప్యూటీ తహశీల్దారు ద్రోణరాజు రామమూర్తిపంతులు ఎం. ఎ. గారున్ను బెజవాడ కో ఆపరేటివు సొసైటీల యస్పెక్టరు డి. నుండరంగారావు నుంపెంగోలను యస్టేటు జమీందారులు శ్రీయుత తోలేటి శివరామకృష్ణ ప్రసాదరావుగారున్ను తోలేటి మూర్త్యవారాయణ మూర్తిగారున్ను యింకా గ్రామములు నూరురు 400 మంది రహితులను హాజరయిరి. ప్రధమములో డాక్టరు శంకర నరసింహారావుగారు బ్రిటిషు పరిపాలనాలాభములనుగూర్చి మాటలాడుచూ ప్రస్తుత కానకరస్కారము భావ్యము కాదని నడిచి రాజభక్తి కలిగియుండవలెనని చెప్పిరి. అనంతరము డి. నుండరంగారావు తోలేటి మూర్త్యవారాయణమూర్తిగారున్ను పై విషయములనుగూర్చి వివరముగా చెప్పిరి. తరువరి శ్రీయుత శివరామనందరావుగారు బ్రిటిషు పరిపాలనావిధానము బాగున్నదనియు రహితులకు కావలసిన సౌకర్యములు ఎల్లప్పుడు ప్రభుత్వమువారు చేయచున్న యున్నారనియు యింకను ఎక్కుడు సౌకర్యముల నిచ్చు విషయము ఆలోచించుచున్నారనియు పు ష్పాపన్న మొదలైన విస్వాయముగానే పుష్పవనియు యీ ప్రస్తుత రాజకీయ ఆందోళనలో తమప్రజలు జోక్యము కలగచేసికొనట ఎంతమాత్రము మంచివికాదనియు నుడిచిరి. తరువాత శంకర నరసింహారావుగారు అగ్గట్టునకింకనను లభించుచు ప్రజలు అందరను రాజభక్తి కలిగియుండుటమేలని నడిచి అప్పటికి రాత్రి 11 గంటలకుచే సభను విరమించిరి.

తణుకు

దివి 26-7-30 తేదీ ఉదయము 11 గంటలకు శ్రీయుతులు 1 అల్లూరి నరసింహారాజుగారు (పెనుమండ్ర) 2 చెవూరి నుండరరామరాజుగారు (పెనుమండ్ర) 3 పెనుమత్త సుబ్బారాజుగారు (గోపేరు) 4 పున్నంరాజు వెంకటదుర్గారావు (నీతానగరం) పెనుమండ్ర వాస్తవ్యులు ముగ్గురు వారింటియందు కొన్ని విదేశీవస్తువులను బహురుండు దహనముచేసి, విదేశీ వస్తువు దుకాణముల యొద్ద పికెటింగు చేయుచుండిరి. నీతానగరవాస్తవ్యులు పున్నంరాజు వెంకటాపుగారు మాడా వాలంటీయర్లలో చేరిరి. అట్లు నలుగురును పికెటింగు ప్రారంభించి ఘూరు 1 గంట తరువాతను పోలీసు సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగారు వారందఱును తీసుకొవచ్చి వాలంటీయర్లకు కనబరచి అరెస్టుచేసి తీసుకుని వెళ్లిరి. ఈ రోజుననే నాలుగు గంటలకు తణుకు సబ్ డివిజనుల మేజిస్ట్రేటువారు విచారణచేసి విదేశీ వస్తువుల దుకాణములనగ్గ పికెటింగు చేసినందులకగాను చెయ్యి 6 మాసములు కఠినశిక్షను విధించిరి. ఆనాడే సాయంత్రము రైలులో రాజమండ్రి నెంట్లం జైలునకు తీసికొని వెళ్లిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ధర్మవర ప్రాంత వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

27-7-30 ఈ యూర గలరాత్రికిది గ్రామమువిడిచిన వారొక్కొక్కరే యూరుచేరుచున్నార. ఇంతకుముందు నెట్ల నముగానుడి పాడువడినట్లుండెన యంగడిపిని యిచ్చు దొక్కొక్కయంగడి తెనవబడుచుండుటచేత గొంతకళ్ల గల్గినట్లున్నది. కాని సమీపస్థములకు రేగటిపల్లె, గట్లూరు గ్రామములలో నింకను గలరా నిలిచిపోలేదు.

దొంగతనములు

పురవానుల్లి పూరువిడిచియుండుటచే బురమున నక్కడక్కడ దొంగతనములు జరుగుచున్నవి. వీనిలో సాహసపూర్వక మగు దొంగతన మొక్కటి జరిగినది. ఒక వైశ్యగృహమునం దెవ్వోను లేకుండగా మేడపైకి దొంగతెక్కి కిటికీకమ్ములనుంచి యింటిలోకి దిగి వాకిండ్ల నన్నింటిని దీసివైచి 2 లేక మూడుపల్లాల విషయమును మఱికొన్ని వస్తువులను దొంగిలించుకొని పోయి యున్నారు.

ఉన్నతపాఠశాలా భవనము

శిర్దిగురుచున్నది. కాని యిది యంతఃజాతీ ప్రార్థియయి యుండవలసివడి. కలరా వచ్చుటచేతను మొదల నవసరమైన కాలయాపనము జరుగుటచేతను ఇప్పటికిని బని ముగియకన్నది. కంట్రాక్టరునా శ్రమ శ్రీముగ బని ముగించిరి నెలలో సభికారల స్వాధీను చేయగలనని యభిప్రాయపడినట్లు తెలిసివడి. అచేపట్టుదలతో బనిచేసి భవనమును నిర్వహించినయెడల బాతశాలాభివృద్ధికి జాల వీలుగ నుండును.

ఖడ్గరు

ఉత్సాహవంతులు కొండలు భాగములగ సేర్పడికొంత ప్రాకమును సమకూర్చి తాడిపత్రిమొదలకు గ్రామములనుండి దేవుకులనుదెప్పించి ఈయూరను సమీపగ్రామములలోను నూలువడికించి యిచటనే మగ్గులుపై సేయించుచున్నార. ఇచట నశ్వత్రియగుఖడ్గరు మొతుకగతేక యొకరితిగనన్నది. ఇట్టి యుత్సాహమున పనిచేయుచు గొన్ని దినములలోనే ఈగ్రామమునకు మరీనంత ఖడ్గరునుగూడ నుప్పత్రి చేయవచ్చును.

కల్యాణదుర్గము-కల్లుపాటలు

ఈతూరి వైతాలూకాలో కల్లుపాటలు చాల తక్కువ మొత్తమునకు పాడినట్లును ప్రభుత్వమున కాదాయము తగ్గినట్లును చెలియుచున్నది. ఇట్టి ఫలితము గల్గుటకై యన్నిపక్షములవారును బట్టుదలతో బ్రయత్నించి పని చేసినట్లు తెలియవచ్చెడి.

తాడిపత్రి జననవ్వుము

ఈ పురమున దాదాపు రెండు మూడు నెలలనుండి మహావికము పెద్దవృద్ధులకు విరివిగ వ్యాపించియుండినది. దాదాపు 800 వందలు పెద్దవాండ్రును 150 మంది శిశువులు బాలుకును గలిగినట్లున్నది. ఇంతియకాక యొకవారమునండి యొక వింత జ్వరములు వచ్చుచున్నవట. జ్వరము ప్రారంభించి క్రమక్రమముగా 107 డిగ్రీల వఱకు విజృంభించి పిమ్మట నతి శీఘ్రముగ నుష్ణము తగ్గి 97 వఱకు దిగుటచే ఇసులు మృతులగుచున్నారట.

వర్షాభావము

పువ్వుది, కార్తి కడచిపోవుచున్నను ఒక్క చినుకైనను భూమిపై జరుగన్నది. పరిసర్లు సాగునట కిది మంచి యదనుగానుండి యింక గొన్నాళ్లలో నది తీరేపాద నుండుటచే నెప్పటివలె నీ తూరిగూడ కార్తికమాసపు వరి పంట లేనట్లే 12 సంవత్సరములనుండి కౌతిక వర్ష మాత్రే ముఖ్యముగ వరిపంట పండకున్నది. ఈ తూరి యంతిలోకో నేరుసెనగ, నూలు, చావ, మొదలగు మెట్టపంటలుగూడ పండునట్లు లేదు.

శాసనసభాభ్యర్థులు

రాజోపు కాననసభకు సభ్యులగు శ్రీయుత గుత్తిలక్ష్మణరెడ్డిగారు బహుళపరెడ్డిగారు, అచిలసేని కొండప్పగారు గార్ల దిన్న రామేశ్వరరావుగారు నిలదీసట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఆసెంబ్లీసాసమునకై దత్తమండలపక్షమున శ్రీయుత కొటిరెడ్డిగారు (కడప) నిలచెదరట.

శ్రీయుత తల్లాప్రగడ సత్యనారాయణమూర్తిగారు 6 మాసములు కఠినశిక్ష.

వీరి జనకస్థలము, కొత్తూరు తాలూకా, దొడ్డుగ. గ్రామము. 23 సంవత్సరములు వయస్సు. కీరు తణుకు గ్రామములో 20-7-30 తేదీ ప్రెమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టుకింద నగర సంకీర్తన ఖడ్గరు ప్రచారము చేసినందులకు అరెస్టుకాబడి, 6 మాసములకఠినశిక్షను పాఠ్యులైరి.

(ఒకవిలేఖరి)

తూర్పు గోదావరి వరదల కేంద్ర సహాయ సంఘము

సంఘ నివేదిక, తీర్మానములు

19-7-80 తేదీన కాకినాడ పురపాలకసమితి జరిగిన కట్టకడపటి సమావేశములో చదువబడిన నివేదికనాటి యీ క్రింది యంతులు సంగ్రహింపబడినవి.

తూర్పు గోదావరి వరదల కేంద్ర సహాయ సంఘము 81-10-1928 తేదీన యేర్పాటు చేయబడినది. ఈ సంఘములో 100 గురు సభ్యులు చేరియుండిరి. సహాయనిధిని చేరిన విరాళముల మొత్తము రూ 18522-18-4.

ఖర్చుల మొత్తము రూ 15156-2 8

ప్రస్తుత నిలవ, మొత్తము రూ 8896-10-8. సంఘకార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి కృషి వలననే ముఖ్యముగా యీ సహాయనిధిలో పెక్కువ భాగము లభించెను. వీరిపైను మరి 14 గురు సభ్యులతో గూడ కాస నోల్లంపునోద్యమములో చేరినందుకు కారాగృహవాస మనుభవించుచున్నాడు.

కాకినాడ, రామచంద్రపురం, పెద్దాపురం తాలూకాల యందున, పిత్తాపురం, తుని డివిజను లందును వరదల వలన నష్టము పొందిన వారికి సహాయ మొనర్చుటలో సీతానర సత్యాగ్రహశ్రమ వాలంటీర్లను, రాజోలు తాలూకాయందలి రాధాకృష్ణ, మంగండ్ గ్రామములకు చెందిన వాలంటీర్లను, ముఖ్యముగా పాల్గొనిరి. జిల్లా కలెక్టరు జె. బి. బ్రాహ్మగారు, కాకినాడ రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసరు అను శ్రీయుత జి. నుర్సాద్దీన్ గారు పెద్దాపురం కాకినాడ తాలూకా ఆఫీసులకు తుని పితాపురముల డి. పి. తహసీల్దార్లను సహాయసంఘమువారి కంతో వోడ్చిరి. కాకినాడ పెద్దాపురం రామచంద్రపురం తాలూకాలయందును పితాపురం తుని డి. వి. జనుల యందును కాకినాడ పట్టణ మందున, వరదలవలన నష్టముపొందిన వారికి మొత్తము రూ 8048 చీరలు, 1206 ధోవతులు, 2016 కంబళ్లు, 760 కి. కిరీటా గుడ్డ, పంచె పెట్టుబడినది. 15-5-29 తేదీనరికి నిలవయుండిన రూ 4208-8-8 మొత్తము లో నెక్కువ భాగము వరదలవలన పూర్తిగా నాశనమొనర్చబడిన వందలంపు గ్రామముయొక్క పునర్నిర్మాణమునకు వినియోగంప బడవలసిందిగా నూచింపబడినది. కాని సరకునూచన యేదోకారణముచేత త్వరగా కార్యరూపమున పెట్టబడజాలకండెను. ఇందు నిమిత్తము రూ 800 మొత్తము ప్రత్యేకింప బడినది. ఈ మొత్తమునుండి రూ 656-2-11 సదరు గ్రామ పునర్నిర్మాణమున కవిసరకును భూమిని సంపాదించుటకుగాను కాకినాడ రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసరుగారికి చెల్లింపబడియున్నది. మిగిలిన రూ 8143-18-1 మొత్తముం తయను సదరు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు మాత్రమే వినియోగంప బడవలసియున్నది. ప్రస్తుతము నిలవ యున్న రూ 8896-10-8 మొత్తములో యీ మొత్తము పోగా యింకను మిగిలియున్న రూ 252-18-7 మొత్తము సహాయ సంఘము వారికి వోచినరీతి వినియోగంప బడవలసి యున్నది.

ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు-

1. మధ్యకాలమున దిట్టివల సంభవించిన వరదలవలన గలిగిన నష్టములకు అవసరమగు సహాయ మొనర్చుటకుటగాను రూ. 255 మొత్తము తూర్పుగోదావరిజిల్లా కో ఆపరేటివు ఫెడరేషనున కొనగబడవలెను.

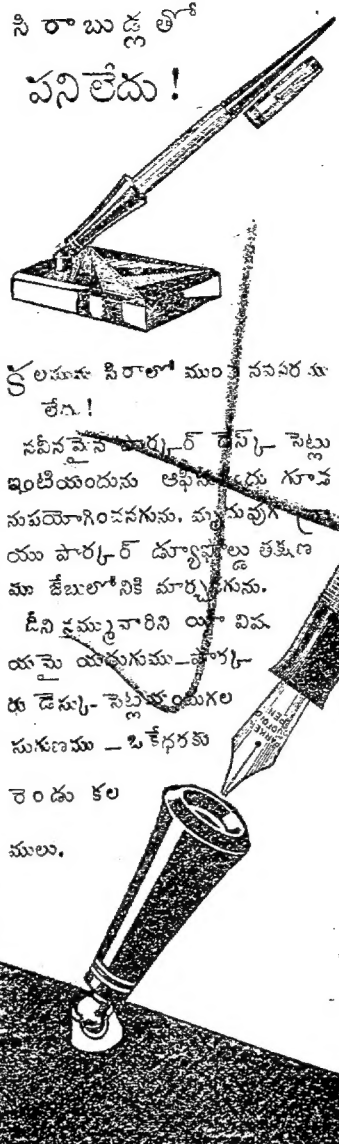
2. నందికంపు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు మిగిలి యున్న రూ 8143-18-1 మొత్తమునంతను వినియోగపరచుటకున, సదరు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు సంబంధించిన యితర పనుల నన్నిటిని నిర్వహించుటకును శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తి చెంకటరామయ్య, పొన్నాడ చెంకటరావు, బి. వి. రాఘవరాజు, గార్లతో గూడిన యువసంఘమున కొప్పగింపబడవలెను.

3. మిగిలిన నిలవ మొత్తము రూ 27-18-0 సహాయసంఘమునైతివేయుటకు అవసరమగు ఖర్చులకు వినియోగింపబడుటకు సంఘకార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీయుత జి. బి. శ్రీకాంత్ గారి కొప్పగింపబడవలెను.

4. తూర్పు గోదావరి వరదల కేంద్ర సహాయ సంఘ మొత్తముబడవలెను.

5. నందికంపు గ్రామ పునర్నిర్మాణోపసంఘమున కవసరము కాసట్టి రికార్డులన్నియును తూర్పుగోదావరిజిల్లాసంఘము వారికి బొగ్గత కొప్పగింపబడవలెను.

సి రాబుడ్లతో పనిలేదు!

క్రలమన సి రాలో ముంత్త నవరకు తేను!

సవినపైనే పార్కుర్ డెస్క్ పెట్టు ఇంటియందును ఆఫీసులందు గూడ నుపయోగించవలెను. పునరుత్పాదక యు పార్కుర్ డ్యూఫోల్డ్ తక్షణ ము జేబులోనికి మార్చునను.

ఓని క్షముచారిన యీ విషయమై యెప్పుడును పార్కుర్ డెస్క్ పెట్టుచుండుగురు కురుణము - ఒకేధరకు రెండు కలములు.

Parker Duofold
Desk Sets.

Distributors: Dodge & Seymour, Ltd.,
Bombay, Calcutta, Madras, Delhi, Lahore, Karachi.
పార్కుర్ సమ్మ దుకాణదార్లు
ఎమ్. హుసేన్ ఆలీ అండు సమ్మ, బందరుపేథి, మద్రాసు.
జలాల్ అండు సమ్మ, రత్నాను బజారు, మద్రాసు.
పి. ఆర్. ఆండ్ సమ్మ, మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు.
అశిష్త్ ఆండ్ కో., మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు.

బొంబాయిలో విదేశవస్తు బహిష్కరణము
నేటినుండి మరల ప్రారంభమగుట
500 మంది పురుషులును 300 మంది స్త్రీలును పి కేటింగుచేయుట

బొంబాయి, జూలై 28:—మనుష్యులను విక్రయించ మని బొంబాయి వర్తకులు వాగ్దాన మొనరించినందున నెలదినములనుండి పి కేటింగు నిలిపివేయబడినదిగాని కొందరు వర్తకులు మరల సీమనుష్యులను విక్రయించుచుండుట చే నేటినుండి పి కేటింగు మరల ప్రారంభమగు ప్రారంభింపబడినది. బట్టలవర్తకుల సంఘమువారు నిరంతరచరటాలును ప్రకటించిన సాగూడ మంగళవాసు మార్కెట్టులోను దుబాపు మార్కెట్టులోను గల దుకాణదారులు సంఘమువారి తీర్మానమును బహిరంగముగ ధిక్కరించి దుకాణములను తెరచిగాన యీ రెండు మార్కెట్టులోను పి కేటింగుచేయుటకు 300 మంది స్త్రీలను, 500 మంది పురుషులనుండియు నేడు నియమింపబడిరి. నగరమునందంతటను అన్ని సీమనుష్యుల దుకాణములవద్దనుగూడ పి కేటింగు జరుపబడినది.

నిన్న 27వ తేదీ ఆదివారమునాడు దోంగ్రా మైదానమునందు కాంగ్రెసు - హిందూస్థాని సేనాధిపతులవలంబడిన మొత్తము 2,000 మంది సమావేశమైరి. బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకిప్పుడు అధ్యక్షురాలుగానున్న శ్రీమతి హంసమహతాగారు నిన్న నవటికి వెళ్లగా మంటిట్ల నందనము లానరించిరి.

బ్యాంకులు - ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు

అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీలో

నిరసన తీర్మానము

అహమ్మదాబాదు, జూలై 25:—సత్యాగ్రహ యుద్ధాలోచన సంఘములకు బ్యాంకులు డబ్బు నివ్వరాదని ఆంధ్రదేశమునందున, పంజాబునందున ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఉత్తరువునకు అపబృతిజూపుచు అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీవారు తమ చెబ్బును ఇంజీరింగ్ బ్యాంకునుండి తీసివేయవలసినదని యొ, యిక ముం దెప్పుడును ఆ బ్యాంకులో డబ్బు ఉంచరాదనియు సర్వేంద్రప్రసాద మెహతా, మేసెక్ లాల్ మెహతా గారలు ఒక తీర్మానము ప్రతిపాదించి నోటిసిచ్చినారు.

(శ్రీ పే)

కాంచీపురంలో వాలంటీర్ల ఉత్సవము

కాంచీపురం, జూలై 27:—నిన్న మధ్యసానబహి మార్గప్రచారము సంకల్పమున ఒక వాలంటీర్ల ఉత్సవము జరిగినది. సాయంకాలము శ్రీయుత రామచంద్రశర్మగారి యధ్యక్షత క్రింద ఒక పెద్ద బహిరంగభ జరిగెను. శ్రీయుత రాజరత్న మొదలియగుగా రుక్మిణియందు కంట్రాప్టుదా రైబరును రాజోపు కల్లుదుకాణముల జేలంపాలలలో పాల్గొనగూడదని హెచ్చరించిరి గవర్న మెంటు టెంపరెస్సు కమిటీవారు వ్యధావ్యయము చేయుచున్నారనిరి.

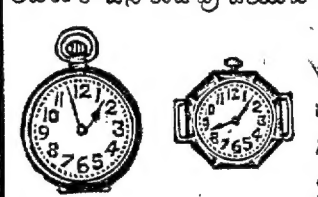
(శ్రీ పే)

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

గుంటూరు నెల్లూరుజిల్లాల అధ్యక్షి

ప్రస్తుతము శాసనసభలో సభ్యులుగానున్న శ్రీయుత పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరిగారు మరల రాజోపు ఎన్నికలలో ఎన్నుంబ్రీకి తమ ఆభ్యర్థనలను నుండవలదిట్లు గుంటూరునుండి నేను మాకు తెలియజేయుచున్నాడు.

లీవరు కాదని రుజువుచేయువారలకు సొమ్మువాసము

“రిజిస్టర్ లీవరు” రిఫ్టు గడియారము రి సంతప్ని రమ్ముల గావ్యకంటి. కోలు గోడ చెయ్యుతో ధర రూ. “రెయికో లీవరు” ప్యాకెట్ గడియారము ధర. రూ 4. రి సంతప్తురములు గావ్యకంటి. రెండున్న ఒకేకార్యమును కొనవారికి రూ 8. ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ 18 లీటు సపుకార్ పేట, మదరాసు.

స్థిలప్రతకథలు

(నోములకథలు)

1-2-8 భాగములు అమ్మమునకు స్త్రీముగా నున్నవి ఈ మాడు పుస్తకములయందును స్త్రీలు నిత్యమును పట్టు నోములు, వానికథలు, ఉద్యాపనములు కలవు. ఈనోములు ప్రతి హిందూస్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవి. ఈపుస్తకము బున్న, పనులు పాడుచేసికొని యిరుగుపొరుగువల్ల నా, కియించి తిరుగనక్కర లేకుండ తాను స్వయముగ కథ చెప్పుకొని ఆక్షతలు వేసికొనవచ్చును. చదువు రానివారు సైతము వేసివేసిన చదివించుకొని నోము పట్టువచ్చును. ఇది యింటింట నుండలేకయిలువలె. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0. 8 భాగములు ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రూ 1-0-0 మాత్రమే. పోస్టో ప్రశ్నకము. మొత్తముగా తీయు వర్తకులకు మంచి కమావను ఇయ్యబడును.

బాలాంత్రపు వేంకటరావు, గంధకర్, పితాపురము.

చంద్రా నర్సరీతోటలు-నేలం మొక్కన్

8 సం|| అంటుమృగిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్ల డబ్బు రూ. 9. సీమతర్కారీ, పూలనిత్తులు, ఆయాదిను సీమరంగుల పాకెట్టులలో 24 దినములు రూ. 8-12-0-12 దినములు రూ. 2, స్వదేశీతర్కారీనిత్తులు 24దినములు రూ. 3, క్యాబులూగిణాం. CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION

22 వాలంటీరుల అరెస్టు

కలకత్తా లా పరీక్షలు తిరిగి వాయదాబాట

కలకత్తా, జూలై 28:—పరీక్షలకు జనగణనలను సేతు బాహుళ్యమును బాటింగు సైన్సు కాలేజీయందు జరుగవలసిన ఇంటర్మీడియట్ లా పరీక్షలు జరుగుటకు వీలు లేకపోయెను. ఉదయమునండియు 200 మంది వాలంటీర్లు దారి కడ్డముగ నిలిచిరి. 9 గురు విద్యార్థులు వారిని క్రమముకొనిపోయిరి. కాని తిరిగి బయటకు వచ్చిరి. పరీక్షలు జరగలేదు. పోలీసువారు తోడ్కొను కలిగించుకొనలేదు.

శేతుబయలు మంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యాలయమును పోలీసువారు సోదాచుచి 22 వాలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. వేరొకసారి సోదాచుచి అరెస్టుచేసి 3 దోష్టా ఆశీర్వాదక సర్తీగారిని అరెస్టుచేసిరి. (ప్ర. పే.)

తిరువాంతురులో మద్యపాన నిషేధము

కంట్రాక్టు తమ కంట్రాక్టుల రద్దుచరచలసినదిగా ప్రభుత్వమును కోరుట

తిరువంద్రం, జూలై 27:—షేర్బాటి (తిరువాంతురు) కల్లు దుకాణముల పాటవార్ల సమావేశముకటి జరిగింది. నిషేధోద్యమము వృద్ధి చెందుచుండటం, కల్లు అమ్మకములు పరిపూర్ణముగా బహిష్కారప్రయత్నములు మొదలైన పరిస్థితులను గూర్చి ఆలోచించి ప్రభుత్వమువారు తమపాలకు గొప్పపరచి డిమాండ్లు మొత్తము తిరిగి యిచ్చివేయవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు తీర్మానించిరి. ఈ సంగతిని దెలియజేయుచు వారు మహారాష్ట్ర గారికిని దివాను గారికిని పోలీసు కమిషనరు గారికిని అర్జీలు పంపిరి. (ప్ర. పే.)

రాబోవు భారత శాసనసభ ఎన్నికలలో తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి - కృష్ణా జిల్లాల మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గముతరపున జనీందారును, ఏలూరు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఆధ్యక్షులును యగు మోతే నరసింహారావుగారి అభ్యర్థిత్వమును

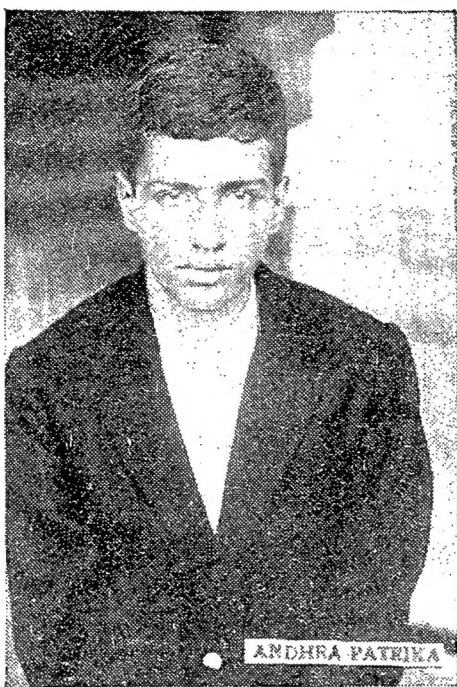
మే మందరమును యామోదించుచున్నాము.

మిర్జాపూరు జమిందారు, ప్రయ్యూరు జమిందారు, కే. నర్సారాయడు, బి. యే. బి. యల్, ఎమ్. తిమ్మరావు, పెరిడెంట, నరసాపురం తాలూకా బోర్డు, మహమ్మద్ అబ్దులు వహాబ్ సాహేబ్, ఎమ్. యల్. సి. అద్దేల్లి వారిశ్వరరావు, ఎమ్. యల్. సి. కాకినాడ, కొమ్మరెడ్డి కేశవరావుమూర్తి, ఎం. యల్. సి. కాకినాడ, మాగంటి శీతయ్య, ఏలూరు, ఎ. వెంకటరత్నం, బోర్లూ నరసాపురం జ. శ్రీరాములు అడ్వోకేటు భీమవరం, మానేని సత్యనారాయణమూర్తి, ఇనుగంటి మాధవరావు, మొకాసాదారు, భోగలి, రాజాచెలికాని వి. కరసింహ భాస్కరరావు, జమిందారు, శ్రీమంకండాడి గోవిందాచార్యులు, బోయినపల్లి నాగయ్య వంగూరు కొండ సుబ్బరాజు, గుండుగోలను, వైడారామకృష్ణయ్య, జమిందారు, కాకినాడ, జూపూడి శేషావతారం, భ్యాంకర్, రాజమండ్రి, ఎమ్. వి. సుబ్బారావు, ఛౌరమన్, పాలకొల్లు, ఎస్. సుద్దారాయుడు, పెంటపాడు, ఇనుగంటి సీతారామచంద్రరావు, మొకాసాదార్, ఏ. భీమేశ్వరరావు, అడ్వోకేట్, ఏలూరు, పాసల సోమయ్య, జిల్లాబోర్డు సభ్యులు, తాడేపల్లిగూడెం, ఆతమూరి అక్కిరాజు, చిట్టూరు భువనేశ్వరరావు, జె. స్వామినాయుడు, కైకారమ్మ, మాగంటి అంగనాయుడు, ఏలూరు.

మదరాసు శాసనసభ ఎన్నికలు

తూర్పు గోదావరి జిల్లా అభ్యర్థులు

రాజమండ్రి, జూలై 28:—క్రియంత రంధి అప్పల స్వామి, (రాజమండ్రి) చల్లా నువ్వారాయుడు (పెద్దాపురం) సత్తిరావున్న (పవరంపల్లి) గార్లు తూర్పు గోదావరి జిల్లా తరపున జన్మితువుమువారి అభ్యర్థులను ప్రతిఘటించుటకై స్వతంత్రముగ మదరాసు శాసనసభ కర్ణాటకగా నిలువగోరుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొని వాదికేవల నయిపోయిన తరువాత వీరిలో నొకరు తక్కిన ఇరువురికి అవకాశము కలగజేయుటకై తమ యభ్యర్థిత్వము మానుకొనురు. చాలమంది వీరి అభ్యర్థిత్వమును సమర్థించుచున్నారు (స్వ. వి. తంతి.)

ప్రాధేసరు. ఎస్. చంద్రశేఖరుగారు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రాధేసరు ఉన్నతవిద్యనభ్యసించి పరికోధన గావించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఉపకారవేతనము బడసి ఇంగ్లాండునకు బోవుచున్నారు. వీరు డా॥ పర్ సి. వి. రామనగారి మేనల్లుడు. (ప్ర. పే. పి.)

సి. ఎ. రామకృష్ణనుగారు బి. ఎ.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఫీజుస్ను ప్రాధేసరు. ఉన్నతవిద్యకై ఇంగ్లాండుకు పోవుచున్నారు. (ప్ర. పే. పి.)

కురుమద్దాలి

జూలై నెల 7 వ తేదిని గల్ల పల్లి శ్రీరాములు చాదరి అను కాంగ్రెస్ వాలంటీయరు వరస్తుచేసి పామర్రు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు 6 నెలలు కఠినశిక్షయు 80 రూపాయలు జరిమానాయు విధించిరి. 22 వ తేదిని గల్ల పల్లి బాపయ్య చాదరి అను కాంగ్రెస్ వాలంటీయరును అరెస్టుచేసి 6 నెలలు కఠినశిక్షయు 50 రూపాయల జరిమానాయు విధించిరి.

గుల్లపల్లి పురుషోత్తమరావుచాదరి

పశువ్యాధి-గనేరియా

(మేజెస్ట్రేట్ శ్రీరాములు చాదరిగారు)

వెటరినరీ ఆయుర్వేదవైద్యభూషణ

దీనినే పెగ సంకటమందును ఇదియును అంటువ్యాధియై యున్నది. ఒక విధమైన నూత్నశీవులవలన ఈ వ్యాధి కలుగుచున్నది. ఈ వ్యాధి మగపశువులకును, ఆడ పశువులకును కూడ సోకును. మగ ఆడ పశువుల సంపర్కమువలన ఈ వ్యాధి కరిగి భాగముల కన్నిటికీకూడ సోకవచ్చును. ఈ వ్యాధి పశువు తోకకుమాడ సోకవచ్చును. ఈ వ్యాధి తగిలిన పశువులను చాల జాగ్రత్తగా నుంచవలెను. ఈ రోగమును కలిగించు శేవాలు వులు మిగుల విషవంతములగుటచే పశువు చాల బాధ పడుచుండును. ఆయుర్వేద పశువైద్యులు ఈ వ్యాధిని బాగుగా గుర్తించలేరు. ఈ వ్యాధిని కొందరు శేకుమాదయని చికిత్స చేయుదురు. ఈ చికిత్సకు నెమ్మదికానిచో రక్షణ వేయుదురు. ఈ రక్షణకు కూడ లొంగదు. అప్పుడు పశు వైద్యులకు తీసికొని వెళ్లగా వారు నిర్ధారణ చేయుదురు.

లక్షణములు

అరంభములో ఈ వ్యాధి ఆననమునకు సోకును. అచ్చట ఎటువైపునగుగానుండి దురదప్రారంభమై వాపుయేర్పడును. ఇంకను ఆననమునుండి పశువుయొక్క తోకకుకూడ వ్యాపించి తోకంతయు ఎఱ్రబడి దురదప్రారంభమగును. తోకకుతగిలిన తరువాత మనరైతులు తోకను నీమిరియని చికిత్సలు చేయుదురు. బాటగా పరిశీలించి తగినచికిత్స చేయవలెను. మూత్రద్వారము నందుండి ఒకవిధమైన ద్రవము కారుచుండును. ఇకను ఆ భాగముందు మంటురాండి మూత్రము విసర్జించునప్పుడు బాధపడుచుండును. పశువు ఆననముచుట్టును గట్టిగనండి బిళ్లలు కట్టును. ఈ వ్యాధియందు ఆననమునుండి వెలువడుద్రవము తడితర పశువుల దూడలకండ్లకు సోకిన ఆంధ్రత్వము వచ్చును. ఈ వ్యాధి ముదిరికొలది మేత నెమరుకూడను. జ్వరముండును. దీనికి సరియైన చికిత్స చేయనిచో పశువు మరణించును.

చికిత్స

విశేషమునకు ముందీయవలెను. ఆననభాగమునకు వీచికారీ చేయవలెను. విరోచనమైన వెంటనే టింక్చరెస్టు వాచికా—రి చుక్కలు వేసివీరు—గిట్టుము కలిపి త్రాగించవలెను.

మూత్రద్వారమువద్ద బాధయున్నయెడల చల్లని నీటిలో గడ్డముంచి ఆ భాగమునందు అద్దుచుండువలెను. ఆడ పశువులకును మగపశువులకు ఆననములోనికి పొటాపియం పర్యాంగ శేట్ లోషన్ లో వీచికారి చేయవలెను. వాపుల భాగమునకు గట్టిగానుండు బిళ్లలను వేడికాపులు చేయవచ్చును. ఆహారము బాగుగా పెట్టుచుండవలెను. చీ ము పట్టు దాదాదినుకులు పెట్టరాదు.

స్వదేశీ పనిముట్లు

నెల్లూరుజిల్లా కనిగిరి తాలూకా శంఖవరము గ్రామం లో పేఖు ఇబ్రాహీం సాహేబుగారి పాఠశాలయ్యా సాహేబుగారు ప్రవీణిచెందిన, అన్నిరకములైన, తక్కిలను, దబ్బణములును, దిండ్లును, మంగలికత్తులును, చుమటలును, తక్కిడకు పనికివచ్చు దండెజును, కత్తెరులును, నాటు మరతాళములును, మొదలగు స్వదేశీ సామానులు చాల తక్కువ ఖరీదుకును, చాలాకాలము పని యిచ్చునటువంటిన్ని సామగ్రి తయారుచేయించి చాలాకాలమునుంచి వ్యాపారము చేయుచున్నారు. గాన వలయువారలు అర్థము ఇచ్చుచురనియు విషయములను తెలిసికొనగోరువారు యీ ఆద్రుసుకు వ్రాయ ప్రార్థితులు.

పేఖు ఇబ్రాహీం సాహేబుగారి పాఠశాల సాహేబు శంఖవరం తాలూకా, కనిగిరి పోస్టు, కనిగిరి, నెల్లూరుజిల్లా.

భీమవరము నిర్బంధములు

25 వ తేదిని ఈ క్రింది నలుగురును విచారించి శిక్ష విధించిరి. అల్లూరి నుబ్బరాజుగారు భీమవరం మామయల కఠినశిక్ష బి. క్లాసు

పెన్నెత్త నువ్వరాజుగారు	6	మామ సి.
అయ్యగారి నరసింహంగారు	6	మామ సి.
ప్రయాగ సోమసుందరం	6	మామ సి.

విడికైదు. సి. క్లాసు

శేతు వీరి నందరిని 1-30 గంటల బండిలో రాజమండ్రికి తీసుకపోవుదురు.

26-7-30 అరెస్టులు

1 సన్నిధి విశ్వనాథం గుప్తగారు (కోరుకొల్లు)

2 సన్నిధి సోమేశ్వరరావుగుప్తగారు ,,

3 చేపూరి వెంకట్రాజుగారు ,,

నగరసంక్రీర్ణులు గావించినందుకు అరెస్టు గాబట్టి.

ఇదివరలో అరెస్టు గాబడిన యరకరాజు నుబ్బరాజు గారు (కోటిలిపాడ) 1 సం॥ కఠిన శిక్ష సి. క్లాసు విధింపబడిరి. నిన్ను వీరిని రాజమండ్రికి తీసుకపోయిరి. (ప్ర. పి.)

తూర్పుగోదావరి జిల్లా జడ్జిగారి తీర్పులు

అర్చకులు - బోర్డువారి రుసుములు

ఈ క్రింది వ్యాసమును హిందూమత ధర్మాదాయసంఘ కార్యదర్శిగారు మాకు ప్రకటించారు. ముంబై. - ను ద గా ను హిందూమత ధర్మసంస్థల బోర్డువారు తూర్పుగోదావరి జిల్లా బోర్డువారి యిటీవల సదరు బోర్డువారికి దేవాదాయ చట్టము ప్రకారం చెల్లించవలసిన రుసుము దేవస్థానములనుండి వసూలుగా నందున దేవస్థానముల ఆస్తి తమస్వాధీనములో నుంచుకొనిన అర్చకులమీద పిటీషన్లు దాఖలు చేసిరి. సదరు పిటీషన్లు గ్రహణమార్చి నెలది 27 వ తేదీని విచారించబడినవి. అర్చకులు సదరు దేవాదాయ భూములు దేవస్థానములకు సాంబంధించినవారి వనియు, భూవనీ పత్ర వేద్యములు చేసిన మిగతా వరుసానము వారి స్వంతవినియోగమునకు చేర్చవలసిన దనియు చట్టప్రకారము సదరు రుసుమును (ప్రీటీలవల రాబట్టవలసిన దనియు, సదరు అట్ట లాప్రకారము పుట్టబడలేదనియు, హిందూమతములకు బహిరంగముగా దేవతాదర్శనమునకు సదరుదేవాలయములలో హక్కులేదనియు మరియుతర మైన ఆక్షేపణలతో యెదురువాదము చేసిరి. బోర్డువారు ఉభయవాదములు విని యీ క్రిందివిధముగా తీర్పు నుడివెరి.

మదరాసు ప్రాంతిక శాసనసభవారి మతసంబంధ మైన విషయములను గురించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి అనుమతి మీద చట్టములు నిర్ణయించుటకు అధికారమున్నదనియు, సదరు చట్ట ప్రకారము బోర్డువారికి హక్కు సంక్రమించినదనియు జడ్జిగారు అభిప్రాయపడిరి. దానివలన బోర్డువారికి అర్హమొక్క 69, 70 క్లెక్కుల ప్రకారము రుసుము విధించుటకు హక్కు కలిగియున్నార. కాని అట్లు వస్తు విధించుటకు పూర్వము దేవాలయముగాని మఠముగాని చట్టమునకు లోబడిన దని నిరూపించవలసియున్నది. అట్లు నిరూపించనియెడల 70-వ క్లెక్కుక్రింద జరుపబడు చర్య గ్రహమైనది కాదు. అట్లయొక్క 84-వ క్లెక్కు క్లాజా (1) లో యీవిధముగా నున్నది - చట్టమునకు లోబడిన మఠము దేవాలయము అనేక విధములనున్న ఒకదేవాలయము చట్టప్రకారం మినహాయించబడిన దేవాలయమాయెను. పై చెందు విషయములను బోర్డువారి తీర్మానించవలసి యున్నది.

మదరాసు హైకోర్టువారు సదరు అధికారమును బోర్డువారి చలాయించవలయునట్లు (56 మదరాసు లా జర్నలు 479) అభిప్రాయపడి యున్నారు.

సదరు పిటీషనులలో ప అంశములు అట్లయొక్క 84 వ క్లెక్కుక్రింద తీర్మానించ వలసియున్న కారణముచేత జిల్లా జడ్జిగారు సదరు విషయమై తీర్మానించుటకు తమకు అధికారము లేదని అభిప్రాయపడిరి. సదరు కారణముచే 84 క్లెక్కుక్రింద బోర్డువారు తీర్మానించవలసిన అంశములు పరిమార్చు మనువరకు సదరు పిటీషనులు చట్టప్రకారము చెల్లవల జడ్జిగారు అభిప్రాయపడిరి. బోర్డువారు నోటీసులు పంపినప్పుడు పై అంశములను గురించి ఆక్షేపణలు చేయకపోవుటచేత సదరు ఆక్షేపణలు ప్రస్తుతం చేయరాదనను బోర్డువారి వాదము జడ్జిగారు అనుమించిరి. అయితే యీసందర్భములో తిగాదా వచ్చినందువలన సదరుతిగాదా బోర్డువారి తీర్మానించవలసినదని జడ్జిగారు అభిప్రాయపడి సదరు పిటీషనులు తోసివేయును బోర్డువారికి సదరు అంశములగురించి తీర్మానించుటకు అర్హులు అవకాశము కలుగజేయవలయుననియు అట్లు మూడుమాసములలోగా అర్చకులు 84 వ క్లెక్కుక్రింద చర్యపున్నకొనయెడల బోర్డువారు మరల సదరుపిటీషనులు దాఖలుచేయుటకు హక్కు కలిగియుండవలెననియు తీర్మానించిరి. అట్లు తీర్మానించుచు అర్చకులు బోర్డువారి నోటీసులు అందినచెట్లనే తగుజవాబులు నొసంగని కారణముచేతనున్న ప్రస్తుతము సదరు దేవాలయములకు చట్టము వర్తించదని వాదములు చేయుట వల్ల నున్నా, బోర్డువారు యీ పిటీషనులు దాఖలు చేయవలసి వచ్చినదనిజడ్జిగారు అభిప్రాయపడి అర్చకులచే బోర్డువారికి సదరు పిటీషనుల ఖర్చులు యివ్వమని ఆజ్ఞాపించిరి.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా జడ్జిగారు ఇటీవల బోర్డువారు చట్టముక్రింద నిర్మాణముచేసిన ప్రజాశిక్షణ (స్కీ-మున్సు) రద్దు చేయవలసినదని అర్చకులు బోర్డువారిమీద తెచ్చిన దావాలు రద్దు చేసిరి. సదరు దావాలలో క్లెక్కు 9 క్లాజా సదరు దేవాలయములకు వర్తించదని అర్చకులు వాదము చేసియున్నారు. సదరు వాదము తీర్మానించుటకు పూర్వము 84 వ క్లెక్కుక్రింద సదరు దేవాలయములు అన్నియు చట్టముయొక్క పరిపాలనకు లోబడినవని బోర్డువారు తీర్మానించ వలయును కాని బోర్డువారు 84 వ క్లెక్కుక్రింద తీర్మానము లేమియు సదరు దేవాలయముల గురించి చేసియుండని కారణముచేత జడ్జిగారు కొన్ని దావాలను కొట్టివేసిరి. వారులు సదరు దేవాలయములకు చట్టము వర్తించదని బోర్డువారికి పిటీషన్లు దాఖలు చేయవలసినదని జడ్జిగారు ప్రత్యేకము చేసియున్నారు.

అట్లు మూడు మాసములలోగా అర్చకులు జడ్జిగారి ఉత్తరువు ప్రకారము చర్య పున్నకొనయెడల బోర్డువారికి ప్రజాశిక్షణ (Schemes) తిగి నిర్మాణము చేయు అధికారము కలిగియుండవలసిన జడ్జిగారు తమ అభిప్రాయము వెల్లడిచేసి యున్నారు. కాని దేవాలయ భూములు, అర్చకుల స్వంత భూములని గాని, బోర్డువారు ప్రజాశిక్షణ (Schemes) నిర్మించుటకు డిందని గాని, ప్రస్తుత ప్రజాశిక్షణ (Schemes) రద్దు కిరని గాని జడ్జిగారు తీర్మానించినందువలన, సదరు విషయములు దేవాలయ ప్రాసీ లు X ము నించి పూర్వమువలెనే సహాయము చేయుదురని నమ్ముచున్నాము. జడ్జిగారి తీర్పువలన బోర్డువారి అధికారమునకు యేలాటిలోపముగాని, అర్చకులకు నష్టము హక్కుగాని కలిగివియుండలేదు. సదరుతీర్పులు పూర్వపు పరిస్థితులను యేర్పరచుగను, మార్పులేదు. పై విషయములు దేవాలయముల ధర్మకర్త లందరు గమనించుదురని నమ్ముచున్నాము.

పై విషయములకు భిన్నముగా యిషిరలో ప్రతికల యందు వ్రాయబడిన అంశములు సరియైనవని నమ్ముచున్నది కావు.

భారతమహిళా మహాసభ

అర్ధసంవత్సర సమావేశము

శ్రీమతి కామేశ్వరమ్మగారు భారతమహిళా మహాసభ స్థాపనసంఘస్థురాలు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- భారతమహిళామహాసభ అర్ధసంవత్సర సమావేశము 28, 27 తేదీలందు బెంగళూరులో జరిగెను. చాలము ఖ్యమగు చర్యలు జరిగెను. ఆంధ్ర దేశమునందును, మైసూరు, గాల్వతియరు సస్థానములందును ఖర్చు అభివృద్ధి విషయమున జరిగిన పనిని అభినందించుచు సభలో తీర్మానించబడిన. వచ్చే సమావేశము లాహోరులో 1931 జనవరి 12-19 తేదీలందు జరుపుటకు నిశ్చయించబడిన. దాని మధ్యలక్ష్యరేఖగడ అధ్యక్షురాలిగా నెన్నుకొనబడిన.

ఆంధ్రదేశమునందు వివిధ మండలముల స్త్రీలను జిల్లా సభలు త్వరలో జరిపి నవంబరులో ఏలూరునందు జరుగనున్న రాష్ట్ర మహిళాసభకు ప్రతినిధులను పంపవలెనని వేడుచున్నాను దత్తమండలములకానిరూప ప్రత్యేకముగ కొరచున్నాను.

పరిజాబు సింధు ప్రాంతమున వర్తాంతియము

పూనా, జూలయి 27-నిన్నటి వాయుచండము మధ్య రాష్ట్రముల ఉత్తర భాగమునకు బోయెను. సరి రాష్ట్రముల ఉత్తర భాగమునందు, పంజాబు, కొమను కొండలు సింధు ప్రాంతములందు యెక్కువగ వర్షించెను. హైదరాబాదు, మదరాసు, డక్కను, దక్షిణ బొంబాయి, కాష్మీరులందు కొద్దిగ వర్షించెను.

వర్తాంతియముచే పశ్చిమోత్తర రైలు మార్గమున కలుతావులందు రైలుకట్టలు తగిలెత్తు నిలచిపోయినట్లు కనాచి, లాహోరు, క్వెట్టానుండి తంతివార్తలు వచ్చినవి. రెండురోజులవరకు మార్గము సరికేయబడనేరదు.

షికారులూరు సుల్తానుకోటలమధ్య 80-86 మైళ్ళ మధ్య రైలుమార్గము పలుతావులందు చెడిన. రైల్వేదినవను షికారి పూరు, ఎరువను ముసుయానుపురంవరకు నడచుచున్నవి. 6 వారములవరకు బాగుపడనేరదనియు, పడవలపై ప్రయాణీకులను రవాణా చేయుచున్నారనియు రైల్వేఅధికారులు కరాచినుండి తెలిపినవి. (ఆ. పా)

అక్కు-పల్లి గోకవరం

అక్కు-పల్లి గోకవరం గ్రామ ప్రజాపిత సహకారరయ మహాసభ - 28-7-1930 తేదీని కయికరం వాస్తవ్యులను పంచాయితీర్య మెంబరుగారున్న అయిన మి రాల్ కింగ్ గుత్తికొండి నాగభూషణంబాచారి అగ్యుత్తత క్రింద జరుపబడిన. ముగ్రామవాసులు ముహూరు 100 మంది హాజరైరి. సదరు సభయందు ప్రస్తుతము దేశమునందు జరుగుచున్న సత్యాగ్రహంబోళనను గురించిని అందుల్ల రయతులకు కలుగు కష్ట నష్టములను గురించిని కయికరం వాస్తవ్యులను కయికరట్ట లోకల్ కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ వ్రెసిడెంటుగారును అనమి రాల్ కిల్ల జిల్లా స్వామిస్థాయుగారును పూర్ణ వాస్తవ్యులున్న పూర్ణ సహకార పరపతిసంఘ వ్రెసిడెంటుగారును అనమి రాల్ కిల్ల లోట క్రిష్ణమూర్తి నాయుడుగారును విపులముగా పునవ్యసించిరి. పిమ్మట కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎన్నుకొనడమైనది. అధ్యక్షుని ఆంత్తోవపన్యాసముతో జయజయధ్వనులతో సభముగిసెను.

ఇనగళ్ల రామయ్య.

ద. ఇం. రైల్వే కార్మికుల సభ

తిరుచునాపల్లిలో 11 వ వార్షిక సమావేశము జరుగుట

తిరుచునాపల్లి, జూలై 27:-దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కార్మికుల 11 వ వార్షిక సమావేశము తిరుచునాపల్లి హిందూ సెకండరీ స్కూలులో నేడు జరిగినది. "ఇండియా రైల్వే మేగజైన్" సంపాదకులగు శ్రీయుక్త యన్. వి. అయ్యయ్యగారు రధ్యక్షునివహించిరి. యస్. సి. డోస్టర్ (డిప్టీ) క్లెక్కులో అండ్ ఇంటర్నాకింగ్ ఇన్స్పెక్టరుగా రసలు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన బడిరి. కాని వారు రాజాలకుపోయిరా అందుచే సభలో వారి యధ్యక్షోపన్యాసము చదివబడిన. పై సంఘమును బహిరచుటకు ప్రతినిధులయినవని వారందరు హెచ్చరించిరి. (ఆ. పా.)

హక్కులే లేనివారిని హక్కుల నడుగ నేల?

పెర్యానీగారి దేశభక్తి

శిల్పి బహిరంగసభలో నుపన్యాసము

శిల్పి, జూలై 24:-హక్కులను నేమియో నెరుంగని హిందువులకు హక్కుల మహిమగుట అని మహమ్మదీయులకు గుట 4 రములేమాట యని టి.ఎ.కే. పెర్యానీగారు శిల్పి సగర మందలి రాజితోటలో జరిగిన బ్రహ్మాండము సభలో నుపన్యసింపుచు బల్కిరి. సహాయనిరాకరణోద్ధ్యునినములనాటి సంగతులను సభికుల జ్ఞప్తి తెచ్చుచు ఆరోజులలో నెటివరతులతోను నిమిత్తము లేకయే హిందువులు భిక్షాభోజన ఉద్యమమునకు సహాయము నొసరించినందులకిరని యుపన్యాసమునుడివెరి. దేశముకొరకు హిందువులు మూత్రమును త్యాగమును గావించుచున్నందులకు పెర్యానీగారు వారి నెంతయో మెచ్చుకొనిరి. ఈ విషయములో ముఖ్యముగా వర్తకులను శిరోగ్రానవలయు ననిరి. జమయత్ ఉడ ఉలేమావారి దృష్టమహిళా మార్గశిల్పిందులకు సంతసమును దెబ్బను, పీరి సహసరించి హైందవ మహమ్మదీయులందరును ప్యాకంత్రిత్యమునునందు మనఃస్ఫూర్తిగా జేరుదురు గాకయని పెర్యానీగారు రాశించిరి. కాంగ్రెసు పతాకముక్రింద జేరి, హిందువులయెడల తమకుగల యసనమ్మకమును విడనాడి, తమ హక్కులను హిందులుకు సృష్టించే యాభారపడి మహమ్మదీయులు దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడవలయు నని యుపన్యాసముల కొరె. నైపును కమిషనువారి నివేదిక మహమ్మదీయులకండను దెరవలసియున్నవనియు వారు తమదృక్పథమును మార్చుకొనినగాని ప్రస్తుతోద్ధ్యమును విఫలముయ్యవో భావిసంతకులవారు మహమ్మదీయులచేత నిందనంతను మోపగలరనియు, అట్లులగాక యుద్యమము గలుగుటయే సందభించినను క్రితముతయే హిందువులకు మాత్రమే జెందుననియు పెర్యానీగారు పల్కిరి. శిల్పియందలి దేశభక్తులలో చాలమంది పాల్గొనుటకు నేటిసభయే మొదటిది. లాహోరికరలాల్, లాలా దేశబంధుగుప్త, మాలానా అలీఖాన్ సాన్యగార్లు ఇటీవలనే గజరాతు కారాగృహమునుండి విడుదల చేయబడినవారు. విచ్చేసియుండిరి. ఉత్సాహము మిన్ను ముట్టుచుండ సభ ముగిసెను. (శి. పా.)

అసెంబ్లీ, ప్లేటు కౌన్సిలు ఎన్నికల తేదీలు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

అసెంబ్లీకి ప్లేటు కౌన్సిలునకును (చెన్న రాష్ట్ర) నియోజకవర్గములందు ఎన్నికలు రాబోవు సెప్టెంబరు 9 వ తేదీని జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. పైసభలకు అధ్యక్షులుగా నిలుచువారు ఆగష్టు 7 వ తేదీ లోపుగ నామినేషను పత్రములు దాఖలుచేయవలెను. నామినేషను పత్రములు ఆగష్టు 11 వ తేదీని పరిశీలించబడును.

వలంటీర్ల అరెస్టులు

కురుమద్దాలి తూర్పు కృష్ణా

22-7-30 తేదీని గుల్లిపల్లి బాపయ్యచౌదరిగారిని అరెస్టుచేసి పామర్ర సబుమేజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసములు కఠిన శిక్షయును రు. 50 జరిమానాయును వేసిరి. ఈనెల 7 వ తేదీని గుల్లిపల్లి శ్రీరాములుచౌదరి గారినిని అంతకులోగడ మరి నలుగురునిని అరెస్టుచేసి 6 మాసములు చొల్లి శిక్షించిరి. ఇప్పటికి ముగ్రామమునుండి అరగురు వలంటీర్లు శిక్షింపబడిరి. ముత్తేవి అనంతపద్మనాభాచార్యులు

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అన్ని
నొప్పులకు దివ్యమృతము

అమృతాంజనం డిపా
బాంబాయి కి మదరాసు